

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА
БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ

*Бібліографічний
список № 6892*

УДК 622.276:553.98 (477)

**РОЗВІДКА ТА РОЗРОБКА РОДОВИЩ
НАФТИ І ГАЗУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ**

*Монографії, навч. посіб.,
статті із журн. та
зб. наук. праць,
автореф. дис.
2010 - 2020 рр.*

*265 назв укр. та
рос. мовами*

Київ – 2020

Бібліографічний список, підготовлений інформаційно-бібліографічним відділом ДНТБ України, відображає документи за 2010-2020 роки з питань розвідки та розробки нафтових і газових родовищ на території України.

Бібліографічний список містить бібліографічні описи монографій, навчальних посібників, журнальних статей, статей із збірників наукових праць, авторефератів дисертацій. Бібліографічний список анотований.

Бібліографічний опис документів складено за ДСТУ ГОСТ 7.1–2006 згідно вимог до інформаційних видань.

Бібліографічний список призначений фахівцям нафтової і газової промисловості.

Твори друку, які мають спеціальні шифри (наприклад Р/1963), зберігаються в ДНТБ України. Ці документи можна отримати безпосередньо в бібліотеці, або замовити по МБА.

З питань придбання звертайтеся:

03680, МСП, Київ-150, вул. Антоновича, 180, інформаційно-бібліографічний відділ.

Тел. : 521-93-53

<http://www.dntb.gov.ua>

e-mail: ibo@gntb.gov.ua

1. Абеленцев В. М. Геологічні умови вилучення залишкових запасів і дорозвідки родовищ вуглеводнів північної прибортової зони Дніпровсько–Донецької западини : монографія / В. М. Абеленцев, А. Й. Лур'є, Л. О. Міщенко ; Харківський нац. ун–т імені В. Н. Каразіна, Публ. АТ"Укргазвидобування" Укр. НДІ природних газів. – Харків : [ХНУ імені В. Н. Каразіна], 2014. – 191 с. С 20624 55

Наведено методика побудови спеціальних геолого-гідродинамічних моделей, яка ґрунтується на геологічній моделі та матеріалах розробки покладів вуглеводнів. Визначено, що гідрофобність колектора є однією із закономірних умов дії механізму вибіркового обводнення. Подано методичний підхід прогнозування руху вибіркових потоків. Запропоновано комплексний параметр оцінювання диференціації щільності залишкових запасів вуглеводнів. Обґрунтовано геологічні умови оптимізації їх вилучення. Виділено оптимальні ділянки для вилучення залишкових запасів вуглеводнів. У районі досліджень за результатами аналізу сейсморозвідувальних робіт за методикою 3D встановлено новий перспективний пошуковий об'єкт - лінзовидні клиноформні тіла. Приділено увагу розгляду можливості дорозвідки візейських відкладів родовищ Котелевсько-Березівської зони.

2. Абеленцев В. М. Геологічні умови оптимізації вилучення залишкових запасів вуглеводнів на родовищах північно–східної прибортової зони Дніпровсько–Донецької западини : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Абеленцев Володимир Михайлович ; Харк. нац. ун–т імені В. Н. Каразіна. – Харків, 2013. – 20 с. К 97990 55

3. Агрес Н. П. ГІС–технологія комплексування структурно–геоморфологічних досліджень і даних дистанційного зондування Землі для прогнозування нових об'єктів пошуку вуглеводнів / Н. П. Агрес // Геоінформатика. – 2012. – № 3. – С. 26–32. Р/1766

Розглянуто технологію комплексування результатів структурно–геоморфологічних і дистанційних досліджень для прогнозування малоамплітудних структур–пасток вуглеводнів. Описано побудову інтегральної прогно–стичної моделі із застосуванням можливостей ГІС–технологій. Наведено результат апробації “дистанційного” комплексу в межах північної окраїни Донбасу.

4. Агрес Н. П. Прогнозування нафтогазоперспективних пошукових об'єктів на території північної окраїни Донбасу за дистанційними методами досліджень : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Агрес Надія Петрівна ; МОН України, Харк. нац. ун– т імені В. Н. Каразіна. – Харків, 2015. – 20 с. К 114483 55

5. Азімов О. Т. Інформаційно–аналітичне забезпечення регіональної оцінки мінливості товщин відкладів, перспективних на пошуки вуглеводнів / О. Т. Азімов, Л. Ф. Даргейко // Теоретичні та прикладні аспекти геоінформатики : зб. наук. пр. / Всеукр. асоц. геоінформатики, Центр менеджменту та маркетингу в галузі наук про Землю ІГН НАН України. – Київ, 2014. – Вип. 11. – С. 43–58. Р 349803 55

Наведено результати використання методу просторової інтерполяції даних Колмогорова для отримання додаткових відомостей про товщину підсолевих відкладів девонського комплексу в межах території Білоцерківсько–Остап’ївського виступу південного борту і прилеглої частини південної прибортової зони центрального грабену Дніпровсько–Донецької западини. Зазначений район є цікавим стосовно пошуків покладів нафти і газу в утвореннях верхньодевонсько–нижньокам’яновугільних літолого–стратиграфічних комплексів. Це визначається доведеними високими фільтраційно–ємнісними властивостями їх горизонтів, наявністю кернів з деяких свердловин з насиченням нафтою тощо. Встановлено попередні значення і вивчено закономірності площевої мінливості товщини підсолевих відкладів девону на ще не розвіданих ділянках території, у межах якої є вже розбурені структури. Із застосуванням комп’ютерних програм побудовано відповідні картосхеми в ізолініях, які можна використовувати під час подальших досліджень перспектив нафтогазоносності підсолевих відкладів на досліджуваній території.

6. Аналіз і модернізація обладнання для експлуатації Гуцулівського газового родовища / В. І. Війтенко, І. Ф. Концур, М. М. Лях [та ін.] // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 4. – С. 18–27. P/1771

Обґрунтовано необхідність розробки і експлуатації родовищ з невеликими запасами нафти чи газу, а саме Гуцулівського газового родовища, яке розташоване в Косівському районі Івано–Франківської області. Відкрите дане родовище Калуським НГРЕ ДП «Західукргеологія». Наведено геолого–технічну характеристику видобувних свердловин і технологічну схему обв’язки пункту збору та підготовки газу Гуцулівського газового родовища. Описано технологічний процес і обладнання для видобування газу, починаючи від його очищення, осушення, одоризації, запобіганню утворення гідратів і подачі через газопровід–відвід до магістрального газопроводу Яблунів–Вербовець.

7. Андрейчук М. М. Особливості геологічної будови і пастки вуглеводнів зовнішньої зони Передкарпатського прогину : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. геологічних наук : [спец.] 04.00–7 "Геологія нафти і газу" / Андрейчук Михайло Михайлович ; НАН України, Ін–т геології і геохімії горючих копалин. – Львів, 2013. – 20 с. K 98061 55

8. Анікеєв С. Геологічна будова та перспективи нафтогазоносності південного сходу Волино–Поділля за результатами інтерпретації гравіметричних матеріалів / С. Анікеєв, Л. Мончак, А. Ключка // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2016. – № 1–2. – С. 17–25. P/o 118

Розглянуто геологічну будову та перспективи нафтогазоносності південного сходу Волино–Подільської плити з точки зору тектонічного районування території досліджень. Проведено детальну якісну інтерпретацію гравіметричних матеріалів, яка включала аналіз морфології поля сили тяжіння та його локальних аномалій, а також геолого–гравітаційне моделювання та зіставлення результатів інтерпретації з результатами сейсморозвідувальних робіт. Виокремлено першочергові об’єкти для пошукового буріння.

9. Артими І. В. Тектонофізичне моделювання тріщинуватості нафтогазоперспективних порід–колекторів Внутрішньої зони Передкарпатського прогину : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Артим Інна Володимирівна ; МОН України, Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2019. – 21 с. 721033 К 55

11. Багрій І. Комплексна методика структурно–термо–атмогеохімічних досліджень прогнозування нафтогазоперспективних об'єктів / І. Багрій // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2010. – № 1. – С. 5–20. Р/о 118

Розглянуто авторську методику структурно–термо–атмогеохімічних досліджень, що ґрунтується на комплексі структурно–тектонічних та космогеологічних даних, матеріалів термометричної, еманційної, газогеохімічної зйомок і широкого спектра лабораторних вимірювань. Показано ефективність використання запропонованого комплексу робіт на малих за площею родовищах, властивих прибортовим зонам Дніпровсько–Донецької западини та шельфу морських акваторій. Методика була апробована більш ніж на 50 площах, розташованих у різних геологічних умовах.

Багрій І. Д. Геологічні критерії прогнозування та оцінки нетрадиційних вуглеводневих ресурсів / І. Д. Багрій, Н. В. Вергельська, А. М. Кришталь // Геологічний журнал. - 2015. - № 2. - С. 47-56. Р/300

Наведено спільні та відмінні характеристики традиційних і нетрадиційних вуглеводневих ресурсів та синхронізовано визначення їх основних видів за українською та англійською термінологіями. Визначено головні пошуково-прогнозні критерії та ознаки основних видів нетрадиційних вуглеводневих ресурсів. Окреслено основні завдання для розв'язання проблеми використання значного ресурсного потенціалу нетрадиційних вуглеводневих джерел України.

Багрій І. Д. Геолого-структурно-термо-атмогеохімічні технології прогнозування, пошуків і розвідки родовищ вуглеводнів : навч. посіб. / І. Д. Багрій ; Ін-т геологічних наук НАН України, ННІ "Ін-т геології" Київського нац. ун-ту ім. Тапаса Шевченка. - Київ : [ІГН НАН України, Логос], 2016. - 310 с. С 21328 55

Викладено теоретичні та прикладні засади системної геолого-термо-атмогеохімічної технології з використанням комплексу тектонічних, морфоструктурних, літолого-стратиграфічних, формаційно-седиментаційних, геофізичних, гідрологічних, термометричних, атмогеохімічних методів. Охарактеризовано систему критеріїв (структурно-тектонічний, вуглеводневий, температурний, еманційний, газовий) та особливості формування приповерхневого термо-атмогеохімічного фону над нафтогазовими родовищами або покладами. Детально описано методики і відповідне інструментальне та програмне забезпечення для експресного прогнозування або вивчення родовищ вуглеводнів та інших корисних копалин. Обґрунтовано можливості регіонального та локального прогнозів нафтогазо-перспективних структур в осадовому чохла та фундаменті на суходолі й акваторіях, вплив геологічної будови, розломно-блокової тектоніки, діапірів, імпактних структур, нафтогазоносних метаноносних формацій,

газогідратів на розподіл термо-атмогеохімічних аномалій в межах нафтогазоносних провінцій України.

Багрій І. Д. Ефективність прогнозування приповерхневими методами родовищ вуглеводнів (Дніпровсько-Донецький авлакоген, Північноскворцівська площа - структура Недільна) / І. Д. Багрій // Геофизический журнал. - 2010. – Т. 32, № 5. - С. 142-152. P/299

Отмечено, что проблема разработки и внедрения новых технологий картирования перспективных участков на углеводороды особенно актуальна с переходом на освоение малых по размерам месторождений. Разработан и внедрен в производственных условиях комплекс малозатратных приповерхностных экспресс-методов исследований. На основании анализа комплексной обработки и результатов структурно-термоатмогеохимических исследований подготовлены прогнозные карты на поиски углеводородов. Эффективность прогнозирования приповерхностными методами Северо-Скворцовской площади, структуры Недельной, подтверждена двумя продуктивными скважинами.

Багрій І. Д. Першочерговість освоєння нетрадиційних джерел вуглеводнів Волино-Поділля / І. Д. Багрій, В. П. Чепіль, Н. С. Довбиш // Геологічний журнал. - 2015. - № 4. - С. 99-104. P/300

За результатами системного аналізу геологічних передумов газонасності нетрадиційних джерел (кембрійські ущільнені пісковики, чорносланцеві відклади верхнього силуру, візейські буровугільні товщі) Волино-Поділля на початковій стадії їх вивчення та оцінки ресурсної бази вуглеводнів визначена пріоритетність їх подальшого освоєння. Першочерговою є проблема сланцевого газу чорносланцевих товщ верхнього силуру. Газ метан візейських відкладів Львівсько-Волинського вугільного басейну та газонасність ущільнених кембрійських пісковиків слід розглядати як супутній напрям при освоєнні вуглеводневих ресурсів пріоритетних комплексів.

12. Багрій І. Д. Проблеми екологічного моніторингу освоєння сланцевого газу на Волино-Поділля / І. Д. Багрій, В. П. Чепіль, К. М. Стародубець // Геоінформатика. – 2015. – № 3. – С. 41–44. P/1766

Сучасні технології розробки сланцевого газу ґрунтуються на гідравлічному розриві пласта, застосування якого несе в собі численні екологічні ризики для довкілля. Внаслідок таких робіт на перспективній території Волино-Поділля можуть проявлятися несприятливі екологічні процеси, а саме забруднення підземних джерел питної води, проникнення на поверхню технологічних розчинів і газу, активізація техногенних землерусів і зсувів. З метою їх попередження проведено роботи з виявлення і картування ділянок екологічних ризиків. Виділено охоронні зони, зокрема системи водозаборів, місцевих агломерацій тощо. Запропоновано засоби поетапної оптимізації існуючої мережі спостережень у вигляді одного поздовжнього регіонального профілю північно-західного простягання та кількох поперечних, що проходять з південного заходу на північний схід.

Багрій І. Д. Прогнозування вуглеводневих покладів на континентальному схилі Західно-Чорноморської западини (за атмогеохімічними та температурними даними) / І. Д. Багрій // Геологічний журнал. - 2010. - № 1. - С. 66-76. Р/300

Обобщены результаты разработки и применения комплекса структурно-термоатмогеохимических методов для уточнения структурной модели объектов исследования, прогнозирования и оконтуривания участков, перспективных на поиски залежей нефти и газа. Приведены результаты комплексных исследований континентального склона Западно-Черноморской глубоководной впадины. По результатам выполненного комплекса определены дополнительные критерии прогнозного районирования перспективных площадей и оценки их перспектив на залежи углеводородов.

Багрій І. Д. Розробка геолого-структурно-термо-атмогеохімічної технології прогнозування пошуків корисних копалин та оцінки геоecологічного стану довкілля : [монографія] / І. Д. Багрій; НАН України, Ін-т геол. наук. - Київ : Логос, 2013. - 510 с. С 20712 622

Викладено теоретичні та прикладні засади системної геолого-термо-атмогеохімічної технології з використанням комплексу тектонічних, морфоструктурних, літолого-стратиграфічних, формаційно-седиментаційних, геофізичних, гідрологічних, термометричних, атмогеохімічних методів. Охарактеризовано систему критеріїв (структурно-тектонічний, вуглеводневий, температурний, еманацийний, газовий) та особливості формування приповерхневого термо-атмогеохімічного фону нафтогазових родовищ. Описано авторські методики та відповідне інструментальне й програмне забезпечення для експресного прогнозування корисних копалин і геоecологічного стану середовища. Обґрунтовано регіональний і локальний прогноз нафтогазо-перспективних структур в осадовому чохлі та фундаменті на суходолі й акваторіях, вплив геологічної будови, розломно-блокової тектоніки, діапїрів, імпактних структур, нафтогазоносних метаносних формацій, газогідратів на розподіл термо-атмогеохімічних аномалій нафтогазоносних провінцій України.

Багрій І. Д. Розробка геолого-структурно-термо-атмогеохімічної технології прогнозування пошуків корисних копалин та оцінки геоecологічного стану довкілля : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня д-ра геол. наук : [спец.] 04.00.01 "Заг. та регіональна геологія" / Багрій Ігор Дмитрович ; НАН України, Ін-т геол. наук. - Київ, 2014. - 40 с. К 106446 622

13. Бароосмотичний аналіз гідрогеологічних умов Хідновицького газового родовища (Українське Передкарпаття) / С. Кушнір, М. Кость, І. Дудок, Р. Паньків // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2012. – № 1–2. – С. 68–81. Р/о 118

На основі бароосмотичного аналізу гідрогеологічних умов Хідновицького газового родовища піднасувного типу виявлено пластові води різного походження: метаморфізовані морські низької і високої (до 62 г/л) мінералізації, глибинні розсоли, конденсаційні і близькі до них за складом води бароосмотичних потоків. Більш концентровані води трапляються у верхній частині нижньодашавської підсвіти (до НД–5), натомість маломінералізовані – на всіх горизонтах, але концентруються переважно в НД–4, 5 та НД–7. При цьому розсоли з $M > 100$ г/л присутні тільки в горизонтах НД–1–3. У водах верхньодашавської підсвіти

(ВД10–13) мінералізація змінюється в межах 28,8–61,9 (середнє – 43,8 г/л), маломінералізована (1,76 г/л) вода – у горизонті ВД–9. Результати розрахунків бароосмотичних характеристик пластових вод по горизонтах засвідчили, що гідрогеологічні умови в одному і тому самому горизонті на різних ділянках величезної за розмірами Хідновицької площі можуть сильно відрізнятися, і пов'язано це, насамперед, з різною проникністю порід. Виявлено постійний глибинний бароосмотичний потік молекул H_2O (з домішкою $NaCl$) догори розрізом, який надав більшості пластових вод характерний тільки для цього родовища хлоридно–натрієвий склад та значну поширеність маломінералізованих вод в усіх горизонтах. Вплив геологічно тривалого бароосмосу на північно–західному блоці Хідновицької структури виявився значно сильнішим, ніж на південно–східному, де проникність відкладів набагато більша і важливу роль могла відігравати проста фільтрація. Існування на Хідновицькому газовому родовищі постійного бароосмотичного потоку молекул H_2O із глибинних структур дозволяє припускати можливість і постійного потоку газів із надр Крукеницької западини через сильно розігріті розущільнені ділянки глинистих порід як своєрідний прояв газового осмосу.

14. Бенько В. М. Геологічна будова і перспективи нафтогазоносності глибокозанурених (5– 7 км) горизонтів центральної та південно–східної частин Дніпровсько–Донецької западини : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. геолог. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Бенько Володимир Михайлович ; Івано–Франківськ. нац. техн. ун– т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2011. – 21 с. К 85090 55

15. Бенько В. М. Структурно–тектонічні критерії нафтогазоносності глибокозанурених (5– 7 км) горизонтів центральної та південно–східної частин ДДЗ / В. М. Бенько, Б. Й. Масевський // Нафтова і газова промисловість. – 2010. – № 4. – С.8–20. Р/423

На підставі структурно–тектонічних досліджень в інтервалі глибин 5–7 км виділено ділянки розповсюдження структурних і неструктурних пасток у нижньо–середньокам'яновугільних відкладах центральної та південно–східної частин Дніпровсько–Донецької западини.

16. Берладина Т. Я. Дослідження ефективності застосування горизонтальних свердловин та забурювання додаткових бокових горизонтальних стовбурів у діючих свердловинах для інтенсифікації розробки Бистрицької складки Довбушансько–Бистрицького нафтового родовища / Т. Я. Берладина // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2010. – № 1. – С. 165–168. Р/1771

Охарактеризовано особливості застосування горизонтальних свердловин (ГС) та забурювання у діючих свердловинах додаткових бокових горизонтальних стовбурів (БГС) для інтенсифікації видобування нафти і збільшення коефіцієнта нафтовилучення родовища. Досліджено ефективність застосування ГС і БГС на п'яти експлуатаційних об'єктах Бистрицької складки Довбушансько–Бистрицького нафтового родовища.

17. Боднарчук В. С. Перспективи пошуків та розвідки газу з нетрадиційних колекторів у Західному бітумонафтогазоносному регіоні України / В. С. Боднарчук // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 1. – С. 22–36. Р/1771

Через зростання потреб населення у енергоносіях, людству доводиться звертатися до нетрадиційних джерел енергії. Саме тому в наш час гостро постало питання дослідження таких нових напрямків у нафтогазовій справі, як сланцевий газ та метан вугільних пластів. На думку вітчизняних та зарубіжних вчених, немає сумніву у перспективності видобування газу з нетрадиційних колекторів на території України. Адже присутність в межах нашої держави бітумінозних відкладів, сильно збагачених на органічну речовину, таких як менілітова світа олігоцену та спаська світа нижньої крейди, дає підстави робити певні прогнози і виділяти перспективні ділянки для пошуків, розвідки та видобутку газу з нетрадиційних колекторів. Особливо це стосується Західного бітумонафтогазоносного регіону, який на даний момент є найбільш перспективним щодо проведення науково–дослідних робіт даного типу. Проте, виникнення певних екологічних аспектів, пов'язаних з даним питанням, змушує замислитись над вдосконаленням схеми вилучення вуглеводнів з сланцевих порід, які раніше вважались породами–покришками та запропонувати нові напрямки, які б мінімізували вплив процесу видобування газу на навколишнє середовище.

18. Будова та фаціальні особливості літологічно–екранованого покладу продуктивного горизонту Г–62 Кобзівського газоконденсатного родовища / С. Кривуля, А. Лагутін, А. Загороднов [та ін.] // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2012. – № 3. – С. 135–144. P/1771

Наведено загальні відомості про Кобзівське родовище, що є складним за своєю геологічною будовою і великим за кількістю видобувних запасів газу. Стисло охарактеризовано його тектонічну будову та фаціальні, літофізичні й петрографічні властивості порід колекторів та порід покришок. Газоносність родовища пов'язана з відкладами ассельського та гжельського ярусів нижньої пермі та верхнього карбону. В продуктивній товщі виділено 15 горизонтів, які складені вкрай невитриманими колекторами з плямистим розповсюдженням по латералі, що обумовило наявність існування 37– ми не пов'язаних між собою покладів газу з різними рівнями газоводяних контактів. Виявлено, що їх розташування, в основному, контролюється літологічним фактором, тому поклади газу, як правило, літологічно екрановані або літологічно обмежені. Основним за запасами є горизонт Г–62 картамиських відкладів верхнього карбону (С3kt). На його прикладі проаналізовано умови формування неантиклінальної літологічно екранованої пастки вуглеводнів. Побудовано літофаціальну карту–схему, де виділені ділянки розвитку відкладів глибоководної затоки, авандельти та дельти. В межах дельтових рівнин виявлено ділянки боліт та озер. Розглянуто умови формування осадів, визначено напрямки переміщення теригенного матеріалу. Доведена можливість формування достатньо великих покладів вуглеводнів у неантиклінальних пастках, що підтверджує перспективність проведення пошуково–розвідувальних робіт на схилах відомих антиклінальних структур, а також на схилах западини.

19. Булат А. Ф. Умови формування газових пасток у вугленосних відкладах : [монографія] / А. Ф. Булат, В. В. Лукінов, К. А. Безручко ; НАН України, Ін–т геотехнічної механіки імені М. С. Полякова. – Київ : Наукова думка, 2017. – 251 с. – (Проект "Наукова книга"). P 359405 55

Узагальнено результати багаторічних комплексних досліджень особливостей порід–колекторів вугленосних відкладів та закономірностей розподілу газів у вугленосній товщі, вивчення форм вологи у гірських породах Донбасу, взаємодії та взаємного впливу

складових системи вода — газ у вуглепородному масиві, чинників формування фільтраційних та ємнісних властивостей гірських порід. Розглянуто роль окремих фаз флюїдів у формуванні водогазонасиченості вуглепородного масиву на базі досліджень різноманітних форм вологи у поровому просторі вугленосних відкладів Донбасу і фазових проникностей води та газу. Досліджено умови і запропоновано модель формування газових пасток у породному масиві як результат взаємного впливу і взаємодії газової та рідкої фаз на основі теорії тріщинуватопористих середовищ. Визначено умови формування та збереження газових скупчень у вуглепородному масиві, обґрунтовано параметри фільтраційних та ємнісних властивостей, які характеризують породи-колектори, межу колектор — екран та екрани (покришки). Розроблено методику прогнозу оцінки перспективності локальних антиклінальних структур з метою пошуку зон скупчення вільного метану.

20. Булацен В. Г. Характеристики гравитационного поля прогнозных нефтегазоносных площадей ДДВ по данным спутниковой модели EGM08 и гравиметрических измерений начала XX века / В. Г. Булацен, Л. Я. Халявина, Т. Е. Борисюк // Геофизический журнал. – 2019. – Т. 41, № 1. – С. 95–107. P/299

Гравиметрическая информация – базовая при разведке полезных ископаемых. В настоящее время доступны спутниковые данные о распределении гравитационных аномалий (Dg). Они отображены в модели гравитационного поля Земли EGM08, созданной по результатам специализированных миссий CHAMP и GRACE. Рассмотрены особенности структуры гравитационного поля для прогнозных нефтегазоносных площадей, расположенных в Днепровско–Донецкой впадине, на основе модели EGM08 и данных гравиметрической съемки, выполненной в 1920 – 1930 годы.

21. Бутенко А. В. Нові дані про геологічну будову Північномакіївської площі / А. В. Бутенко, В. Ю. Новіков, Г. Р. Рачій // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 6. – С. 7–10. P/423

Розглянуто деякі особливості геологічної будови Північномакіївської площі, яка знаходиться на зчленуванні двох різних тектонічних елементів – прибортової частини Дніпровсько–Донецької западини і бортової частини Доно–Дніпровського прогину. За результатами інтерпретації 3D–сейсморозвідувальних робіт виявлено амплітудні аномалії, пробуреною пошуковою св. 3 розкрито нетиповий для бортової частини Доно–Дніпровського прогину розріз пізньовізейських відкладів та отримано приплив вуглеводнів.

22. Бучинська І. Літологічний склад, колекторські властивості та газонасиченість пісковиків кам'яновугільного віку Львівсько–Волинського вугільного басейну (поле шахти Тягівська № 1) / І. Бучинська // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2010. – № 2. – С. 30–35. P/o 118

Вмісні породи мають велике значення для формування газонасиченості вугленосних товщ, нагромадження і міграції метану. Досліджено пісковики серпуховського ярусу нижнього карбону ($n_0 \int n_7$, $n_8 \int n_9$) та башкирського ярусу середнього карбону ($n_9 \int b_1$) Тягівського родовища Львівсько–Волинського кам'яновугільного басейну. Побудовано схеми

газоносності цих пісковиків. У деяких стратиграфічних інтервалах газоносність є досить високою ($n_9 \int b_1 - 0,3-12,3 \text{ м}^3 / \text{м}^3$, $n_8 \int n_9 - 0,4-8,3 \text{ м}^3 / \text{м}^3$, $n_0^6 \int n_7 - 0,3-5,6 \text{ м}^3 / \text{м}^3$). Газоносність пісковиків зменшується з глибиною, що пов'язано з погіршенням колекторських властивостей порід, зумовленим ступенем постседиментаційних змін, структурно-тектонічними і гідрогеологічними умовами залягання. Дегазація пісковиків безперервна і нерівномірна, що пояснюється не лише їхньою низькою газопроникністю, але й ускладненням моноклінальних схилів пологими куполоподібними антиклінальними підняттями, куди з великих площ можуть надходити гази шляхом вертикальної та латеральної міграції.

23. Вакарчук С. Г. Оцінка нафтогазового потенціалу ущільнених порід девонського комплексу Дніпровсько-Донецької западини / С. Г. Вакарчук // Нафтогазова галузь України. – 2016. – № 1. – С. 14–18. P/423

Дано оцінку перспектив пошуку нетрадиційних вуглеводнів в ущільнених карбонатних і алевро-піщаних утвореннях девонського комплексу Дніпровсько-Донецької западини. У розрізі девонського комплексу встановлено 6 основних рівнів розповсюдження ущільнених порід та виділено 8 ділянок, перспективних у нафтогазовому відношенні. Найбільш перспективними для пошуку нетрадиційної нафти є Грибоворуднянсько-Седнівська ділянка, а для нетрадиційного газу – Зачепилівсько-Кременівська.

24. Вандер О. В. Інтерпретаційні моделі поглибленого вивчення міжреперних товщ осадового чохла та кристалічного фундаменту ДДЗ за даними сейморозвідки та ГДС : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.22 "Геофізика" / Вандер Олена Вікторівна ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2010. – 17 с. К 79907 55

25. Вергельська Н. В. Структурно-тектонічні особливості формування покладів газу у вуглепородних масивах Донбасу / Н. В. Вергельська // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 2. – С. 22–24. P/423

Сучасні структурно-тектонічні особливості поширення газу у вуглепородних масивах Донбасу формувалися під впливом тектонічних процесів, які проявлялися протягом чотирьох етапів тектоногенезу: від пермі до неогену. Тектонічні процеси змінювали гіпсометричні рівні структур вугільних товщ. Сучасна газоносність вугленосних товщ значною мірою сформувалася шляхом просторового перерозподілу вуглеметаморфогенних газів, у тому числі й тих, що мігрують із глибоких горизонтів. Метан вуглепородного масиву є потужним альтернативним джерелом вуглеводнів, тому видобування газу-метану вуглегазових родовищ є перспективним у нашій країні.

26. Виділення локальних неоднорідностей у фундаменті південного борту ДДЗ як можливих скупчень вуглеводнів / Г. Д. Сидоренко, С. О. Слободянюк, С. Г. Слоницька [та ін.] // Геоінформатика. – 2013. – № 2. – С. 22–28. P/1766

За результатами додаткової обробки часового розрізу по одному з профілів регіональних сейсмічних досліджень на Магдалинівській площі Південного борту Дніпровсько–Донецької западини у фундаменті виділено аномалії хвильового поля, які мають геологічну природу. За даними аналізу та обробки гравітаційного і магнітного полів вздовж профілю, що збігається із профілем сейморозвідувальних робіт, зафіксовано аномалії параметрів обробки, які просторово корелюються з аномаліями хвильового поля.

27. Вислоцька О. Геохімічні дослідження сланцевого газу в межах північно–західної частини Волино–Поділля / О. Вислоцька // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 66–68. Р/о 118

Наведено результати геохімічних досліджень сланцевого газу в межах північно–західної частини Волино–Поділля.

28. Височанський І. В. Наукові засади пошуків несклепінних пасток вуглеводнів у Дніпровсько–Донбаському авлакогені : монографія / І. В. Височанський ; Харківський нац. ун–т імені В. Н. Каразіна. – Харків : [ХНУ імені В. Н. Каразіна], 2015. – 236 с. Б 17343 55

Подано результати досліджень структуро- і пасткотвірних факторів, розробки нових аспектів теорії пасток щодо вмісної та акумулюючої їх здатності. Висвітлено геологічні передумови формування несклепінних пасток. Здійснено моделювання процесів пасткоутворення. Надано розроблені класифікації головних типів пасток як основи для прогнозування нових різновидів у Дніпровсько–Донбаському авлакогені. Охарактеризовано методичні засоби для виявлення і попереднього оцінювання несклепінних пасток. Обґрунтовано перспективи їх відкриття в межах виділених 22-х зон нафтогазонакопичення.

29. Возний В. Р. Аналіз методів інтенсифікації припливу вуглеводнів на родовищах НГВУ "Бориславнафтогаз" і оцінка коефіцієнта нафтогазовилучення / В. Р. Возний, О. В. Дудра // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 1. – С. 215–225. Р/1771

Коротко описано суть вітчизняних і зарубіжних методів інтенсифікації припливів пластових флюїдів і очищення привибійної зони. Прокласифіковано методи за принципом роботи на механічні, хімічні, теплові та комбіновані. Проведено аналіз гірничо–геологічних умов залягання продуктивних горизонтів, складу гірських порід, які впливають на вибір методу інтенсифікації і його економічні показники. Економічні показники включають в себе чистий дохід і термін окупності витрат. Описано і проаналізовано технології дії на привибійну зону нафтових свердловин родовищ Бориславське, Східницьке, Новосхідницьке, Стрільбицьке, Старосамбірське, Заводівське, Орів–Уличнянське, Мельничинське, Верхньомасловецьке, Коханівське нафтогазовидобувного управління «Бориславнафтогаз». Оцінено поточний коефіцієнт нафтовилучення з усіх перелічених вище родовищ. Підраховано кількість видобутих запасів нафти і здійснено їх порівняння із затвердженими запасами.

30. Волкова О. В. Перспективи нафтогазоносності українського сектора Керченсько–Таманського прогину : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Волкова Олена Валеріївна ; НАН України, Ін-т геологічних наук. – Київ, 2013. – 20 с. К 103900 55

31. Воловецький В. Б. Розроблення комплексних заходів, спрямованих на підвищення ефективності видобування вуглеводнів при розробці родовищ на виснаження / В. Б. Воловецький, О. М. Щирба, О. Ю. Витязь // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 3. – С. 154–165. P/1771

Розглянуто проблемні питання, пов'язані з експлуатацією газоконденсатних та нафтових свердловин. Зосереджено увагу на тому, що при експлуатації свердловин спостерігається зниження пластового тиску та зменшення залишкових запасів, що негативно впливає на їх стабільну роботу. У зв'язку з цим рекомендовано створити спеціальну програму, яка дозволить стабілізувати та нарощувати видобуток вуглеводнів, визначити стратегію розвитку Юліївського нафтогазопромислу у наступні роки. Запропоновано комплекс невідкладних заходів, які дозволять стабілізувати видобуток на свердловинах нафтогазоконденсатних родовищ Юліївське, Наріжнянське, Скворцівське та газоконденсатних родовищ Безлюдівське, Аксютівське, Недільне, а саме: оптимізація роботи газоконденсатних і нафтових свердловин: вдосконалення існуючих установок збору та підготовки газу і нафти на Юліївському нафтогазопромислі; промивання привибійної зони пласта свердловин за допомогою колтубінгової техніки; проведення КРС, водоізоляційних робіт на свердловинах Юліївського, Наріжнянського, Скворцівського НГКР та Недільного ГКР; зменшення бездіючого фонду свердловин; виконання інтенсифікації на газоконденсатних та нафтових свердловинах; буріння експлуатаційних свердловин на Наріжнянському та Скворцівському НГКР; введення в експлуатацію свердловини, що знаходяться в очікуванні підключення; поступове пониження тиску першого ступеня на УКГГ–2 за рахунок оптимального режиму роботи ДКС "Юліївка" ТОВ "Карпатигаз"; зменшення використання газу на власні потреби, а саме на вогневі підігрівані; перспективним шляхом економії газу є раціональне використання газу вивітрювання з розділювачів для власних потреб; постійний контроль за параметрами роботи свердловин; збільшення відбору газу з газоконденсатних свердловин, що періодично експлуатують.

32. Вольченко Д. О. Дослідження потенційних можливостей підвищення нафтовилучення із застосуванням діоксиду вуглецю та його сумісності з родовищами Західної України на основі світового досвіду (частина 1) / Д. О. Вольченко, В. Р. Возний, М. В. Мельник // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 1. – С. 132–139. P/1771

З використанням основних критеріїв, одержаних за результатами світового досвіду, накопиченого впродовж 40 років експлуатації "подібних" родовищ, обґрунтовано доцільність застосування методу підвищення нафтовилучення запомповуванням діоксиду вуглецю та сформульовано необхідні умови його реалізації. Охарактеризовано різновиди, принципи і механізми перебігу процесу, розглянуто потенційні проблеми і намічено шляхи їх вирішення.

33. Вольченко Д. О. Дослідження потенційних можливостей підвищення нафтовилучення із застосуванням діоксиду вуглецю та його сумісності з родовищами Західної України на основі світового досвіду (частина II) / Д. О. Вольченко, В. Р. Возний, М. В. Мельник // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 2. – С. 61–71. P/1771

Виконано аналітичні дослідження та отримано результати з впливу одного з основних чинників – мінімального тиску змішуваності на ефективність змішаного CO₂-заводнення. Мінімальний тиск змішуваності визначався за емпіричними залежностями, які запропоновані різними дослідниками із співставленням отриманих результатів. Сформульовано основну умову змішуваності. Розроблено алгоритм з визначення сумісності родовищ західної України (36 родовищ) для заводнення діоксидом вуглецю. Виконано опис комбінованої таблиці критеріїв, які розбито на підкатегорії: параметри пласта і параметри нафти. Обробку даних таблиці через велику кількість параметрів проведено в два етапи.

34. Вольченко Д. О. Дослідження та аналіз ускладнень у роботі свердловин менілітового покладу Луквинського нафтового родовища і методи боротьби з ними / Д. О. Вольченко, Р. С. Скрипник // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2010. – № 3. – С. 135– 138. P/1771

Проаналізовано основні ускладнення, що виникають у процесі експлуатації видобувних свердловин менілітового покладу Луквинського нафтового родовища. Розглянуто основні чинники, що впливають на інтенсивність асфальто–смолистих парафінових відкладень. Наведено основні методи боротьби з ними.

35. Вплив геологічних чинників на розкриття і розробку газоносних пластів Передкарпатського прогину / О. М. Чорний, Г. М. Левицька, І. М. Кузів, Е. О. Чорний // Нафтогазова галузь України. – 2014. – № 2. – С. 10–14. P/423

Надано рекомендації щодо вибору бурових промивальних рідин для первинного розкриття продуктивних пластів Передкарпаття під час буріння свердловин, наведено класифікацію причин зниження проникності привибійної зони продуктивних пластів.

36. Вплив постседиментаційних процесів на ємнісно–фільтраційні властивості палеогенових порід–колекторів Бориславського НГПР та їх нафтогазоносність / Б. Й. Маєвський, А. В. Ярема, С. С. Куровець, Т. В. Здерка. // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2012. – № 1. – С. 68–78. P/1771

Розглянуто сучасний стан вивчення постседиментаційних перетворень порід–колекторів. Отримано геолого–статистичні залежності зміни величини гранулярної пористості з глибиною у межах Бориславського нафтопромислового району. Підтверджено, що до глибини 3900 м не спостерігається значного погіршення ємнісно–фільтраційних властивостей палеогенових порід–колекторів. На підставі комплексу лабораторних досліджень шліфів та геофізичних досліджень свердловин виділено інтервали розушільнення палеогенових порід–колекторів. Встановлено, що для утворення вуглеводневих скупчень у щільних глибокозанурених частинах розрізу важливе значення мають формування глибинних зон розушільнення за рахунок механічного розушільнення

порід під дією тектонічних процесів та їх фізико–хімічного вилуговування агресивними компонентами міграційних флюїдів. Встановлено, що в зоні середнього та пізнього катагенезу вторинна пористість зумовлює розвиток порід–колекторів промислового значення.

37. Вугленосність і розподіл вугільних газів у розрізі нижнього карбону Любельського родовища Львівсько–Волинського басейну / І. Бучинська, П. Явний, І. Книш, О. Шевчук // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2011. – № 3–4. – С. 57–66. Р/о 118

Найбільш вугленосною в розрізі Любельського родовища Львівсько–Волинського басейну є верхня частина серпуховського (лішнянська і бужанська світи) ярусу нижнього карбону. Детально описано вугільні пласти n_0^6 , n_7 , n_7^B , n_8^0 , n_8 , n_8^B , n_9 та схарактеризовано їхню газоносність, наведено картосхеми газоносності цих пластів. Встановлено, що метанова зона на Любельському родовищі заглиблюється до донної частини Карівської синкліналі. Границя між зоною вивітрювання та метановою зоною знаходиться безпосередньо над пластом n_0^6 , і глибина її залягання змінюється від 800 м на півдні до 1000 м на півночі. Газоносність вугільних пластів родовища збільшується зі стратиграфічною глибиною їхнього залягання та з південного сходу на північний захід. Тектонічні порушення впливають на розподіл вугільних газів у пластах.

38. Вуль М. Я. Статистика розвитку, сучасний стан та перспективи Західного нафтогазоносного регіону України / М. Я. Вуль, О. В. Зур'ян, В. О. Старинський // Мінеральні ресурси України. – 2018. – № 1. – С. 33–38. Р/667

Узагальнено особливості розвитку геологорозвідки та формування бази вуглеводнів у Західному нафтогазоносному регіоні України, найстарішому в Європі. Розглядувальний період починається 1771 року і його можна поділити на кілька блоків : до 1945 року, до 1970–х років, до 90–х років ХХ сторіччя й до наших днів. У кожному з блоків визначено головні параметри, які характеризують організаційну структуру та обсяги геологорозвідувальних робіт (ГРР). Обґрунтовано можливості успішного розвитку ГРР у зазначеному регіоні й потребу збільшення їхніх обсягів утричі.

39. Гавришків Г. Я. Мінералого–петрографічні особливості палеоценових відкладів Берегової і Орівської скиб Українських Карпат в аспекті їх нафтогазоносності : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Гавришків Галина Ярославівна ; НАН України, Ін–т геології і геохімії горючих копалин. – Львів, 2019. – 24 с. 720423 К 55

40. Гаєвська Ю. П. Літолого–фаціальні особливості еоценових відкладів Бориславсько–Покутської зони Передкарпатського прогину та передових скиб Скибової зони Українських Карпат у зв'язку з їх нафтогазоносністю : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Гаєвська Юлія Петрівна ; НАН України, Ін–т геології і геохімії горючих копалин. – Львів, 2019. – 24 с. 720424 К 55

41. Газоносность и ресурсы метана угольных бассейнов Украины : [кол. монография] : в 3-х т. : Т. 2. Углегазовые и газовые месторождения Северо-Восточного Донбасса, окраин Большого Донбасса, Днепровско-Донецкой впадины и Львовско-Волынского бассейна / А. В. Анциферов, А. А. Голубев, В. А. Канин [и др.] ; НАН Украины, Укр. гос. науч.-исслед. и проект-конструкт. ин-т горн. геологии, геомеханики и маркшейдерского дела, Ин-т геологии и геохимии горючих ископаемых НАН Украины, Укр. НИИ газа, Львов. нац. ун-т. – Донецк : Вебер (Донецкое отд-е), 2010. – 478 с. Б 15324 55

Приведены результаты исследований газоносности регионов Северо-Восточного Донбасса, его прибортовых зон (граница с Днепровско-Донецкой впадиной) и Львовско-Волынского бассейна с оценкой ресурсов сорбированных (угольных) газов и запасов свободных газов в месторождениях и купольных структурах. Дана геологическая характеристика, определены степень угленосности и метаморфизма, освещены результаты исследований газоносности угленосных отложений и ресурсов метановых газов, а также газообильности шахт и объемов добычи газа (ДГ) в данных геолого-промышленных регионах. Определены перспективные районы и площади для опытных работ по ДГ для угольных бассейнов. Представлены карты газоносности угольных пластов (УП) ряда районов Донецкого бассейна, каталог усредненных значений метаносности УП действующих и закрытых шахт.

42. Гарасим С. Перспективи Волино-Подільської нафтогазоносної області в контексті пошуків пасток вуглеводнів неантиклінального типу / С. Гарасим // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2012. – № 1–2. – С. 27–35. Р/о 118

Розглянуто типи можливих неантиклінальних пасток та визначено перспективи їхньої нафтогазоносності. З'ясовано, що нафтогазопрояви із силурійських відкладів приурочені до рифових побудов, виявлених у баговицькому, малиновецькому і скальському горизонтах силуру. Рифогенні силурійські споруди вважаються першочерговими для проведення комплексних геолого-геофізичних досліджень з метою визначення ділянок для буріння свердловин. Нафтогазопрояви зафіксовано в кембрійських відкладах (район м. Перемишляни) південно-західної окраїни Східноєвропейської платформи. Тут виділено декілька піщаних горизонтів, які можна вважати колекторськими. Передбачаються пастки нафти і газу неантиклінального типу, а саме стратиграфічно екрановані.

43. Гарасимчук В. Гідрогеологічні аспекти газоносності верхньобаденських відкладів Зовнішньої зони Передкарпатського прогину / В. Гарасимчук, Д. Лук'янчук // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2010. – № 3–4. – С. 125–141. Р/о 118

На основі досліджень палео- та сучасних гідрогеологічних умов верхньобаденського горизонту Зовнішньої зони Передкарпатського прогину розкрито основні закономірності формування і збереження його газових покладів. Виявлено, що газові поклади пов'язані з усіма генетичними типами вод, поширеними на цій території. У межах локальних полів поклади тяжіють до ділянок з підвищеною мінералізацією вод та ознаками інтенсивних постседиментогенних процесів. На основі гідробаричних даних встановлено приуроченість більшості газових покладів до ділянок як регіональних, так і локальних баромінімумів. З ділянками баромаксимумів часто пов'язані поперечні тектонічні порушення. Взаємозв'язок

баромаксимумів з підвищеними значеннями мінералізації вод визначає тектонічні порушення як шляхи міграції флюїдів.

44. Гафич І. Методичні аспекти прогнозування складнозбудованих порід–колекторів (на прикладі Семиренківського нафтогазоконденсатного родовища Дніпровсько–Донецької западини / І. Гафич, Я. Лазарук, І Щуров // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2017. – № 3–4. – С. 29–40. P/o 118

Запропоновано комплекс геолого–геофізичних досліджень для прогнозування порід–колекторів нафтових і газових родовищ. Для цього використано структурнопалеогеоморфологічні, літолого–фаціальні, геофізичні свердловинні та сейсморозвідувальні дослідження, пов'язані певним алгоритмом виконання робіт. Застосування комплексу згаданих методів продемонстровано на прикладі Семиренківського нафтогазоконденсатного родовища Дніпровсько–Донецької западини. Показано результати прогнозування порід–колекторів, які пропонується використати для вибору оптимального розміщення експлуатаційних, розвідувальних та пошукових свердловин.

45. Геологічні чинники, які впливають на колекторські властивості гірських порід неогенових відкладів та динаміку зміни коефіцієнта газовилучення / Д. Д. Федоришин, О. А. Гаранін, С. Д. Федоришин, Т. В. Потятинник // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 1. – С. 51–58. P/1771

Зниження видобутку газу та газоконденсату обумовлені як виснаженістю продуктивних пластів, так і недостатньою інформативністю інтерпретації результатів геофізичних досліджень свердловин. У зв'язку з цим визначені основні чинники і ознаки, які впливають на величину коефіцієнта вилучення газу із неогенових відкладів газоконденсатних родовищ Більче–Волицької зони Прикарпаття. Досліджено геологічну будову сарматського, гельветського та баденського ярусів, а також встановлено особливості складу матриці продуктивних порід–колекторів. Доведено, що тонкопрошаркова та ритмічна геологічна будова знижує роздільну здатність комплексу методів геофізичних досліджень в інтервалах залягання цих відкладів. За результатами експерименту встановлено, що зміна величини петрофізичних параметрів в більшості випадків обумовлена умовами розкриття продуктивних пластів. Проаналізувавши основні чинники, що визначають фільтраційно–ємнісні властивості порід–колекторів газоконденсатних родовищ Більче–Волицької зони, авторами запропоновано ввести параметр адсорбційної водонасиченості, який за дослідженими авторів тісно пов'язаний з фільтраційно–ємнісними властивостями і з закупорюванням порового простору порід у присвердловинній зоні пласта.

46. Геологія верхньої крейди Причорноморсько–Кримської нафтогазоносної області України (геологічна палеоокеанографія, літогенез, породи–колектори і резервуари вуглеводнів, перспективи нафтогазоносності) : [монографія] / В. П. Гнідець, К. Г. Григорчук, І. М. Куровець [та ін.] ; НАН України, Ін–т геології і геохімії горючих копалин, Івано–Франків. нац. техн. ун–т нафти і газу. – Львів : [СП ТзОВ "Полі"], 2013. – 160 с. С 20215 55

Уточнено геологічну будову та обґрунтовано перспективи нафтогазоносності верхньокрейдових відкладів Причорноморсько-Кримської нафтогазоносної області та визначено основні напрямки геологорозвідувальних робіт на нафту та газ. Проаналізовано й узагальнено як більш ранні, так і новітні геолого-геофізичні матеріали з Північно-Західного шельфу Чорного моря та території прилеглої суходолу Рівнинного Криму, Північного та Західного Причорномор'я. З'ясовано палеоокеанографічні умови нагромадження відкладів. Встановлено особливості просторово вікової мінливості літологічної структури товщ, петрофізичні властивості порід та їх післяседиментаційні трансформації. Приділено увагу термобаричному режиму регіону, формуванню та еволюції колекторських властивостей, утворенню природних пасток вуглеводнів та визначенню основних напрямків геологорозвідувальних робіт на верхньокрейдівий карбонатний комплекс Причорноморсько-Кримської нафтогазоносної області.

47. Геолого–геофізичні чинники низькоомності порід–колекторів неогенових відкладів геологічних розрізів родовищ Більче–Волицької зони Передкарпатського прогину / Д. Д. Федоришин, О. М. Трубенко, Я. М. Фтемов [та ін.] // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2016. – № 2. – С. 37–44. P/1771

Розглянуто результати вивчення електропровідності продуктивних газонасичених порід колекторів неогенових відкладів газових та газоконденсатних родовищ Більче–Волицької зони Передкарпатського прогину. Наведено літолого–мінералогічну та літологічно–геофізичну моделі порід–колекторів неогенових відкладів Більче–Волицької зони Передкарпатського прогину. Встановлено чинники, які є визначальними при формуванні електричних полів та утворенні їх ємнісних та фільтраційних параметрів. Виявлено та обґрунтовано особливості геологічної будови неогенових відкладів. Наведено приклади їх впливу на покази геофізичних досліджень свердловин.

Геолого-структурно-геохімічні особливості формування родовищ горючих сланців та вуглеводневих покладів Бовтиської імпактної структури / І. Д. Багрій, В. І. Почтаренко, В. Р. Дубосарський [та ін.] // Геологічний журнал. - 2016. - № 2. - С. 17-42. P/300

Розглянуто можливості та ефективність використання комплексних приповерхневих пошукових технологій під час вивчення геолого-структурно-геохімічних особливостей формування нетрадиційних родовищ енергетичних ресурсів за умов імпактних структур (на прикладі Бовтиської структури). Проведені дослідження надали змогу внести уточнення у структурно-тектонічні особливості досліджуваного об'єкта і скласти комплект карт, що відображають розподіл температурних і газових показників, зон і ділянок різної геодинамічної активності та флюїдопроникності. В цілому використання технологій структурно-термо-атмогеохімічних досліджень (СТАГД) надає змогу заздалегідь визначити в межах імпактної структури ділянки, перспективні на виявлення скупчень вуглеводнів.

Геолого-структурно-термо-атмогеохімічні технології прогнозування, пошуків і розвідки родовищ вуглеводнів : навч. посібник / І. Д. Багрій, О. М. Карпенко, В. Г. Семенюк [та ін.] ; Ін-т геологічних наук НАН України, ННІ "Ін-т геології" КНУ імені Т. Шевченка. - Київ : [ІГН НАН України], 2016. - 311 с. 715749 В 55

Викладено теоретичні та прикладні засади системної геолого-термо-атмогеохімічної технології з використанням комплексу тектонічних, морфоструктурних, літолого-стратиграфічних, формаційно-седиментаційних, геофізичних, гідрологічних, термометричних, атмогеохімічних методів. Охарактеризовано систему критеріїв (структурно-тектонічний, вуглеводневий, температурний, еманацийний, газовий) та особливості формування приповерхневого термо-атмогеохімічного фону над нафтогазовими родовищами або покладами. Детально описано методики і відповідне інструментальне та програмне забезпечення для експресного прогнозування або вивчення родовищ вуглеводнів та інших корисних копалин. Обґрунтовано можливості регіонального та локального прогнозів нафтогазо-перспективних структур в осадовому чохлі та фундаменті на суходолі й акваторіях, вплив геологічної будови, розломно-блокової тектоніки, діапїрів, імпактних структур, нафтогазоносних метаноносних формацій, газогідратів на розподіл термо-атмогеохімічних аномалій в межах нафтогазоносних провінцій України.

48. Геохімічні і гідрогеологічні особливості Локачинського газового родовища (Львівський палеозойський прогин) / С. Кушнір, М. Кость, Р. Паньків [та ін.] // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2013. – № 3–4. – С. 108–124. Р/о 118

Встановлено, що Локачинське газове родовище суттєво відрізняється від газових родовищ Передкарпатського прогину, які мають набагато менший геологічний вік. Фактор часу зумовив на родовищі велику подрібненість водоносних горизонтів на окремі закриті резервуари з дуже малими водоприпливами, значно ускладнив бароосмотичні профілі для багатьох свердловин та “заморозив” їх на певних етапах формування. Із тієї самої причини між покладами газу III і IV на родовищі сформувався непроникний для вод та газів геологічний бар’єр, який спричинив утворення двох зон оберненої газохімічної зональності, де з глибиною концентрація CH_4 зростає, а важких вуглеводнів – зменшується. Показано, що верхня з цих зон виникла внаслідок дифузійного розсіювання газів; причина появи нижньої зони поки що незрозуміла. Існування газових родовищ у Львівському палеозойському прогині залежить не стільки від інтенсивності генерації газів на великих глибинах, скільки від герметичності пасток нафти і газу. Збереженню Великомоствівського газового родовища в цьому регіоні сприяло його піднасувне положення, а Локачинського – сильні екранувальні властивості девонських глин, цементация яких відбулася вже на ранніх етапах існування родовища.

49. Гетманюк І. Характеристика газоносності Більче–Волицького газового родовища / І. Гетманюк // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 71–73. Р/о 118

Отримані позитивні геологорозвідувальні результати перспектив газоносності Більче–Волицького родовища, яке може вміщувати промислові скупчення газу.

50. Гладун В. В. Основні критерії прогнозування нафти і газу Східного газонафтоносного регіону України : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. д–ра геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Гладун Василь Васильович ; НАН України, Ін–т геол. наук. – Київ, 2012. – 36 с. К 92173 55

51. Глонь В. Геолого–структурні, геохімічні особливості формування покладів вуглеводнів у Срібнянській депресії / В. Глонь // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1– 2. – С. 40–53. Р/о 118

Виконаний системний аналіз геолого–структурних–термоатмогеохімічних досліджень нафтогазоперспективних об'єктів Дніпровсько–Донецької западини. Здійснено інтерпретацію та узагальнення новітніх даних у межах Срібнянської депресії. Схарактеризовані критерії нафтогазоперспективних формаційних комплексів. За аналізом геолого–структурних, термометричних, атмогеохімічних даних виокремлені перспективні ділянки на вуглеводні.

52. Глонь В. А. Особливості формування та прогнозування нафтогазоносності Срібнянського прогину комплексом структурно–термо–атмогеохімічних досліджень : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Глонь Віталій Анатолійович ; НАН України, Ін-т геологічних наук. – Київ, 2019. – 22 с. 716546 К 55

53. Гоник І. Перспективи пошуків вуглеводнів у девонських відкладах Волино–Поділля за результатами зонального прогнозу / І. Гоник, Г. Гаврилко, О. Гоник // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2012. – № 1–2. – С. 18–26. Р/о 118

Повторно виконано зональний прогноз нафтогазоносності девонських відкладів Волино–Подільської нафтогазоносною області. Нові фактичні матеріали буріння і геофізичних досліджень дозволили детальніше розчленувати розріз та вивчити тектоніку девонського комплексу. Найважливіші критерії нафтогазоносності нанесено на результативну карту Волино–Подільської нафтогазоносною області. Виділено території з різною перспективністю. Рекомендовано напрями подальших геологорозвідувальних робіт: пошуковорозвідувального та оціночно–параметричного буріння, а також регіональних, рекогносцирувальних і детальних сейсмічних досліджень, для пошуку локальних піднять і газових покладів цього комплексу.

54. Гончаров В. Е. Сублокальный геологический прогноз нефтегазоперспективных объектов в пределах территории с высокой освоенностью недр Днепровско–Донецкой впадины : [монография] / В. Е. Гончаров. – Чернигов : [ЦНИИ], 2011. – 257 с. Р 335320 55

Рассмотрены проблемы повышения уровня детальности геологических исследований. Уделено внимание вопросам выделения сублокального уровня контроля нефтегазоносности и проведения на этом уровне сублокального прогноза нефтегазоносности недр, а также определения условий интеграции тектонических, лито- и геоморфологических исследований с целью выделения и картирования нефтегазоперспективных объектов. Раскрыты возможности использования новых информационно-геологических методов прогноза нефтегазоперспективных объектов (отличительных точек, модельного прогноза, представления геологической информации и знаний при помощи визуальных фреймов) для решения проблем определения нефтегазоносности недр. Даны рекомендации по бурению поисковых и разведочных

скважин в пределах отдельных месторождений и площадей Талалаевского выступа осадочного чехла Днепроовско-Донецкой впадины.

55. Горобняк Т. В. Відкриття нових продуктивних горизонтів на Західно–Солохівському родовищі / Т. В. Горобняк, О. С. Міносян // Нафтова і газова промисловість. – 2010. – № 6. – С. 11–13. P/423

На основі аналізу геолого–геофізичних матеріалів і результатів буріння Західно–Солохівського газоконденсатного родовища було виявлено нові газоконденсатні поклади у верхньовізейських відкладах нижнього карбону.

56. Горючие сланцы – перспективный ресурс природного органического сырья в Украине (Обзор) / А. М. Осипов, Т. Г. Шендрик, С. В. Гришук, А. Ф. Попов // Энерготехнологии и ресурсосбережение. – 2013. – № 6. – С. 3–9. P/335

Приведены краткие сведения о природе горючих сланцев, мировых запасах, составе и свойствах минеральной и органической составляющих, основных направлениях использования. Охарактеризованы месторождения Украины: Болтышское, Карпатское и Ново–Дмитровское. Энерготехнологическое использование горючих сланцев осуществляется по таким направлениям: прямое сжигание для выработки тепло– и электроэнергии; полукоксование (пиролиз) для получения сланцевой смолы и производство из нее моторных и котельных топлив, химических продуктов; высокотемпературный пиролиз в сланцевый газ. Твердые отходы добычи и переработки горючих сланцев являются дешевым сырьем для производства строительных материалов, для борьбы с эрозией почв и их известкования. Промышленная добыча и переработка сланцев могут отрицательно воздействовать на окружающую среду. Сделан вывод, что горючие сланцы имеют перспективы использования, в частности, в Украине, которое обязательно должно быть комплексным, с учетом экономических, энергетических и экологических аспектов.

57. Гривняк Г. Вплив розривних тектонічних порушень на формування пасток вуглеводнів Волино–Подільської нафтогазоносної області / Г. Гривняк // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 73–75. P/o 118

Встановлено закономірний зв'язок газових родовищ з розривними тектонічними порушеннями. Це дозволяє стверджувати, що розломи відіграють важливу роль у формуванні нафтових і газових покладів.

58. Гулій В. Перспективи газоносності Коханівської структури в Передкарпатському прогині України / В. Гулій, Г. Лепігов // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2010. – № 3– 4. – С. 142–149. P/o 118

Розглянуто можливість використання абіогенної теорії походження родовищ вуглеводнів для побудови газової колони (частина верхньої мантії Землі, де генеруються, концентруються вуглеводневі гази та відбуваються їхні локальні викиди, які сприяють утворенню родовищ вуглеводнів). У Зовнішній тектонічній зоні Передкарпатського

прогину докайнозойських порід виділено Коханівську кільцеву структуру, у межах якої ймовірно виявлення родовищ газу.

59. Довбнич М. М. Новые подходы к анализу геофизических данных при прогнозировании зон скопления метана угольных пластов / М. М. Довбнич, Я. В. Мендрий, И. А. Виктосенко // Геоінформатика. – 2012. – № 1. – С. 32–38. P/1766

Один из основных регионов Украины, с которым связаны основные перспективы промышленной добычи метана, – Донбасс – крупнейший в Европе газозольный бассейн, для большей части территории которого характерно высокое содержание метана в углях. Рассматриваются механизмы формирования зон скопления метана в углепородном массиве, обусловленные природными процессами трещинообразования. Обсуждаются возможности комплексирования геофизических технологий и геомеханического моделирования в повышении эффективности исследований при прогнозировании зон повышенной продуктивности – “Sweet Spots”.

60. Дослідження геологічних і експлуатаційних характеристик Битків–Бабчинського родовища та застосування сучасних методів інтенсифікації / Б. О. Чернов, М. М. Западнюк, М. Є. Чернова, І. М. Ільків // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2011. – № 3. – С. 85–89. P/1771

Наведено геологічну характеристику Битків–Бабчинського родовища, окремих експлуатаційних об'єктів та свердловин. Встановлено причини ускладнень у свердловині Бухтівець–20, обґрунтовано технологію та метод дії на ПЗП. Описано хід запланованих робіт із інтенсифікації та охарактеризовано доцільність розробки Вигодського покладу. Змодельовано два шляхи вирішення проблем промислових ускладнень видобування газу та показано їх практичне впровадження.

61. Дудок І. Морфогенетичні типи вуглеводневих включень у “мармароських діамантах” Східних Карпат / І. Дудок // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2011. – № 3–4. – С. 96– 111. P/o 118

За результатами детальних термокріометричних досліджень включень в основному жильному мінералі Східних Карпат – кварці типу “мармароського діаманта”, встановлено морфогенетичні типи вуглеводневих включень. Описано основні жильні мінерали (кальцит, кварц), а також антраксоліт, який належить до основної органічної речовини, що виповнює центральні частини прожилків і входить у структуру кварцу у вигляді твердих включень або формується у їхніх вакуолях. Наведено комплекс аналітичних досліджень, який доцільно використовувати при дослідженні жильних мінералів. За проведеними раніше дослідженнями встановлено, що вуглеводневі включення у кварці можна поділити на чотири великі групи: газові (чисто метанові), газово–рідкі, рідко–газові, рідкі. Послідовно описано вуглеводневі включення, утворені на всіх стадіях міграції вуглеводневого флюїду ослабленими тріщинуватими зонами Східних Карпат. Результати дослідження вуглеводневих включень у “мармароських діамантах” Східних Карпат дозволили встановити не лише морфогенетичні типи включень, але й простежити еволюцію вуглеводневих флюїдів, які мігрують з глибинних зон Землі.

62. Дучук С. Актуальність застосування комплексних методів для підвищення ефективності геологогеофізичних досліджень при пошуках вуглеводнів / С. Дучук, Т. Йосипенко, С. Максимук // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 75–77. Р/о 118

Отримані результати підтверджують актуальність і перспективність застосування комплексу геофізичних і геохімічних методів досліджень при пошуках вуглеводнів у Західному регіоні.

63. Еколого–геофізичні дослідження об'єктів Качанівського нафтогазового конденсатного родовища / І. М. Куровець, І. І. Грицик, О. А. Приходько, П. Г. Дригулич // Нафтова і газова промисловість. – 2010. – № 3. – С. 60–63. Р/423

Проведено польові геофізичні дослідження з метою визначення джерел і шляхів міграції забруднювачів та ступеня їх впливу на навколишнє середовище. На основі цих робіт дано експрес–оцінку екологічній ситуації території, що прилягає до шламонакопичувача в районі Качанівського нафтогазоконденсатного родовища.

64. Енергетичні ресурси геологічного середовища України (стан та перспективи) : у 2–х т. / [Г. І. Рудько, О. І. Бондар, В. І. Ловинюков та ін.] ; за ред. Г. І. Рудька ; Держ. коміс. України по запасах корисних копалин]. – [Чернівці] : [Букрек], 2014 – Т. 1. – 528 с. С 20518 55

65. Енергетичні ресурси геологічного середовища України (стан та перспективи) : у 2–х т. / [Г. І. Рудько, О. І. Бондар, В. І. Ловинюков та ін.] ; за ред. Г. І. Рудька ; Держ. коміс. України по запасах корисних копалин]. – [Чернівці] : [Букрек], 2014 – Т. 2. – 520 с. С 20519 55

Розглянуто й проаналізовано енергетичний потенціал надр України: стан і перспективи нарощування вуглеводневих покладів традиційного та нетрадиційного типів, твердих горючих корисних копалин (вугілля, горючі сланці), а також мінерально-сировинну базу урану. Схарактеризовано нафтогазоносні регіони України: Західний, Східний, Південний. Розкрито проблему формування покладів вуглеводнів. Окреслено технологічні й екологічні аспекти нафтогазодобувної діяльності. Запропоновано методологію створення постійно діючих різномасштабних еколого-технологічних моделей, спрямованих на оптимізацію еколого-технологічних складових на всіх стадіях реалізації проектів розвідки й розробки родовищ вуглеводневої сировини. Розроблено наукові та методичні основи їх використання. Розкрито базові принципи Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр України. Висвітлено положення законодавства держави щодо регулювання питань енергетичних ресурсів України. Запропоновано заходи, впровадження яких забезпечить інвестиційну привабливість розробки родовищ вуглеводнів, вугілля, прозорість та ефективність використання мінерально-сировинного потенціалу країни.

66. Євдошук М. І. Прогнозування несклепінних пасток вуглеводнів у верхньовізейській товщі на схилах приосьових прогинів Дніпровсько–Донецької западини / М. І. Євдошук, Л. О. Барташук // Нафтогазова галузь України. – 2013. – № 5. – С. 3–10. Р/423

Досліджено сприятливі геологічні передумови накопичення акумулятивних піщаних тіл–колекторів та умови формування приурочених до них літологічних, стратиграфічних і

комбінованих пасток нафти і газу на схилах великих приосьових прогинів. Вивчено особливості геологічної будови верхньовізейських відкладів на північному схилі Орданівського прогину. Розроблено комплексну методику виявлення неантиклінальних пасток вуглеводнів, яка включає в себе палеотектонічні, палеогеографічні методи, детальну кореляцію природних резервуарів за даними промислової геофізики і сейсмозв'язки 3D, а також атрибутивний аналіз хвильового поля. На прикладі периферійної частини Західно–Солохівської структури показано ефективність застосування нової комплексної методики для ділянки північного схилу Ярошинського прогину. Визначено перспективні території постановки пошуково–розвідувальних робіт на несклепінні пастки вуглеводнів.

67. Єгер Д. О. Проблеми та перспективи стабілізації і нарощування видобутку природного газу в Україні / Д. О. Єгер, І. Ч. Лещенко, В. П. Гришаненко // Проблеми загальної енергетики : наук. зб. / Ін-т загальної енергетики НАН України. – Київ, 2019. – Вип. 1. – С. 4–11. P/1439

Проаналізовано ресурсну базу газовидобування в Україні та структури запасів, оцінено поточний стан і визначено основні проблеми стабілізації обсягів видобування природного газу на досягнутому рівні та їх нарощування. Визначено першочергові напрями зі стабілізації обсягів видобування природного газу при існуючому стані балансових видобувних запасів в Україні, сформульовано основні заходи для нарощування видобутку. Наведено визначені авторами оцінки вартості та тривалості основних етапів з освоєння ресурсів і запасів природного газу в залежності від запасів родовищ та глибин залягання покладів. Оцінено можливість повного забезпечення споживача України природним газом власного видобутку.

68. Ємнісно–фільтраційні властивості глибокозалягаючих палеогенових порід–колекторів Бориславського НГПР та особливості їх нафтогазоносності / Б. Й. Маєвський, А. В. Ярема, С. С. Куровець, Т. В. Здерка // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2011. – № 1. – С. 32–39. P/1771

Проведено аналіз впливу тріщинуватості палеогенових глибокозанурених порід–колекторів Бориславського нафтопромислового району на їх нафтогазоносність та фільтраційно–ємнісні властивості. Проведено зіставлення проникностей та пористостей порід–колекторів глибокозанурених горизонтів з метою виділення типу колектора, що підтверджено також проведеним аналізом продуктивності свердловин. За результатами комплексних мікроскопічних досліджень встановлено широкий розвиток переважно літогенетичної тріщинуватості порід–колекторів глибокозанурених горизонтів. Наголошується, що важливу роль при формуванні фільтраційних властивостей порід–колекторів на великих глибинах відіграють зони літогенетичної тріщинуватості, а розвиток таких зон призводить до нерівномірного нафтогазонасичення порід–колекторів. Вказано напрями для подальших пошуків покладів вуглеводнів, пов'язаних з глибокозануреними горизонтами. Для підвищення ефективності пошуків слід якомога детальніше враховувати особливості поширення окремих пластів, пропластків та їх літологічну неоднорідність.

69. Зазуляк О. М. Спосіб оцінки стану привибійної зони пласта газових свердловин / О. М. Зазуляк, В. Б. Рушак // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 4. – С. 23–24. P/423

Запропоновано спосіб оцінки стану привибійної зони пласта (ПЗП) газових свердловин за результатами інтерпретації газодинамічних досліджень на усталених режимах фільтрації на прикладі Великобубнівського родовища.

70. Занкович Г. Прожилково–вкраплена мінералізація перспективно нафтогазоносних породних комплексів північно–західної частини Кросненської зони (Українські Карпати) / Г. Занкович // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 77–79. Р/о 118

Зазначено, що значення вивчення прожилково–вкрапленої кальцитової мінералізації в межах Кросненської зони, перспективної на нафту і газ, що вже реально підтверджено відкриттям Лютнянського газового родовища в низькопористих колекторах регіону, визначається тим, що насиченість її законсервованими в мінералах включеннями, збагаченими відновними компонентами, виявляє пряму кореляцію з масштабністю і тривалістю прояву флюїдів та в підсумку вважається вірогідним показником наявності покладів вуглеводнів.

71. Застосування методу Монте–Карло для оцінки ємності порового простору прогнозних нафтогазоперспективних ділянок Оболонської астроблеми / Н. С. Ганженко, Т. О. Федченко, Д. О. Петровський, Ю. В. Аніщенко // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 2. – С. 9–13. Р/423

Представлено результати ймовірнісної оцінки на основі методу Монте–Карло комерційного потенціалу нафтогазових об'єктів Оболонської астроблеми, які були визначені за даними сейсмогравітаційного моделювання її глибинної будови. За прогнозним об'ємом порового простору виконано ранжування виділених об'єктів як у цілому по площі, так і у межах окремих літолого–стратиграфічних комплексів астроблеми, що визначає першочерговість подальших напрямів геологорозвідувальних робіт у межах Оболонської астроблеми.

72. Заяць Х. Перспективи пошуків нафтогазоносних об'єктів у центральній частині передгір'я Українських Карпат у смузі геотраверсу Перегінськ–Калуш–Галич / Х. Заяць, Р. Морошан // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2011. – № 3–4. – С. 128–138. Р/о 118

За результатами геологічної інтерпретації часових розрізів та даних буріння побудовано глибинну модель геологічного розрізу осадового покриву уздовж геотраверсу Перегінськ–Калуш–Галич, який перетинає Більче-Волицьку зону та межуючі з нею Східноєвропейську платформу і покривно–насувний комплекс Українських Карпат. Показано границі глибинного геологічного розрізу. Визначено структурно–тектонічні особливості платформного та насувних комплексів. Оцінено перспективи геологічного розрізу на пошуки нових пасток вуглеводнів.

73. Заяць Х. Б. Глибинна будова надр Західного регіону України на основі сейсмічних досліджень і напрямки пошукових робіт на нафту та газ : [монографія] / Христина Заяць ; Укр. держ. геологорозвідувальний ін-т, Львівське від-ня. – Львів : Центр Європи : [ЛІВ УкрДГРІ], 2013. – 79 с. Б 16101 55

На території Західного регіону України опрацьовано значний обсяг регіональних і детальних сейсмічних профілів. Побудовано структурні та транскарпатські сейсмогеотраверси, вивчено глибинну геологічну будову земної кори та осадового покриву. Надано аргументовану оцінку перспективам нафтогазоносності. За результатами інтерпретації та узагальнення регіональних сейсмічних матеріалів КМЗХ побудовано схему тектоніки та гіпсометрії дорифейського кристалічного фундаменту, яка розкриває історію геодинамічного розвитку надр Західного регіону України від давнього архейського до новітнього альпійського періодів.

74. Здерка Т. В. Особливості тріщинуватості олігоценів порід–колекторів Микуличинського нафтового родовища / Т. В. Здерка // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 2. – С. 120–128. P/1771

Розглянуто проблему встановлення особливостей тріщинуватості порід–колекторів олігоценів відкладів Микуличинського нафтового родовища. Для вирішення поставлених завдань використано мікроскопічні методи дослідження порід–колекторів у шліфах та методи гідродинамічних розрахунків дебітів свердловин. Тріщини олігоценів відкладів групуються у системи паралельно нашаруванню, що свідчить про їх літогенетичну природу. Встановлено закономірність поширення літогенетичних тріщин у розрізі олігоценів відкладів Микуличинського родовища. Доведено, що системи пошарових літогенетичних тріщин зумовлюють значне підвищення проникності олігоценів відкладів, та відповідно впливають на процес нафтовилучення. На основі аналізу побудованої карти інтегральних видобутків олігоценів поклада встановлено підвищення тріщинуватості порід–колекторів біля тектонічного порушення та склепіння, що зумовлює збільшення інтегральних видобутків нафти. Отримані у результаті проведених досліджень дані дали змогу змоделювати будову олігоценів резервуару Микуличинського родовища і розміщення в них колекторів різних типів та встановити особливості просторового поширення поровотріщинних порід–колекторів.

75. Зейкан О. Ю. Інтегральна геолого–геофізична модель глибинної будови центральної частини Дніпровсько–Донецької западини з позиції перспектив нафтогазоносності : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геологічних наук : [спец.] 04.00.22 "Геофізика" / Зейкан Олександр Юрійович ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2011. – 21 с.

К 88552 55

76. Зеленко Ю. М. Виділення перспективних нафтогазоносних об'єктів південно–східної частини Дніпровсько–Донецького авлакогену та основи застосування результатів геофізичних досліджень / Ю. М. Зеленко // Науковий вісник Івано–Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2018. – № 1. – С. 7–17. P/1802

Для того, щоб Україна повністю відмовилась від імпорту газу, необхідно все більше приділяти увагу пошукам нетрадиційних джерел вуглеводнів та залученню у пошуковий процес територій, які раніше вважали безперспективними або малоперспективними. Однією з таких перспективних нафтогазоносних ділянок на газ є південно–східна частина Дніпро–Донецького авлакогену (ДДА). Для виділення перспективних нафтогазоносних

ділянок південно–східної частини ДДА запропоновано використовувати відбиваючу здатність вітриніту. Для ряду родовищ ДДА автором побудовано графіки зміни градієнта відбиваючої здатності вітриніту з глибиною і створено прогнозну карту латерального і вертикального поширення коефіцієнта відбиваючої здатності вітриніту на глибині 5 км. За результатами проведених досліджень геологічної будови південно–східної ділянки ДДЗ зроблено попередні оцінки катагенетичної зрілості керогену щодо генерації та акумуляції вуглеводнів, зокрема в ущільнених тріщинуватих породах авлакогену. Розглянуто методики визначення вмісту органічної речовини та прогнозування газоперспективних дрібнозернистих глинисто–алевритових порід з високим вмістом керогену за комплексом геофізичних методів дослідження свердловин.

77. Зони термодинамічної рівноваги вуглеводнів у нафтогазоносних комплексах Дніпровсько–Донецької западини / В. Храмов, Ю. Хоха, О. Любчак, Д. Лук'янчук // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2011. – № 3– 4. – С. 39–45. P/o 118

Для просторової локалізації потоків вуглеводневих флюїдів використано раніше розроблену методику визначення глибин утворення рівноважних вуглеводневих сумішей, що містять вуглеводневу та неорганічну складові, яка базується на методі констант рівноваги незалежних реакцій. За результатами розрахунків побудовано картосхеми полів глибин утворення рівноважних вуглеводневих сумішей для окремих нафтогазоносних комплексів Дніпровсько–Донецької западини: девонського, кам'яновугільно–нижньопермського і мезозойського. Для графічних побудов застосовували методи поліноміальної регресії та триангуляції з наступною лінійною інтерполяцією на картосхемах регіону. У девонському та мезозойському нафтогазоносних комплексах Дніпровсько–Донецької западини спостерігаються чітко окреслені кільцеві структури. Визначено, що для встановлення геометрії руху флюїдного потоку недостатньо враховувати тільки глибини утворення рівноважної вуглеводневої суміші для кожного газоносного комплексу. Запропоновано додаткові методи, що покращать якість визначення розміщень флюїдопроводів.

78. Исследование особенностей залегания газовых залежей в сланцевых породах с применением аппаратуры дистанционного комплекса “Поиск” / Н. И. Ковалев, С. В. Солдатова, В. А. Гох, П. Н. Иващенко // Геоинформатика. – 2011. – № 3. – С. 26–29. P/1766

Аналізуються результати практичних пошукових робіт з використанням дистанційних засобів геологорозвідки по виявленню і оконтуриванню газових аномалій в сланцевих породах, визначенню кількості газових горизонтів, їх потужностей, глибин залегання і тиску газу в них, а також шляхів міграції газу в сланцевих породах. Виявлені з допомогою апаратури “Поиск” особливості залегання газових аномалій в сланцевих породах дозволяють більш ефективно організувати пошукові роботи і суттєво підвищать економічні показники освоєння сланцевих газових родовищ.

79. Іванишин В. А. Палеотектоніка Ярошівської площі / В. А. Іванишин, А. Я. Копчалюк // Нафтогазова галузь України. – 2013. – № 5. – С. 22–30. P/423

За результатами вивчення та аналізу карт товщин відкладів 24 стратиграфічних підрозділів встановлено, що будова Ярошівської площі на всіх 24 етапах її розвитку була різною. Природні процеси жодного разу не повторювалися, а внаслідок частоті зміни знаку тектонічних рухів (інверсії) утворили 24 своєрідні моделі будови площі. Інверсійна тектоніка і палеотектоніка створили також умови для формування пасток літологічного або комбінованого типу для скупчень вуглеводнів.

80. Карпенко І. О. Нафтогазова система південної прибортової зони Дніпровсько–Донецької западини : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геологічних наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Карпенко Іван Олексійович ; НАН України, Ін-т геологічних наук. – Київ, 2017. – 21 с. К 127197 55

81. Качмар Ю. Д. До 60–річчя застосування гідравлічного розриву пласта у ПАТ «Укрнафта» / Ю. Д. Качмар, В. В. Цьомко // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 4. – С. 43–46. Р/423

Описано історію проведення гідравлічного розриву пласта на родовищах ПАТ «Укрнафта» та особливості його впровадження на кожному етапі. Показано основні відмінності між попередніми і сучасними технологіями та ефективність застосування сучасних технологій гідравлічного розриву пласта на пізній стадії розробки родовищ.

82. Кизим М. О. Нетрадиційний природний газ у світі та Україні: запаси та перспективи видобутку : [монографія] / Кизим М. О., Лелюк О. В. – Харків : ВД "Інжек", 2012. – 156 с. Р 347736 622

Проаналізовано запаси та сучасні технології видобутку нетрадиційного природного газу (НПГ) у світі, його досвід у США, Канаді та Австралії. Досліджено екологічні аспекти такої діяльності, вплив геополітичних факторів на прогноз видобутку НПГ в світі. Розглянуто перспективи видобутку нетрадиційного природного газу в Україні, зокрема на Юзівському майданчику (Харківська та Донецька області).

83. Клевцов О. Літолого–фаціальні особливості продуктивного горизонту А– 71 Кобзівського газоконденсатного родовища (ГКР) / О. Клевцов, Я. Раєвський // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 84– 86. Р/о 118

Робота присвячена виділенню фацій в межах продуктивного горизонту А–71 Кобзівського ГКР. Виділено 6 фацій. Встановлені перспективні фації для пошуку вуглеводнів.

84. Ковальчук Н. Вплив регіональних тектонічних процесів на формування родовищ вуглеводнів південно–східної частини Зовнішньої зони Передкарпатського прогину у зв'язку з перспективами нафтогазоносності / Н. Ковальчук // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 86– 87. Р/о 118

Зазначено, що формування зон нафтогазонагромадження стратиграфічного типу зумовлене незгідним перекриттям окремих літолого–стратиграфічних комплексів більш молодими

непроникними відкладами. Значна різноманітність типів пасток нафти і газу в південно-східній частині Зовнішньої зони Передкарпатського прогину розширює перспективи пошуків покладів вуглеводнів та потребує їх подальшого дослідження.

85. Козій Є. С. Токсичні та потенційно токсичні елементи у вугільних пластах Павлоградсько–Петропавлівського геолого–промислового району : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.01 "Заг. та регіональна геологія" / Козій Євген Сергійович ; НАН України, Ін-т геологічних наук. – Київ, 2019. – 25 с. 716589 К 55

86. Кондрат Р. М. Зменшення технологічних втрат нафти на родовищах Прикарпаття / Р. М. Кондрат, Т. В. Шумілін // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2017. – № 3. – С. 128–136. P/1771

Запобігання технологічним втратам нафти є актуальним завданням сучасних нафтовидобувних підприємств. Для зменшення негативного впливу на навколишнє середовище особливої актуальності набуває розробка нових технологічних рішень та перспективних технологій із застосуванням високоефективного обладнання. Проведено дослідження нафтової емульсії Старосамбірського родовища. Виконані лабораторні дослідження хвильової обробки нафтової емульсії з метою вилучення легких фракцій нафти (ЛФН) та зменшення втрат нафти. Запропоновано застосування методу хвильової обробки нафти для її ефективної сепарації та деемульсації.

87. Копчалоук А. Я. Геологічна будова, нафтогазоносність, історія геологічного розвитку Ярошівської структури у Дніпровсько–Донецькій западині та особливості формування на ній покладів вуглеводнів / А. Я. Копчалоук. // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2012. – № 1. – С. 143–154. P/1771

Детально висвітлена геологічна будова, історія геологічного розвитку та нафтоносність візейських утворень нижнього карбону Ярошівського низькоамплітудного підняття у Дніпровсько–Донецькій западині. Результати вивчення Ярошівської структури можуть бути використані для деталізації історії формування подібних структур у ДДЗ та для якісної оцінки перспектив нафтогазоносності нових, виявлених сейсмічними роботами, малоамплітудних піднять чи моноклінальних структурних форм обмежених розривами.

88. Кохан О. Прогноз нафтогазоперспективних об'єктів у відкладах середнього майкопу Північнокримського регіону / О. Кохан // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 89–91. P/o 118

У результаті проведених досліджень здійснено прогноз нафтогазоносних об'єктів у відкладах середнього майкопу, що базувалося, насамперед, на літофізичних побудовах з врахуванням літологічних та седиментологопалеоокеанографічних моделей.

89. Крива І. Г. Літомагнітні комплекси нафтогазоносних відкладів палеозою північно-західної частини Дніпровсько–Донецької западини : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня

канд. біол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Крива Ірина Георгіївна ; НАН України, Ін-т геології та геохімії горючих копалин. – Львів, 2011. – 21 с. К 89221 55

90. Кривошеєв В. Т. Основний резерв прискореного ефективного відкриття родовищ нафти й газу в Україні / В. Т. Кривошеєв, В. В. Макогон, Є. З. Іванова // Мінеральні ресурси України. – 2019. – № 1. – С. 31–37. P/667

Вуглеводний потенціал різних джерел надр України досить потужний та може забезпечити в майбутньому енергетичну незалежність країни. Потенційні вуглеводневі ресурси в традиційних пастках різного типу вичерпані всього на 25%. У нафтогазоносному басейні України – Дніпровсько–Донецькій западині для прогнозування неструктурних пасток успішно використовують комплекс секвенс–стратиграфічних, літолого–фаціальних, літолого–палеогеографічних досліджень. Автори прогнозують широкий розвиток стратиграфічно–, літологічно–, тектонічно–екранованих і комбінованих пасток, карбонатних рифогенних масивів та ін. Вони мають стати основою пошуків родовищ нафти й газу на ближню й середню перспективу та відкрити друге дихання басейну.

91. Кривуля С. В. Експлуатаційні критерії перспектив газонасності на завершальній стадії розробки великих родовищ у відкладах P1 –С33 в ДДЗ на прикладі Кегичівського ГКР / С. В. Кривуля. // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2012. – № 2. – С. 189– 196. P/1771

Висвітлено сучасний стан балансових запасів та видобутку газу основних родовищ з масивнопластовими газоконденсатними покладами. Через значну величину залишкових запасів актуальним є визначення шляхів оптимізації їх подальшої розробки. На прикладі Кегичівського родовища, де відбувається постійне зростання з часом дренажних запасів та підключення до розробки слабогазоносних пластів, відображено засади оптимізації видобутку газу в умовах суттєвої неоднорідності фільтраційно–ємнісних властивостей порід по розрізу і площі. За результатами переінтерпретації первинних даних ГДС і врахування даних про численні підключення в роботу нових пластів збільшились ефективні товщини, пористість та газонасиченість, які використані для побудови карти ємнісного параметра (mha). Побудована карта поточного пластового тиску, що виявила приконтурну площу з його доволі високим значенням. Ці карти стали підставою для аналізу розподілу запасів по площі: початкових та видобутих. Підраховані видобуті запаси збігаються з фактичним видобутком, що свідчить про достовірність побудованих карт. Складена карта щільності залишкових запасів, що дає змогу обчислити поточні запаси на будь–якій ділянці родовища, що важливо для планування видобутку. Визначено перспективні слабозадреновані ділянки, на яких оцінені поточні запаси газу. Обґрунтовано доцільність подальшого буріння. Визначено кількість та розташування проектних свердловин та розрахований їх прогнозний дебіт на підставі фільтраційного параметра (kh).

92. Кривуля С. В. Категорії дорозвідки великих родовищ вуглеводнів у нижньопермсько–верхньокам'яновугільних відкладах Дніпровсько–Донецької западини : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геологічних наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Кривуля Сергій Вікторович ; Харк. нац. ун– т імені В. Н. Каразіна. – Харків, 2013. – 21 с. К 104121 55

93. Кривуля С. В. Критерії дорозвідки великих родовищ вуглеводнів у нижньопермсько–верхньокам'яновугільних відкладах Дніпровсько–Донецької западини : монографія / Кривуля Сергій Вікторович ; Укр. НДІ природ. газів (УкрНДІгаз), Нац. техн. ун–т "Харків. політехн. ін–т". – Харків : ТО Ексклюзив, 2014. – 174 с. С 21079 55

Великі родовища Машівсько-Шебелинської депресії у відкладах РГСЗ в Дніпровсько-Донецькій западині, що мають запаси газу від 10-30 до 300-700 млрд м³, експлуатуються десятки років, знаходяться на пізній стадії розробки і з них видобуто 1167 млрд м³. Але по цих родовищах за останні 5 років отримано приріст запасів газу ~100 млрд м³. На основі комплексного вивчення геологічних і геолого-промислових матеріалів необхідно було виявити причини такого явища, розробити критерії дорозвідки цих та подібних родовищ, що фактично стало методикою їх дорозвідки. Недостатньо зрозумілим був факт аномально великих абсолютно вільних початкових дебітів по ряду свердловин, які сягали до 6- 8- 14 млн м³ газу на добу. Встановлено, що основний об'єм приростів запасів газу відбувається за рахунок розширення площ газоносності, уточнення підрахункових параметрів та є результатом підключення до газовіддачі великих товщ низькопроникних слабогазонасних порід, які не були враховані і які віддають газ по всій площі родовища через контакт з високопроникними пластами. Підтверджено сучасний підтік газу з глибоких горизонтів в поклади Рі-Сз на Шебелинському ГКР. Високі провідні властивості «суперколектору» (за аналогією з масивно-пластовими родовищами Західного Сибіру) пов'язані з наявністю тріщинуватості та високопроникних прошарків у відносно щільній матриці, що виявлено також і на родовищах ДДЗ. За результатами комплексування геологічних та геолого-промислових критеріїв надані рекомендації щодо проведення пошуково-розвідувальних робіт та експлуатаційного буріння.

94. Кривуля С. В. Літофізична характеристика та особливості будови теригенної продуктивної товщі великих родовищ вуглеводнів у нижньопермсько-верхньокам'яновугільних відкладах ДДЗ / С. В. Кривуля, А. А. Лагутін, С. Ф. Поверенний // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 2. – С. 3–8. P/423

Найбільші родовища у відкладах Р1 –С3 Машівсько–Шебелинської зони ДДЗ складені пластами глинистих порід та алевролітів і пісковиків, в основному, з невеликими ємнісно–фільтраційними властивостями. Наявність у ряді свердловин аномально високих початкових дебітів газу (до 14 млн м³ /добу) свідчить про присутність відносно тонких прошарків (зон) із високою газопроникністю – суперколекторів, які утворюють основну транспортну систему газу в покладі. Зниження пластового тиску в пластах суперколекторів призводить до віддачі в них газу з великих товщ низькопористих колекторів (5–7 %), що мають підвищений тиск. Це пояснює приріст запасів газу в процесі розробки родовищ та свідчить про необхідність додаткового розбурювання ряду покладів.

95. Кривуля С. В. Перспективи газоносності та особливості геологічної будови глибокозалягаючих горизонтів Шебелинського газоконденсатного родовища / С. В. Кривуля, А. В. Лизанець, М. І. Мачужак // Нафтогазова галузь України. – 2016. – № 3. – С. 7–12. P/423

Наведено нові дані з геологічної будови і газонасності глибокостанурених середньокам'яновугільних та верхньосерпуховських відкладів Шебелинського газоконденсатного родовища. Розглянуто історію їх розвідки. Висвітлено основні риси глибинної геологічної будови родовища, розглянуто особливості пластів–колекторів, їхні параметри та надано пропозиції для подальшого глибокого буріння із використанням сучасних технологій інтенсифікації припливів газу. На прикладі Шебелинського газоконденсатного родовища як першочергового об'єкта пошукових робіт показано перспективи відкриття нових покладів вуглеводнів в ущільнених колекторах на великих глибинах.

96. Кришталь А. М. Геологічні умови формування та прогнозування нетрадиційних вуглеводневих покладів у Дніпровсько–Донецькій западині : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Кришталь Анна Миколаївна ; НАН України, Ін-т геол. наук. – Київ, 2015. – 21 с. Р/423

97. Крупський Ю. З. Нафтогазогеологічне районування Передкарпатського прогину / Ю. З. Крупський, О. І. Вислоцька // Нафтогазова галузь України. – 2016. – № 1. – С. 6–9. Р/423

Розглянуто історію вивчення геологічної будови і районування Передкарпатського прогину різними авторами починаючи з 1949 року і до сьогодні. На основі опрацьованих матеріалів пропонується у Передкарпатському прогині виділяти автохтонну основу прогину і насунутий комплекс відкладів (алохтон). Ефективнішим і економічно вигіднішим нині пропонується напрям пошуків вуглеводнів на невеликих глибинах у зоні автохтонних молас, що виклинується до північного сходу на платформу, і в мезозойських ерозійних останцях цієї зони.

98. Крупський Ю. З. Перспективи пошуку родовищ вуглеводнів у Карпатській та Північно-Чорноморській нафтогазоносних областях із позиції теорії літосферних плит / Ю. З. Крупський, П. М. Чепіль // Нафтова і газова промисловість. – 2010. – № 6. – С. 8–10. Р/423

На основі виявлених авторами закономірностей розташування вуглеводнів у Карпатському регіоні і Дніпровсько-Донецькій западині з позицій плитної тектоніки прогноуються родовища вуглеводнів і в південному регіоні, зокрема в північно-західній частині Чорного моря.

99. Кулик В. В. Підвищення інформативності радіоактивного каротажу при визначенні параметрів нетрадиційних колекторів газу / В. В. Кулик, М. С. Бондаренко // Теоретичні та прикладні аспекти геоінформатики : зб. наук. пр. / Всеукр. асоц. геоінформатики, Центр менеджменту та маркетингу в галузі наук про Землю ІГН НАН України. – Київ, 2013. – Вип. 10. – С. 32–40. Р/423

До нетрадиційних ресурсів газу в Україні, перспективних для видобування, належать сланцевий газ, газ ущільнених пісковиків, а також метан вуглепородних масивів, де в

результаті зрушення порід над шахтними виробками утворилися техногенні колектори метану. Розглянуто можливість кількісної оцінки параметрів нетрадиційних колекторів газу за допомогою комплексу радіоактивного каротажу (ГК, ГГК, ННК). Результати продемонстровано на прикладі приповерхневих природних і техногенних порід як натурних моделей.

100. Купер І. М. Підвищення нафтовилучення на родовищах України / І. М. Купер // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2016. – № 3. – С. 19–25. Р/1771

Надано характеристику основних методів підвищення нафтовилучення, які застосовувалися на родовищах України, показано їх ефективність, рекомендації щодо їх подальшого впровадження для збільшення ефективності розробки вітчизняних родовищ нафти. Запропоновано технологію підвищення нафтовилучення з використанням технології тампонування високопроникних тріщин заводнюваного нафтового пласта та технології підтримування пластового тиску з застосуванням поверхнево–активних полімервмісних систем.

101. Куровець І. Перспективи газоносності та прогнозні видобувні ресурси «сланцевого» газу породних комплексів силуру Волино–Поділля (Україна) / І. Куровець, Ю. Крупський, В. Чепіль // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2015. – № 1–2. – С. 7–15. Р/о 118

Оцінено перспективи газоносності і встановлено прогнозні видобувні ресурси «сланцевого» газу в породних комплексах силуру західного схилу Східноєвропейської платформи в межах України. Передумовою для виконання підрахунку стали відповідні дані по суміжній території Польщі, які показали значні прогнозні ресурси «сланцевого» газу нижньопалеозойських відкладів Балтійського та Люблінсько–Підляського регіонів (від 346 млрд м³ до 5,3 трлн м³ за різними оцінками). Встановлено, що основними причинами розбіжностей в оцінці прогнозних ресурсів вуглеводнів у сланцевих відкладах Польщі є застосування різних методик, складність обрання геологічного аналога осадового басейну і суб'єктивний вибір інформативних свердловин та підрахункових параметрів. На території Волино–Поділля для оцінки прогнозних ресурсів вибрано чотири ділянки площею приблизно 500 км² кожна. Геологічні прогнозні ресурси «сланцевого» газу Рава–Руської ділянки становлять 490 млрд м³, Східноліщинської – 326 млрд м³, Белзької – 204 млрд м³, Давидівської – 567 млрд м³. Прогнозні видобувні ресурси газу чорносланцевих порід силуру чотирьох вибраних ділянок площею приблизно 2 тис. км² за коефіцієнта вилучення 0,1 досягають 1587 млрд м³. Перспективна територія Волино–Поділля, як мінімум, у 4,5 раза більша, тому її прогнозні видобувні ресурси «сланцевого» газу оцінено в 7,14 трлн м³.

102. Куровець С. С. Оцінювання впливу геологічних чинників на ємнісно–фільтраційні властивості теригенних колекторів Передкарпатського прогину / С. С. Куровець, І. В. Артими // Науковий вісник Івано–Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2018. – № 1. – С. 25–37. Р/1802

Встановлено, що основними геологічними чинниками, які визначають колекторські параметри теригенних порід Передкарпатського прогину, є їх мінеральний склад і структурно–текстурні особливості та термобаричні фактори. Мінеральний склад

породотвірних мінералів, форма, розмір уламкових зерен і пор, їх взаємне розміщення, тип флюїду і термодинамічний стан визначають ємнісно-фільтраційні властивості теригенних порід. Кращі колекторські властивості мають пісковики, складені більш крупними і відсортованими зернами. Збільшення вмісту глинистого і карбонатного матеріалу різко погіршує ємнісно-фільтраційні властивості колекторів. Ущільнення і вторинні процеси (скремениння, кальцитуутворення, піритизація) негативно впливають на колекторські властивості порід, понижують їхню пористість і проникність. Визначено залежності, які дають змогу прогнозувати максимальну пористість пісковиків при їх зануренні на глибині. Наведені дані зміни пористості піщано-глинистих порід свідчать, що на великих глибинах більшу міжгранулярну пористість і проникність мають відсортовані кварцові пісковики з незначним вмістом глинистого і карбонатного матеріалу.

103. Кушнір С. Причини відмінності хімічного складу природного газу в родовищах Зовнішньої зони Передкарпатського прогину / С. Кушнір, М. Кость, О. Пальчикова // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2013. – № 1–2. – С. 88–100. Р/о 118

На великих багатопластових газових родовищах Передкарпаття величини сумарного складу газів можна вважати характеристиками “первинних” газів, які формували колись відповідні родовища. Основним джерелом цих газів була Крукеницька западина, у надрах якої одночасно утворювалися гази двох типів. Встановлено, що помітна диференціація складу газів можлива лише при вертикальній міграції через достатньо ущільнені пласти глин. Запропоновано і теоретично обґрунтовано концепцію газового осмосу в нанопористих глинах. На прикладі Залужанського газоконденсатного родовища показано, що при появі в розрізі осмотичних бар’єрів бароосмотичний профіль для пластових вод і крива зміни концентрації метану в газах розбиваються на декілька незалежних ділянок.

104. Лазарук Я. Надійність порід-покришок для покладів нафти і газу Дніпровсько-Донецької западини / Я. Лазарук // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2015. – № 1–2. – С. 16–23. Р/о 118

При пошуках покладів вуглеводнів необхідно надійно обґрунтувати параметр, за яким можна оцінити якість екранувальних властивостей порід-покришок. Методика досліджень полягає у вивченні тиску прориву газу через породу. Результати аналізу цього показника дали змогу створити оцінювальну шкалу екранувальних властивостей глинистих товщ. Доведено, що в процесі епігенезу та розробки покладів екранувальні властивості порід-флюїдотривів можуть змінюватися. Експериментально визначено екранувальні властивості зразків аргілітів з порід-покришок газоконденсатних покладів у подошовній частині верхньовізейського під’ярусу родовищ Луценківсько-Рудівської зони Дніпровсько-Донецької западини в умовах всебічного обтиску зразків, який дорівнював пластовому тиску. Дані про тиски прориву газу через аргіліти верхньовізейського під’ярусу, отримані під час проведення експериментальних досліджень, а також результати аналізу висот газоконденсатних покладів вказують на високі екранувальні властивості порід-флюїдотривів. Розраховано, що вони можуть утримувати вуглеводневі скупчення висотою 600–3000 м.

105. Лебідь В. П. Аналогове моделювання – основний принцип прогнозу продуктивності нижнього нафтогазоносного комплексу Дніпровсько–Донецького розсуву / В. П. Лебідь // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 6. – С. 3–6. P/423

Наведено приклади прогнозування продуктивних пасток у нижньому нафтогазоносному комплексі Дніпровсько–Донецького розсуву (ДДР) із використанням принципу геологічних аналогій. Для аналогового моделювання розглянуто матеріали як ДДР, так і інших нафтогазоносних регіонів.

106. Лебідь В. П. Особливості пошуку вуглеводнів у нижньому нафтогазоносному комплексі для різних субрегіонів Дніпровсько–Донецького розсуву. Стаття 3. Особливості пошуку вуглеводнів на плечах Дніпровсько–Донецького розсуву / В. П. Лебідь // Мінеральні ресурси України. – 2016. – № 2. – С. 34–41. P/667

Показано, що північне й південне плечі Дніпровсько–Донецького розсуву сформувались як дві порівняно самостійні ділянки його прогинання. Порівняно з іншими частинами розсуву, на плечах не відбувалися контрастні тектонічні рухи. Систематизовано й узагальнено результати досліджень для достовірнішої оцінки нафтогазового потенціалу нафтогазоносного комплексу (НК) на плечах розсуву. Розглянуто такі важливі елементи будови НК, як олістостромклинформні структури в покривній його частині.

107. Лебідь В. П. Про сприятливі передумови нафтогазоносності базогенного комплексу в Дніпровсько–Донецькому розсуві. Передбачуваний механізм нафтогазонакопичення та занурення базогенного комплексу / В. П. Лебідь // Нафтогазова галузь України. – 2016. – № 1. – С. 19–21. P/423

Обґрунтовано необхідність виділення у Дніпровсько–Донецькому розсуві нового базогенного нафтогазоносного комплексу. Розглянуто умови нафтогазонакопичення та механізм його занурення.

108. Лебідь В. П. Про сприятливі передумови нафтогазоносності базогенного комплексу в Дніпровсько–Донецькому розсуві. Ч.ІІ. Особливості формування природних резервуарів у базогенному комплексі / В. П. Лебідь // Нафтогазова галузь України. – 2016. – № 2. – С. 13– 18. P/423

Побудовані принципові схеми розвитку базогенного нафтогазоносного комплексу. Приведені характерні для нього типи продуктивних нетрадиційних пасток нафти і газу.

109. Лебідь В. П. Резерв пошуку великих родовищ вуглеводнів у Дніпровсько–Донецькому розсуві / В. П. Лебідь, О. Л. Раковська // Мінеральні ресурси України. – 2014. – № 2. – С. 20– 27. P/667

У Дніпровсько–Донецькому розсуві виділені першочергові ділянки для проведення геологорозвідувальних робіт з метою пошуку родовищ вуглеводнів у нижньому нафтогазоносному комплексі на виступах фундаменту. Передбачається, що тут можуть бути поклади зі значними запасами вуглеводнів.

110. Левашов С. П. Возможности мобильных геофизических технологий при поисках и разведке скоплений метана в угольных бассейнах и других нетрадиционных горючих ископаемых / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин // Геоинформатика. – 2011. – № 3. – С. 5–25. P/1766

Приводятся результаты экспериментального применения в 2001–2010 гг. нетрадиционных геоэлектрических методов становления короткоимпульсного электромагнитного поля (СКИП) и вертикального электрорезонансного зондирования (ВЭРЗ), а также нового метода обработки данных дистанционного зондирования Земли (ДЗЗ) для поисков скоплений свободного газа (метана) в пределах распространения угленосных пород. Площадной съемкой методом СКИП могут быть обнаружены и закартированы аномалии типа “залежь свободного газа (метана)”. Глубины расположения аномально поляризованных пластов типа “газ” определяются методом ВЭРЗ. Метод обработки данных ДЗЗ также позволяет оперативно выделять и картировать аномалии типа “залежь свободного газа”. Согласно результатам экспериментов, технология СКИП–ВЭРЗ совместно с методом обработки данных ДЗЗ могут успешно применяться при поисках и разведке скоплений свободного газа (метана) в пределах распространения угленосных формаций. Эти же методы можно также использовать при поисках скоплений других нетрадиционных горючих полезных ископаемых – сланцевого газа, скоплений углеводородов (УВ) в кристаллических породах, водорода, газогидратов. Широкое применение оперативных мобильных технологий на различных этапах поисков скоплений УВ различного типа будет способствовать ускорению и оптимизации геологоразведочного процесса в целом. Исследования выполнены в рамках проектов поиска и добычи свободного газа (метана) в угленосных бассейнах (в пределах шахтных полей Донбасса), сланцевого газа, а также скоплений УВ в других нетрадиционных коллекторах.

111. Левашов С. П. Новые возможности оперативной оценки перспектив нефтегазоносности разведочных площадей, труднодоступных и удаленных территорий, лицензионных блоков / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин // Геоинформатика. – 2010. – № 3. – С. 22–43. P/1766

Приводятся практические результаты экспериментальной апробации в 2009–2010 гг. оригинальной технологии обработки и интерпретации спутниковых данных с целью “прямых” поисков и разведки месторождений углеводородов (УВ), рудных полезных ископаемых, водоносных коллекторов. Указанная технология позволяет оперативно обнаруживать и картировать аномальные зоны типа “залежь нефти” и (или) “залежь газа”, которые обусловлены крупными и средними месторождениями УВ. Анализируются материалы обработки спутниковых данных в районах расположения месторождений УВ в различных нефтегазоносных регионах: Шебелинское, Кобзевское и Субботинское (Украина), Тенгиз, Терен–Узюк, Кошкимбет, Каратон (Республика Казахстан), Ромашкинское и Ванкорское (Россия), Довлетабад–Донмез и Южный Иолотань (Туркменистан) и др. Показано, что при обработке и интерпретации спутниковых данных крупного масштаба (1 : 10 000 и крупнее) и разрешения могут быть обнаружены и закартированы аномальные объекты небольших размеров (100–300 м). Комплексирование технологии обработки спутниковых данных с наземными методами становления короткоимпульсного электромагнитного поля (СКИП) и вертикального

электрорезонансного зондирования (ВЭРЗ) (экспресс–технология СКИП–ВЭРЗ) дает возможность существенно повысить эффективность и информативность последних. Оперативная “спутниковая” технология оценки перспектив нефтегазоносности может найти применение при рекогносцировочных обследованиях труднодоступных и удаленных регионов, в том числе Арктического и Антарктического шельфов. Применение этой технологии в комплексе с традиционными геофизическими методами при проведении нефтегазопоисковых работ может значительно повысить эффективность и информативность геологоразведочного этапа работ – уменьшить материальные и временные затраты, а также финансовые риски на их проведение.

112. Левашов С. П. О целесообразности оперативной оценки перспектив обнаружения новых скоплений углеводородов на территории Украины по данным дистанционного зондирования Земли / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин // Геоинформатика. – 2011. – № 4. – С. 5–16. P/1766

Приведены результаты экспериментального применения в 2010–2011 гг. технологии частотно–резонансной обработки и дешифрирования данных дистанционного зондирования Земли для оперативной оценки перспектив нефтегазоносности крупных по площади и труднодоступных нефтегазоносных территорий. Сформулированы методические принципы применения технологии для оперативной оценки перспектив обнаружения скоплений углеводородов (УВ) в различных нефтегазоносных регионах Украины. Показано, что оперативное проведение работ оценочного характера на территории Украины позволит получить новую и независимую информацию, которая может быть использована как для выбора первоочередных объектов для детального изучения, так и для привлечения инвесторов с целью проведения поисковых геолого–геофизических работ и опытной разработки перспективных объектов. Привлечение к решению проблемы поисков и разведки скоплений УВ небольших инвестиционных компаний и отдельных инвесторов будет способствовать существенному увеличению объемов поисковых геологоразведочных работ.

113. Літолого–генетичні особливості та петрофізична неоднорідність ранньопермських теригенно–карбонатних відкладів Глинсько–Солохівського газонафтоносного району ДДЗ / Ю. І. Федоришин, В. М. Владика, М. Ю. Нестеренко [та ін.] // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 4. – С. 53–59. P/1771

На основі рентгеноструктурного аналізу, результатів петрографічного вивчення зразків керну та мікроскопічних досліджень у розрізі теригенно–карбонатних ранньопермських відкладів виділено три літотиби порід, описано особливості їхньої будови та літологічного складу. Дослідженнями постседиментаційних перетворень встановлено, що особливістю процесу літогенезу було ущільнення і літифікація осаду у результаті чого пелітоморфна карбонатна речовина зазнала перекристалізації до мікро– і тонкокристалічної розмірності. Вилуговування, сульфатизація та відкладення рудних мінералів є вторинними змінами, які наклалися на фоновий літогенез. Різноманітність цих процесів зумовило значну петрофізичну неоднорідність геологічного розрізу, що слід враховувати під час освоєння пластів, впровадження методів інтенсифікації тощо. Отримані результати петрофізичних досліджень дали змогу авторам у розрізі досліджуваних порід додатково виділити ще один пласт колектор.

114. Лозинський О. Є. Алгоритм і програмна реалізація експертної оцінки локальних структур на нафтогазоносність / О. Є. Лозинський, В. О. Лозинський // Геоінформатика. – 2013. – № 3. – С. 26–31. P/1766

Розглянуто актуальне питання вибору локальних структур для першочергового пошукового буріння на нафту і газ. У разі неповної інформації про локальні об'єкти доцільно використовувати метод нечіткого розпізнавання образів. Описано алгоритм і програмну реалізацію послідовної процедури для експертної оцінки перспектив продуктивності локальних структур нафтогазоносного регіону. Зазначено, що використання розробленої комп'ютерної технології може забезпечити накопичення, зберігання і відтворення об'єктивної геологічної інформації, а головне – прийняття ефективного управлінського рішення про визначення пріоритетів пошукового буріння на нафту і газ у регіоні. Наведено приклад використання розробленої експертної системи для оцінки на продуктивність локальних геологічних об'єктів, які розташовані в межах Надвірнянського нафтогазопромислового району Бориславсько–Покутської зони Передкарпатського прогину.

115. Лозинський О. Є. Алгоритм і програмна реалізація Web–технології для аналізу розвіданості нафтового покладу / О. Є. Лозинський, В. О. Лозинський // Геоінформатика. – 2011. – № 1. – С. 36–41. P/1766

Розглянуто актуальне питання оптимізації управління геологорозвідувальними роботами на нафту і газ. На основі вимог до геологічної вивченості нафтових покладів під час підготовки їх до промислового освоєння показано, що вивчення нафтових покладів є процесом оптимізаційним, який поєднує основні інтереси розробки та розвідки – забезпечення необхідної надійності проектів розробки за мінімізації витрат на геологорозвідувальні роботи. Описано алгоритм і програмну реалізацію Web–технології для аналізу розвіданості нафтових покладів, що ґрунтується на постійному контролі результатів розвідки. Відзначено, що моніторинг розвідки нафтового родовища за допомогою розробленої комп'ютерної технології забезпечить накопичення, зберігання, відтворення об'єктивної геолого–економічної інформації та прийняття оптимального управлінського рішення про продовження або припинення розвідувального буріння. За вихідними даними реального процесу розвідки олігоценного покладу Микуличинського нафтового родовища (Передкарпаття).

116. Локтев А. А. Геологічні чинники газоносності Закарпатського прогину : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Локтев Андрій Андрійович ; НАН України, Ін–т геологічних наук. – Київ, 2019. – 20 с. 721480 К 55

117. Локтев А. А. Кількісний показник Сорґ різновікових комплексів Закарпатського прогину як критерій оцінки нафтогазогенераційного потенціалу / А. А. Локтев // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2019. – № 1. – С. 41–46. P/o 118

Розглянуто еволюцію поглядів на походження природних газів у надрах Закарпатського прогину. Встановлено потенційно нафтогазоматеринські комплекси гірських порід у межах прогину шляхом визначення кількісних показників Сорґ у керновому матеріалі. За вмістом Сорґ з'ясовано, що окремі товщі як у донеогеновому складчастому фундаменті, так і в неогенових моласах мають дуже хороший нафтогазогенераційний потенціал.

118. Локтев А. А. Особливості газоносності Закарпатського прогину / А. А. Локтев // Геологічний журнал. – 2019. – № 3. – С. 45–51. P/300

У результаті пошуково–розвідувальних робіт на нафту і газ було відкрито декілька родовищ: Русько–Комарівське, Станівське, Королівське, Солотвинське. Однією з особливостей газоносності є хімічний склад природних газів, який характеризується значною часткою азоту і вуглекислого газу. Більшість дослідників схиляються до думки, що природні гази Закарпатського прогину абіогенного походження. Подальше з'ясування умов формування та поширення природних газів дозволить виокремити подальші напрями постановки геологорозвідувальних робіт на газ з високою калорійністю.

119. Локтев А. В. Перспективи відкриття покладів “сланцевого” газу в межах Волино–Подільської окраїни Східноєвропейської платформи / А. В. Локтев, М. І. Павлюк, А. А. Локтев // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2011. – № 3–4. – С. 5–23. P/о 118

Розглянуто поняття “сланцевий” газ, його характеристики, умови формування та технологію розробки родовищ. Окреслено перспективи відкриття промислових скупчень “сланцевого” газу в межах Волино–Поділля. На основі даних газового каротажу, геофізичних та геологічних досліджень, що проводили в глибоких свердловинах у межах Волино–Поділля, а також робіт інших фахівців, встановлено, що найперспективнішими комплексами порід щодо пошуків “сланцевого” газу є кембрійський, ордовіцький та силурійський, серед яких найбільші перспективи слід пов'язувати з силурійським комплексом порід. Показано результати лабораторних досліджень порід, проведених в Інституті геології і геохімії горючих копалин НАН України. Наведено рекомендації щодо подальших напрямів геологорозвідувальних робіт у межах Волино–Поділля.

120. Лопанов А. Н. Аспекты экологии и техносферной опасности добычи сланцевого газа в Восточной Украине / А. Н. Лопанов, М. Н. Кравцов // Вестник Харьковского национального автомобильно–дорожного университета. – 2017. – Вып. 77. – С. 81–86. P/1270

Проанализированы проблемы добычи сланцевого газа, показана её опасность для людей и окружающей среды, приведена линейная модель зависимости эколого–экономического ущерба от загрязнения воды.

121. Лукин А. Е. Перспективы сланцевой газоносности Днепровско–Донецкого авлакогена / А. Е. Лукин // Геологічний журнал. – 2011. – № 1. – С. 21–41. P/300

Дніпровсько–Донецький авлакоген характеризується тісним взаємозв'язком усіх трьох генетичних типів газоносних “щільних” колекторів. Перспективними на нетрадиційний газ “щільних” колекторів є: нижній фамен північно–західної частини Дніпровсько–Донецької

западни (сланцевий, а також центральнобасейновий газ); верхньовізейська (ХІа м.–ф. горизонт) чорносланцева формація в межах Срібненської депресії (сланцевий газ), верхньовізейські та серпуховські чорносланцеві, ритмітові та фаціальні–циклічні вугленосні відклади в межах Суходолівсько–Нехворощанського виступу (сланцевий і центральнобасейновий газ, а також вугільний метан); нижній Серпухов північних окраїн Донбасу і східного сегмента північного борта Дніпровсько–Донецької западини (сланцевий газ). Крім цього, розглянуті перспективи на сланцевий газ нижньопермської соленосної формації та мезозойських чорних глин Дніпровсько–Донецької западини. Тісний взаємозв'язок сланцевого, центрально–басейнового і вугільного природного газу треба враховувати при освоєнні колосальних ресурсів нетрадиційного газу Донбасу. В його межах прогнозується супергігантське (з практично невичерпними ресурсами природного газу) родовище сланцевого газу, що залягає під вугленосними відкладами.

122. Лукин А. Е. Углеводородный потенциал больших глубин и перспективы его освоения в Украине / А. Е. Лукин // Геофизический журнал. – 2014. – Т. 36, № 4. – С. 3–23. P/299

Останніми роками різко зросли оцінки вуглеводневого потенціалу земних надр, що крім нетрадиційних джерел (сланцевий газ і т. п.) пов'язано з відкриттям нафтових і газових гігантів на глибинах 4,5–10,5 км. Очевидно, в перспективі великі глибини є невичерпним джерелом природних вуглеводнів, зокрема, газоподібних. У 1970–1980–ті роки Україна (Східний нафтогазоносний регіон) разом із США лідирували за ефективністю освоєння глибокозалягаючих нафтогазоносних комплексів і приростом розвіданих запасів на глибинах понад 4–5 км. Було встановлено багато найважливіших закономірностей нафтогазоносності великих глибин, включаючи з'ясування природи вторинних колекторів і покришок. У центральному сегменті Дніпровсько–Донецької западини (Дніпровському НГБ), розташованому над апікальною частиною відкритого свого часу дослідниками Інституту геофізики НАН України Дніпровсько–Донецького суперплюму (сучасні науки про Землю розглядають суперплюми як висхідні потоки глибинних флюїдів і надають їм особливого значення у формуванні нафтогазоносних басейнів), зосереджені основні розвідані запаси і основні прогнозні ресурси нижнього карбону. Їх аномально висока щільність саме в цьому сегменті зумовлена сприятливим поєднанням указаних глибинних (геодинамічних і флюїдодинамічних) факторів і породного субстрату. Тут можна пробурити ще багато високодебітних глибоких свердловин. Успішне освоєння вуглеводневого потенціалу великих глибин у межах центрального сегмента ДДЗ дасть змогу найближчими роками істотно збільшити (на 20–25 млрд м³) видобуток газу, а потім перейти до планомірного здійснення й інших напрямів пошуково–розвідувальних робіт, що у близькій перспективі цілком забезпечить енергетичну незалежність України.

123. Лукін О. Ю. Наукове прогнозування ресурсного потенціалу території України / О. Ю. Лукін, О. Ю. Пономаренко // Геологічний журнал. – 2018. – № 4. – С. 5–17. P/300

Представлено огляд основних наукових здобутків відділу геології нафти і газу Інституту геологічних наук НАН України впродовж 1984–2018 рр. Основними напрямками діяльності є: вивчення геологічної будови і нафтогазоносності осадових басейнів України, світу; дослідження онтогенезу (джерел генерації, шляхів міграції, зон акумуляції) вуглеводнів; наукове прогнозування ресурсного потенціалу території України та ін. Окреслено найважливіші досягнення у вирішенні теоретичних проблем нафтогазової геології і прикладних завдань, спрямованих на пошуки і розвідку родовищ нафти і газу. Визначено

основні вектори (напрями) розвитку геологорозвідувальних робіт на нафту і газ та нафтогазової галузі в Україні.

124. Лукінов В. Умови формування межі колекторів газу в пісковиках локальних антиклінальних структур Донбасу / В. Лукінов, К. Безручко // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2010. – № 3–4. – С. 5–18. Р/о 118

Розглянуто можливість існування газових скупчень у локальних антиклінальних структурах вугленосної товщі Донбасу щодо наявності зони розущільнення та порід з екранувальною здатністю, які можуть слугувати покришкою (екраном). Екранувальна здатність порід розглядається за їхньою абсолютною проникністю та тиском прориву, потрібним для фільтрації флюїдів. Розраховано значення тисків прориву відповідно до абсолютної проникності по газу. Згідно з розрахунками, породи з абсолютною проникністю 10^{-16} м² здатні витримувати надлишковий тиск до 2,0 МПа, з проникністю 10^{-17} м² – до 4,4 МПа. Для порід з абсолютною проникністю 10^{-18} м² тиск прориву має становити не менше ніж 9,8 МПа. Розглянуто механізм виникнення надлишкового тиску під час складкоутворення. Оцінено можливі пластові тиски в локальних антиклінальних структурах. Значення пластових тисків розраховували з допомогою коефіцієнта аномальності за емпіричною формулою, отриманою для Дніпровсько–Донецької западини. Зроблено висновок, що непорушені під час складкоутворення шари пісковика можуть слугувати екраном газового покладу за мінімальних значень тиску, потрібного для прориву флюїдів, тобто за абсолютної проникності – 10^{-16} м² (десяті частки мілідарсі).

125. Лукінов В. В. Прогнозування техногенних газових скупчень вугленосної товщі з урахуванням будови вуглепородного масиву / В. В. Лукінов, К. А. Безручко, О. В. Приходченко // Уголь Украины. – 2018. – № 12. – С. 13– 19. Р/О 29

Розроблено методичні основи прогнозування техногенних газових скупчень вугленосної товщі в підробленому вуглепородному масиві з урахуванням особливостей його геологічної будови, в тому числі локальної складчастості, та основних геологічних і гірничотехнічних чинників формування газонасичених зон у порушеному масиві в результаті проведення гірничих робіт. Розглянуто особливості формування накопичених техногенних ресурсів метану та виділено перспективні ділянки на наявність газових скупчень на прикладі шахти ім. О. Ф. Засядька.

126. Любчак О. Застосування методики констант рівноваги реакцій для визначення глибин утворення природних газів (на прикладі газових родовищ України) / О. Любчак, Ю. Хоха, В. Храмов // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2010. – № 1. – С. 21–34. Р/о 118

Розглянуто термодинамічні методи визначення складу будь-якої рівноважної системи за температурою та тиском. Наведено обмеження кожного з них. Запропоновано методику розрахунку глибини утворення природного газу за його хімічним складом. Розгорнуто висвітлені основні етапи виконання розрахунку на прикладі продуктивного горизонту А–8 Машівського газоконденсатного родовища Машівсько–Шебелинського району Східного нафтогазового регіону. Перший етап полягає в оцінці вхідних даних і за необхідності їхньої корекції. Другий – це проведення розрахунків з отриманням єдиного можливого

співвідношення мольних часток компонентів системи для заданих елементного складу, тиску та температури. Третій – інтерпретація отриманих даних. Результатом є середні значення глибини утворення природного газу заданого складу. Наведено результати розрахунку для 73 родовищ (237 горизонтів), розташованих у Східному, Західному і Південному регіонах України. Встановлено, що для Східного регіону інтервал утворення природного газу становить від 40 до 137, Західного – від 12,3 до 161,5 і Південного – 27–181 км.

127. Любчак О. В. Термодинамічні умови утворення вуглеводневих газів газових родовищ України : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геолог. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Любчак Олександр Васильович ; НАН України, Ін-т геології та геохімії горючих копалин. – Львів, 2012. – 16 с. К 93409 55

128. Маєвський Б. Й. Вплив тріщинуватості порід–колекторів на особливості нафтовилучення і заводнення нафтових покладів Долинського родовища / Б. Й. Маєвський, О. С. Паславський // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 5. – С. 21–25. Р/423

Вивчено вплив промислово–геологічних факторів на процеси заводнення і нафтогазовилучення з продуктивних горизонтів Долинського нафтового родовища. На основі аналізу цих факторів у роботі доводиться наявність порово–тріщинуватих порід–колекторів у межах родовища та встановлено їх позитивний вплив на процеси заводнення і нафтогазовилучення в межах Долинського нафтового родовища за рахунок збільшення емнісно–фільтраційних властивостей.

129. Максимук С. Вуглеводневі гази приповерхневих відкладів Ліпчанської площі Закарпатського прогину / С. Максимук // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2013. – № 3–4. – С. 62–73. Р/о 118

Проведено геохімічні дослідження приповерхневих відкладів Ліпчанської площі. Вивчено якісний і кількісний склад вуглеводневих сумішей. Метан домінує в усіх пробах, вміст його гомологів та ненасичених вуглеводнів на порядок менший. Локалізовано ділянки підвищених концентрацій вуглеводневих компонентів. Встановлено їхнє просторове співвідношення зі структурними планами. Максимальні значення геохімічних параметрів зафіксовано в зонах розломів та поблизу них, що вказує на визначальну роль чинника фільтрації у формуванні концентраційних полів вуглеводневих сполук.

130. Максимук С. Особливості відображення флюїдонасиченості горизонтів Вишнянської площі Зовнішньої зони Передкарпатського прогину в геохімічних полях приповерхневих відкладів / С. Максимук // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2012. – № 3–4. – С. 109–118. Р/о 118

Проведено геохімічні дослідження приповерхневих відкладів Вишнянської площі. Вивчено характер відображення флюїдонасиченості розрізу. Над продуктивними горизонтами Вишнянського нафтогазового родовища виявлено ореоли аномальних концентрацій метану та його насичених гомологів у газах, сорбованих породою, і газах вільного простору порід

на глибині 1 м. Максимальні значення геохімічних інгредієнтів зафіксовано в межах Вишнянського і Судовишнянського порушень, що свідчить про визначальну роль у формуванні концентраційних вуглеводневих полів диз'юнктивних елементів. Останні, створюючи окремі ослаблені зони, у межах яких розуцілення перекриваючої товщі простежується до денної поверхні, сприяють міграції флюїдного потоку й акумуляції газів–мігрантів в осадових товщах. Наявність ореолів підвищених концентрацій вуглеводневих сполук у приповерхневих відкладах може слугувати критерієм якісної оцінки структурних елементів щодо перспективності їхнього нафтогазонасичення.

131. Максимук С. Оцінка нафтогазоперспективності Лазещинської площі зони Кросно Карпат за даними комплексних геолого–геофізичних досліджень / С. Максимук, П. Бодлак, Т. Йосипенко // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 3–4. – С. 63–72. Р/о 118

У зоні Кросно на Лазещинській площі проведено комплекс геофізичних і геохімічних досліджень. У структурному плані простежено три лінії антиклінальних структур карпатського простягання – Ясинську, Лазещинську і Стебнийську. Позитивним критерієм їхнього флюїдонасичення є аномальні концентрації вуглеводневих сполук у приповерхневих відкладах над структурами. Першочерговою для проведення геологорозвідувальних робіт має бути Ясинська складка, з локалізацією якої збігаються геохімічні аномалії і збільшення опорів на геоелектричних профілях. Отримані результати свідчать про нафтогазоперспективність цієї площі і можливість відкриття в зоні Кросно нових родовищ вуглеводнів.

132. Манюк М. І. Оцінка успішності геологорозвідувальних робіт у межах Бориславсько–Покутської зони Передкарпатського прогину та окреслення напрямків підвищення їх ефективності / М. І. Манюк // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 3. – С. 172–179. Р/1771

Проведено аналіз динаміки успішності геологорозвідувальних робіт у межах Бориславсько–Покутської зони Передкарпатського прогину та оцінено фонд виявлених та підготовлених нафтогазоперспективних об'єктів в період різкого зниження ефективності пошуково–розвідувальних робіт. Встановлено причини сповільнення темпів оновлення резерву підготовлених об'єктів у межах прогину, доведено доцільність подальшого витрачання коштів на його створення. Вважається, що головна причина низької ефективності геологорозвідувальних робіт полягає у застосуванні існуючих класичних методик під час прогнозування нафтогазоносності структур, недосконалість яких обумовлює необхідність розроблення нового підходу до прогнозування нафтогазоносності надр на новій теоретично – методологічній основі.

133. Матрофайло М. Розподіл і походження вуглеводневих газів у вугленосних відкладах ЛьвівськоВолинського кам'яновугільного басейну / М. Матрофайло, І. Бучинська, А. Побережський // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2017. – № 3–4. – С. 87–105. Р/о 118

Узагальнено матеріали зі стратиграфії, тектоніки, літологічного складу вугленосної товщі басейну з точки зору його газоносності. Розглянуто склад, природу вугільних газів, форми

знаходження та умови їхнього захоронення. Вивчено питання генерації вуглеводневих газів у процесі вуглефікації органічної речовини та їхнє абіогенне походження, пов'язане з глибинними процесами Землі. Проаналізовано вплив колекторських властивостей вугілля та вуглевмісних порід, складу та фізико-механічних особливостей безпосередньої покрівлі і підшви вугільних пластів, встановлено залежність розподілу газів у вугільних пластах і вуглевмісних породах від диз'юнктивних тектонічних порушень. Досліджено вплив внутрішньоформаційних та епігенетичних розмивів на дегазацію вугільних пластів. На основі побудови схем газоносності вугільних пластів окремих шахтних полів та загалом по басейну зроблено висновки про розподіл метану у вугленосній товщі. Зібрано і систематизовано матеріали з оцінки ресурсів метану газувугільних родовищ та окреслені перспективи сучасної природної газоносності вугільних пластів глибоких горизонтів басейну. Наведено оптимальні умови формування скупчень вуглеводневих газів. Зроблено висновки щодо видобувного потенціалу газів вугленосної товщі Львівсько-Волинського басейну, як можливого джерела покращення теперішнього стану паливно-енергетичного комплексу України.

134. Мачужак М. І. Нові напрями робіт із пошуку великих за запасами родовищ вуглеводнів у ДДЗ / М. І. Мачужак, А. В. Лизанець, А. С. Тихомиров // Нафтогазова галузь України. – 2013. – № 5. – С. 31–36. Р/423

На основі вивчення геологічної будови, газоносності, фаціального аналізу порід-колекторів Кобзівського газоконденсатного родовища зроблено прогноз поширення літологічно-екранованих пасток для пошуків покладів газу в нижньо-пермсько-верхньокам'яновугільних відкладах на моноклінальних схилах Октябрської площі і Григорівського прогину. Обґрунтовано рекомендації для проведення сейсморозвідувальних робіт 3D, підраховано прогнозні ресурси газу перспективних об'єктів.

135. Мачужак М. І. Перспективи відкриття значних за запасами родовищ газу на великих глибинах у Дніпровсько-Донецькій западині / М. І. Мачужак, А. В. Лизанець // Нафтогазова галузь України. – 2013. – № 3. – С. 20–23. Р/423

Наведено нові дані з геологічної будови і газоносності нижньої частини відкладів візейського ярусу нижнього карбону – ХІа мікрофауністичного горизонту (МФГ). У центральній приосьовій зоні Дніпровсько-Донецької западини (ДДЗ) на схилах Срібненської та Жданівської депресій їх розглянуто як важливий пошуковий об'єкт для нарощування розвіданих запасів вуглеводнів. Надано літолого-фаціальну характеристику відкладів ХІа МФГ, зроблено спробу палеогеографічної реконструкції умов їх осадконакопичення в зональному плані. На прикладі Комишнянського газоконденсатного родовища як першочергового об'єкта пошукових робіт показано перспективи відкриття значних за запасами покладів газу на великих глибинах.

136. Медвідь Г. Б. Палеогідрогеологічні реконструкції міоценових товщ північно-західної частини Зовнішньої зони Предкарпатського прогину у зв'язку з нафтогазоносністю : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти

і газу" / Медвідь Галина Богданівна ; НАН України, Ін-т геології та геохімії горючих копалин. – Львів, 2013. – 20 с. К 100764 55

137. Михайлів І. Р. Гідрогеологічна характеристика вод крейдових відкладів зовнішньої зони Передкарпатського прогину як один із критеріїв їх нафтогазоносності / І. Р. Михайлів, А. П. Мазур // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2015. – № 2. – С. 7–18. P/1771

На сьогодні гідрогеологічні дослідження, які проводяться при пошуках покладів нафти і газу, в комплексі з іншими методами є досить ефективними. Їх головна мета – одержання необхідних даних для підвищення результативності розвідки надр і прискорення відкриття нових родовищ нафти і газу. Гідрогеологічні дослідження знижують імовірність пропусків продуктивних горизонтів та дають змогу передбачити наявність вуглеводнів у певних горизонтах. За відсутності в розрізі продуктивних горизонтів гідрогеологічні дослідження допоможуть це підтвердити. Оскільки гідрогеологічним критеріям належить велика роль в оцінюванні перспектив нафтогазоносності надр, обґрунтовано комплекс гідрохімічних і гідродинамічних показників, що надало змогу виконати оцінку перспектив крейдових відкладів Зовнішньої зони. Основними результуючими документами таких досліджень є карти гідрогеологічних показників, побудовані на генетичних коефіцієнтах r_{Na^+}/r_{Cl^-} , $r_{SO_4^{2-}}/100r_{Cl^-}$, r_{Cl^-}/r_{Br^-} , вмісті іону $r_{SO_4^{2-}}$, мінералізації та градієнті мінералізації. Оцінено режим водообміну досліджуваної ділянки, визначено тип води, охарактеризовано ступінь метаморфізму та виділено зони гідрогеологічної закритості надр, що надало можливість визначити ділянки з можливими скупченнями нафти і газу за всіма описаними коефіцієнтами. Встановлено, що перспективи нафтогазоносності крейдових відкладів переважно пов'язані з Косівсько–Угерською підзоною, у межах якої присутня зона утрудненого водообміну, та виділено ділянку з дуже утрудненим водообміном. Найсприятливішими умовами для накопичення та утримування вуглеводнів у крейдових відкладах характеризується центральна її частина, розміщена поблизу Дашавського, Кадобнянського та Болохівського родовищ. Ділянки зі схожими характеристиками також виділяються в південно–східній піднасувній частині Зовнішньої зони.

138. Місюра Я. Б. Прогнозування газоносності міоценових відкладів Закарпатського прогину : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геолог. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Місюра Ярема Богданович ; НАН України, Ін-т геології та геохімії горючих копалин, Львів. відділення укр. держ. геологорозвідувального ін-ту. – Львів, 2012. – 20 с. К 93843 55

139. Мобильные геофизические технологии: экспериментальное изучение возможности применения для поисков скоплений углеводородов в районах распространения сланцев в Восточной Европе / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин, Д. Н. Божежа // Геоинформатика. – 2014. – № 4. – С. 5–29. P/1766

Анализируются результаты экспериментального применения технологии частотно–резонансной обработки и декодирования данных дистанционного зондирования Земли (ДЗЗ) для обнаружения и картирования в зонах распространения сланцевых пород

локальных участков скопления повышенных концентраций углеводородов (нефти, газа, газоконденсата). С использованием этой мобильной и оперативной технологии обработаны спутниковые снимки крупных поисковых участков и блоков на территориях распространения сланцевых комплексов в Украине, Польше, Румынии, Литве и Англии. В пределах обследованных участков обнаружены и закартированы аномальные зоны типа “залежь газа” (“залежь газа, нефти”). По параметрам (площади и максимальным значениям оценок пластового давления флюидов в коллекторах) многие аномальные зоны можно считать локальными участками для первоочередного детального изучения геофизическими методами и разбуривания. По сути это зоны “Sweet spots”. Начало освоения углеводородного потенциала на обследованных площадях с обнаруженных аномальных зон позволит существенно уменьшить экологическую нагрузку на окружающую среду. Установлено, что прогнозируемые продуктивные горизонты могут располагаться как выше, так и ниже сланцевых комплексов, поэтому при поисках скоплений углеводородов в районах распространения сланцевых пород целесообразно изучать практически весь (доступный для разбуривания) интервал разреза. Согласно результатам экспериментов, апробированная мобильная технология частотно–резонансной обработки и интерпретации данных ДЗЗ дает возможность оперативно обнаруживать и картировать зоны “Sweet spots” в пределах распространения сланцевых пород.

140. Мобильные технологии прямых поисков нефти и газа: о целесообразности их дополнительного применения при выборе мест заложения скважин / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин, Д. Н. Божежа // Геоинформатика. – 2015. – № 3. – С. 5–30. P/1766

Анализируются результаты применения прямопоисковых геофизических технологий (частотно–резонансной обработки данных ДЗЗ и геоэлектрических методов СКПП и ВЭРЗ) для оперативной оценки перспектив нефтегазоносности отдельных структур и поисковых блоков, а также участков бурения поисковых скважин. С использованием этих мобильных технологий обследованы поисковые участки и блоки, а также некоторые месторождения углеводородов (УВ) в Украине, Республике Казахстан, Англии, на шельфах ЮАР, Тринидада и Тобаго. В пределах обследованных площадей пробурены скважины. По результатам мониторинга при бурении на газ в плотных песчаниках Днепровско–Донецкой впадины (Украина), скв. Беляевская–400 не добурена до продуктивных горизонтов, а скв. Новомечбиловская–100 находится на краю обнаруженной аномальной зоны и коммерческие притоки газа не получены. Согласно исследованиям на площади Захатсор (Республика Казахстан), проектные скважины расположены в неоптимальных местах. Результаты бурения подтвердили прогноз. Три сухие скважины на шельфе Тринидада и Тобаго не попали в контуры закартированных аномалий, а проектную скважину на газовом месторождении (шельф ЮАР) перенесли в пределы обнаруженной рядом аномалии. Продуктивная скважина на юге Англии попала в контуры одной из закартированных на поисковой площади аномалий, а две сухие скважины расположены в безаномальной зоне. Результаты обработки спутникового снимка Оболонской структуры (Украина) сопоставлены с интегральной моделью, построенной по комплексу геолого–геофизических и геохимических данных. Обнаруженные прямопоисковыми методами аномальные зоны можно считать проекциями на земную поверхность контуров скоплений УВ в разрезе. Эта информация может использоваться для приближенной оценки ресурсов УВ в пределах обследованных участков и структур. Результаты исследований указывают на целесообразность применения прямопоисковых технологий для определения оптимальных

участков бурения поисковых скважин. Повышение показателя успешности бурения в 2 раза может привести к существенному ускорению и оптимизации геолого–разведочного процесса на нефть и газ в целом.

141. Моделювання фільтраційно–ємнісних характеристик порід–колекторів складної будови (на прикладі Хідновицького газового родовища) / О. М. Трубенко, С. Д. Федоришин, Т. В. Потятинник, А. П. Олійник // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 1. – С. 74–81. P/1771

Розглянуто результати вивчення фізико–літологічної характеристики геологічного розрізу порід неогенових відкладів Хідновицького газового родовища. Основними методами досліджень є експериментальні лабораторні вимірювання петрофізичних параметрів, зокрема структури порового простору зразків гірських порід за допомогою гранулометричного аналізу. Наведено результати визначення механічного складу зерен піщано–глинистого матеріалу неогенових відкладів Хідновицького родовища. Залежно від механічного складу, характеру і типу цементу розроблено структуру визначення фільтраційно–ємнісних параметрів такого типу порід–колекторів. Визначено коефіцієнти пористості колекторів за даними геофізичних досліджень свердловин на основі петрофізичного моделювання, використавши кореляційні залежності типу "кern–кern", "кern–геофізика", "геофізика–геофізика" між пористістю і геофізичними параметрами. Наведені основні петрофізичні залежності, які можна використовувати для оперативної оцінки пористості продуктивних пластів неогенових відкладів Хідновицького газового родовища, як у процесі пошуків та розвідки, так і при підрахунку запасів газу.

142. Модель процесу складкоутворення та формування розривних порушень у Бориславсько–Покутській зоні Передкарпатського прогину / Г. О. Жученко, І. Р. Михайлів, Н. В. Гоптарьова, Г. Д. Горванко // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2019. – № 1. – С. 7–16. P/1771

Актуальність досліджень зумовлена детальним вивченням особливостей геологічної будови Бориславсько–Покутської зони Передкарпатського прогину і зокрема локальних структурних форм, як можливих пасток нафти і газу, для надійного прогнозування нафтогазоносності надр. Бориславсько–Покутська зона Передкарпатського прогину відноситься до найстаріших в Україні нафтогазовидобувних регіонів, вуглеводневий потенціал якого далеко ще не вичерпаний. Складна блокова будова структур Бориславсько–Покутської зони вимагає розробки специфічних методик ведення пошуково–розвідувальних робіт на нафту і газ. В цьому плані важливе значення має визначення характеру розподілу локальних структур та особливостей їх морфологічних форм на досліджуваній території. Актуальним також залишається питання щодо трасування тектонічних порушень та визначення їх екранувальної здатності, від чого залежить можливість існування покладів вуглеводнів. Вирішення цих питань дозволить значно підвищити геологічну ефективність пошуково–розвідувальних робіт на площах Бориславсько–Покутської зони. На сучасному етапі розвитку наук про Землю широко впроваджується комп'ютерна обробка геологічних даних. Тому, поряд з традиційним підходом до опису структур, як можливих пасток нафти і газу, необхідно проводити аналіз їх кількісних (числових) параметрів, що дозволяє більш аргументовано підтвердити встановлені закономірності. Оперування великими масивами кількісних показників

локальних структур і встановленими між ними залежностями дає можливість моделювати процеси, що їх сформували, та визначати закономірності їх поширення. До найважливіших наукових і практичних результатів слід віднести: ранжування локальних структур Бориславсько–Покутської зони за кількісними показниками, яка містить чотири групи структур в залежності від морфологічних особливостей їх будови; досліджені умови формування морфологічних різновидів локальних структур та характер розподілу в них тектонічних деформацій. За результатами геолого–математичного моделювання за комплексом кількісних показників встановлено, що локальні структури з певними морфологічними особливостями, які відображаються в різній мірі порушеністю їх форми, сформовані тектонічними рухами різної величини і напрямку їх прикладання та описуються властивими тільки їм числовими параметрами. Результати досліджень розподілу тектонічних напруг і деформацій, які можна оцінити за кількісними показниками, сприятимуть більш надійному прогнозуванню нафтогазоносності надр, що дозволить значно підвищити геологічну результативність геологорозвідувальних робіт на нафту і газ на площах Бориславсько–Покутської зони Передкарпатського прогину.

143. Мороз Л. Б. Проблеми і перспективи застосування методів підвищення нафтовилучення на родовищах Передкарпаття / Л. Б. Мороз // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 3. – С. 26–32. P/1771

Родовища Передкарпаття, які розробляються за допомогою заводнення, вступили в пізню стадію розробки. Тому виникає проблема дорозробки їх з метою видобування залишкової нафти. Для підвищення нафтовіддачі на родовищах Передкарпаття застосовувалися такі методи діяння на пласт: циклічне заводнення, форсований відбір рідини, газовий і водогазовий вплив, витіснення нафти гарячою водою і розчинами поверхнево–активних речовин. Питання вивчення, дослідження і впровадження різних технологій підвищення нафтовилучення за умов нафтових родовищ Передкарпаття України містить низку суперечливих аспектів. З одного боку це можливість і необхідність збільшення коефіцієнту нафтовилучення цих родовищ, а з іншого – наявність ряду несприятливих факторів, що значною мірою ускладнює їх вирішення. Одними з найбільш ефективних методів третинного вилучення нафти на родовищах Передкарпаття є фізико–хімічні методи з застосуванням поверхнево–активних речовин. Слід зазначити, що зараз в Україні випускається ціла низка ПАР, які за нафтовитисними властивостями не поступаються зарубіжним, а за ціною значно нижчі. Випробування їх для умов родовищ Передкарпаття є необхідністю, адже підвищення нафтовилучення на 1 – 2 % дозволить додатково видобути нафти, що рівна відкриттю нового родовища з невеликими запасами нафти.

144. Мороз Л. Б. Удосконалення технологій застосування поверхнево–активних систем для збільшення нафтовилучення на завершальній стадії розробки родовищ (на прикладі родовищ Передкарпаття) : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. техн. наук : [спец.] 05.15.06 "Розробка нафтових та газових родовищ" / Мороз Леся Богданівна ; М–во освіти і науки, молоді та спорту України, Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2012. – 20 с. K 93911 622

145. Нагорняк Р. І. Основні напрямки удосконалення системи заводнення продуктивних пластів як одного з перспективних шляхів їх розробки / Р. І. Нагорняк, Я. М. Коваль // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2017. – № 4. – С. 96–102. P/1771

Розробка родовищ шляхом заводнення є актуальним рішенням для більшості родовищ, що знаходяться на пізній стадії розробки, тому важливим питанням є вивчення шляхів обводнення, простеження руху флюїду в пласті та закономірності розповсюдження колекторів в межах родовища. Проведено аналіз чинників, від яких залежить ефективність заводнення, а саме: якість води, яку нагнітають в продуктивну товщу, ефективність методів дослідження інтервалів поглинання в зоні фільтра нагнітальної свердловини, ефективність дослідження шляхів розповсюдження реагента від нагнітальної свердловини до ряду видобувних свердловин та ін. Проведено порівняльний аналіз існуючих фізико-хімічних вимог щодо норм води, яку нагнітають у пласт з метою підтримання пластового тиску з реальними показниками, отриманими за промислових умов та запропоновано шляхи оптимізації і вирішення проблеми покращення якості реагента для закачування в нагнітальні та поглинальні свердловини. Для дослідження інтервалів поступлення реагента в зоні фільтра нагнітальної свердловини запропоновано застосовувати комплексні методи геофізичних досліджень свердловин. Для визначення інтервалів прошарків, які приймають індикаторну рідину і збільшують достовірність контролю міжсвердловинної проникності при проходженні реагента, який нагнітають у пласт рекомендується використовувати динамічні характеристики теплового поля. Здійснювати порівняльний аналіз фільтраційної моделі продуктивної товщі з даними інтерпретації індикаторних досліджень, які проводились з метою вивчення неоднорідності порід та підвищення достовірності прийнятих рішень з метою застосування методів підвищення нафтовіддачі та робіт з інтенсифікації видобутку.

146. Назаревич Л. Є. Сейсмогеодинамічна активізація нафтегазоносних районів Передкарпатського прогину (Долина, Надвірна, Борислав) / Л. Є. Назаревич, А. В. Назаревич // Мінеральні ресурси України. – 2018. – № 2. – С. 36–42. P/667

Простежено сучасну сейсмічну активізацію основних нафтогазоносних районів Передкарпатського прогону – Долини (1974 рр.), Надвірної (1996–2013 рр.) і Борислава (2014–2017 рр.), яка, очевидно, є додатково техногенно спровокованою. Уточнено локалізацію вогнищ досліджуваних землетрусів, досліджено напрями спорювання розривів у вогнищах сильніших з них, оцінено величини калізацію вогнищ досліджуваних землетрусів, досліджено напрями спорювання розривів у вогнищах сильніших з них, оцінено величини розривів та інші параметри цих вогнищ, створено просторові моделі сейсмічної активності основних сейсмогенних структур.

147. Напряженно-деформированное состояние и динамика аллохтонной части Предкарпатского прогиба в связи с нефтегазоносностью (по тектонофизическим данным) / О. Б. Гинтов, И. Н. Бубняк, А. Н. Бубняк [и др.] // Геофизический журнал. – 2013. – Т. 35, № 1. – С. 75–87. P/299

Приведены результаты тектонофизического изучения Скибового, Бориславско-Покутского и Самборского покровов Украинских Карпат. Рассмотрено их напряженно-деформированное состояние, региональные и локальные поля напряжений, определены их

возрастные соотношения. Показано, что Бориславско–Покутский покров, в отличие от Скибового, испытал, после общекарпатского сжатия, достаточно сильное всестороннее растяжение, что привело, с одной стороны, к насыщению его внутренней части углеводородами, но, с другой, улетучиванию газовой составляющей.

148. Нафтогазоносність імпактних структур України : [монографія] / [Багрій І. Д., Гожик П. Ф., Рудько Г. І. та ін.] ; гол. ред. І. Д. Багрій ; [Науково–координаційний центр новітніх технологій пошуку вуглеводнів, Ін–т геолог. наук НАН України, Держ. комісія України по запасах корисних копалин та ін.]. – Київ ; Чернівці : [Вид. дім "Букрек"], 2018. – 503 с. 714776 В 55

Викладено матеріали та результати комплексних приповерхневих структурно-термо-атмо-гідролого-геохімічних досліджень (СТАГГД), виконаних з метою оцінки перспектив нафтогазоносності відомих в Україні імпактних структур. Описано теоретичні та прикладні засади системної технології СТАГГД з використанням комплексу тектонічних, морфоструктурних, літолого-стратиграфічних, геофізичних, гідрологічних, термометричних та атмогеохімічних методів. Охарактеризовано систему критеріїв (структурно-тектонічний, вуглеводневий, температурний, еманційний, газовий) та особливості формування приповерхневого термо-атмогеохімічного фону нафтогазових родовищ. Наведено опис розроблених авторами методик та інструментального і програмного забезпечення для експресного прогнозування корисних копалин.

149. Нетрадиційні джерела вуглеводнів України : монографія : у 8 кн. : / [В. А. Михайлов, І. М. Куровець, Ю. М. Сеньковський та ін.] ; Нац. акціонерна компанія "Нафтогаз України", Київ. нац. ун–т ім. Тараса Шевченка, Ін–т геології і геохімії горючих копалин НАН України. – Київ : ВПЦ "Київський ун–т", 2014. – Кн. 3 : Південний нафтогазоносний регіон. – 215 с. С 20971 55

Розроблено комплекс чинників локалізації та критеріїв прогнозу покладів нетрадиційних вуглеводнів у Південному нафтогазоносному регіоні України; визначено перспективні стратиграфічні комплекси порід; встановлено генеруючий потенціал нафтоматеринських порід, типи керогену, температурну зрілість сланцевих відкладів та ущільнених пісковиків; побудовано геолого-геофізичні моделі перспективних стратиграфічних комплексів; оцінено прогнозні ресурси нетрадиційних покладів вуглеводнів; надано методичні рекомендації щодо освоєння прогнозних ресурсів нетрадиційних покладів вуглеводнів; визначено напрями подальших ГРР.

150. Нетрадиційні джерела вуглеводнів України : монографія : у 8 кн. / [В. А. Михайлов, С. А. Вижва, В. М. Загнітко та ін.] ; Нац. акціонерна компанія "Нафтогаз України", Київ. нац. ун–т ім. Тараса Шевченка, Ін–т геології і геохімії горючих копалин НАН України. – Київ : ВПЦ "Київський ун–т", 2014. – Кн. 4 : Східний нафтогазоносний регіон : аналітичні дослідження. – 432 с. С 20972 55

Розроблено комплекс чинників локалізації та критеріїв прогнозу покладів нетрадиційних вуглеводнів у Східному нафтогазоносному регіоні України; визначено перспективні стратиграфічні комплекси порід; встановлено генеруючий потенціал нафтоматеринських

порід, типи керогену, температурну зрілість сланцевих відкладів та ущільнених пісковиків; побудовано геолого-геофізичні моделі перспективних стратиграфічних комплексів; оцінено прогностичні ресурси нетрадиційних покладів вуглеводнів; надано методичні рекомендації щодо освоєння прогностичних ресурсів нетрадиційних покладів вуглеводнів; визначено напрями подальших ГРР.

151. Нефтегазоносные коллекторы глубокозалегающих нижнекаменно-угольных комплексов центральной части Днепровско–Донецкой впадины / А. Е. Лукин, Н. В. Щукин, О. И. Лукина, Т. М. Пригарина // Геофизический журнал. – 2011. – Т. 33, № 1. – С. 3–27.

P/299

Глубокопогруженные (более 5 км) осадочные комплексы наиболее глубоких прогибов мира (в Украине – центральная и восточная части Днепровско–Донецкой впадины, Донбасс, впадина Черного моря, Предкарпатье – Карпаты – Закарпатье) в будущем, возможно, станут главными источниками углеводородов. Поэтому исследования закономерностей нефтегазоносности больших глубин приобретают особое стратегическое значение. Необходимо решить комплекс проблем, среди которых наиболее сложной является проблема прогноза коллекторов. Надо иметь достаточно четкие представления об их природе. В этом отношении особый интерес представляют очень крепкие кварцитопесчаники нижнего карбона центральной части Днепровско–Донецкой впадины. Их первичные емкостно–фильтрационные свойства утрачены вследствие катагенетических преобразований (регенерационный кварцевый цемент, бесцементное соединение зерен). В то же время здесь открыто 43 месторождения, более 100 преимущественно газоконденсатных (а также газовых, нефтяных и гетерогенно–фазовых), залежи которых залегают на глубинах более 5 км именно в этих песчаниках. Последние служат субстратом для развития трещинно–вторичнопоровых коллекторов метасоматической природы. Их формирование обусловлено перколяцией сквозь кристаллический фундамент и глубокопогруженные плотные осадочные породы (супер) глубинных флюидов при их восходящей миграции. Значительные коллекторские свойства метасоматически преобразованных пород характеризуются сложным мозаичным распределением емкостно–фильтрационных и других петрофизических параметров. Высокие и даже сверхвысокие дебиты газа и конденсата на глубинах 5–6 км и более, при их значительной изменчивости, свидетельствуют, с одной стороны, о неравномерности метасоматического преобразования, с другой – об отсутствии прямой зависимости продуктивности от глубины.

152. Німець Д. К. Особливості обводнення серпуховських та візейських покладів вуглеводнів Безлюдівського родовища / Д. К. Німець, Т. М. Галко, О. Ю. Давиденко // Нафтова і газова промисловість. – 2010. – № 2. – С. 12–16.

P/423

Розглянуто механізми обводнення серпуховських та візейських покладів вуглеводнів Безлюдівського ГКР із урахуванням специфіки різних термобаричних зон, до яких вони приурочені. Знання особливостей обводнення візейських покладів будуть корисними для освоєння та розробки не тільки Безлюдівського ГКР, але й інших родовищ, поклади яких приурочені до глибинної зони газонакопичення.

153. Новітні дослідження геологічної будови і перспектив нафтогазоносності глибокозанурених горизонтів Українських Карпат : монографія / Маєвський Б. Й, Анікеєв С. Г., Мончак Л. С. [та ін.] ; за ред. Маєвського Б. Й. ; Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ : ІФНТУНГ, 2012. – 208 с. С 19818 55

Наведено стислий огляд існуючих поглядів зі структурно-тектонічної будови та нафтогазоносності Передкарпаття та Зовнішніх Карпат. Викладено результати новітніх досліджень з питань генезису вуглеводнів і формування покладів як основи прогнозування нафтогазоносності глибокозанурених горизонтів. На підставі результатів геолого-геофізичних досліджень, геолого-гравітаційного моделювання та даних буріння уточнено глибинну геологічну будову Українських Карпат, а також особливості формування, поширення порід-колекторів та їх фільтраційно-ємнісні властивості. Окремі розділи присвячені термобаричним умовам і фазовому стану вуглеводнів у глибокозанурених горизонтах і перспективам нафтогазоносності глибокозанурених об'єктів Крукеницької підзони Більче-Волицької зони, підлога Карпат і насуненого комплексу порід.

154. О возможности картирования геоэлектрическими методами скопленных углеводородов в кристаллических породах / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин [и др.] // Геоинформатика. – 2010. – № 1. – С. 22–32. P/1766

Приводятся практические результаты экспериментального применения в 2009 г. нетрадиционных геоэлектрических методов становления короткоимпульсного электромагнитного поля (СКИП) и вертикального электрорезонансного зондирования (ВЭРЗ) (экспресс–технологии СКИП–ВЭРЗ) на локальном участке Новоконстантиновской зоны разломов в пределах Украинского щита. Площадной съемкой методом СКИП обнаружены и закартированы три аномальные геоэлектрические зоны типа “залежь газа (конденсата)” площадью 3,2 км². Глубины расположения аномально поляризованных пластов (АПП) типа “газ” и “газоконденсат” определены методом ВЭРЗ. Аномальные зоны фиксируются вдоль основных тектонических нарушений. В вертикальном разрезе выделенные АПП типа “газ” и “газоконденсат” располагаются параллельно тектоническим нарушениям. По данным измерений методами СКИП–ВЭРЗ определены оптимальные места для расположения скважин по дегазации горных выработок. Съемкой СКИП при использовании специальных антенн выявлена и закартирована локальная аномалия типа “зона уранового оруденения”. Результаты экспериментов показывают, что технология СКИП–ВЭРЗ может успешно применяться при поисках и разведке скопленных углеводородов в тектонически нарушенных (разломных) зонах кристаллического фундамента, а также служат еще одним веским аргументом в пользу целесообразности более широкого ее применения в геологоразведочных работах на нефть и газ.

155. О возможности обнаружения и картирования с помощью геоэлектрических методов аномалий типа “залежь углеводородов” в разломных зонах кристаллических массивов / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин [и др.] // Теоретичні та прикладні аспекти геоінформатики : зб. наук. пр. / Всеукр. асоц. геоінформатики, Центр менедж. та маркетингу в галузі наук про Землю ІГН НАН України. – Київ, 2010. – Вип. 7. – С. 232–249.

P 331452 55

Приведены результаты экспериментального применения в 2009 г. геоэлектрических методов становления короткоимпульсного электромагнитного поля (СКИП) и вертикального электрорезонансного зондирования (ВЭРЗ) (экспресс-технологии СКИП–ВЭРЗ) на локальных участках в северной части Украинского кристаллического щита. В результате площадной съемки по методу СКИП обнаружены и закартированы четыре аномальные геоэлектрические зоны типа залежь газа (конденсата) площадью свыше 90 км². В пределах одной из аномалий глубина расположения аномально поляризованных пластов типа “газ” и “газоконденсат” определены с помощью зондирования ВЭРЗ. Аномальные зоны фиксируются в пределах крупных тектонических нарушений. Результаты экспериментов свидетельствуют, что технология СКИП–ВЭРЗ применима при поисках и разведке скоплений углеводородов в кристаллических массивах и в тектонически нарушенных (разломных) зонах кристаллического фундамента.

156. Окрепкий А. И. Комплексный анализ экранирующих возможностей нарушений при изучении и картировании ловушек углеводородов в Днепровско–Донецкой впадине / А. И. Окрепкий, А. Н. Тяпкина // Геофизический журнал. – 2018. – Т. 40, № 6. – С. 68–79. Р/299

Продемонстрировано, как набор передовых технологий обеспечил лучшее понимание геологического строения Солоховского газоконденсатного месторождения и подземного хранилища газа, расположенного в сухопутной части Украины. В частности, эти технологии позволили улучшить процесс картирования ловушек углеводородов и дальнейшее планирование одной из разведочных скважин на данной площади.

157. Онищук О. М. Априорна просторова геолого–геофізична модель північно–західної частини Карпатської НГП – перший крок до розуміння глибинної будови / О. М. Онищук, Т. О. Федченко, О. П. Петровський. // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2012. – № 4. – С. 154–163. Р/1771

Для забезпечення нарощування ресурсної бази вуглеводнів проведено аналіз та узагальнення існуючих геолого–геофізичних відомостей щодо будови північно–західної частини Карпатської НГП, які стали основою для створення априорної просторової інтегральної геолого–геофізичної моделі. Для перевірки якості створеної моделі проведено розрахунок прямої просторової задачі гравірознавчої та зіставлення отриманих результатів зі спостереженим гравітаційним полем. В межах окремих тектонічних зон характер розподілу по площі отриманого відхилення вказує на неповну відповідність априорної моделі глибинній будові території. З метою приведення у відповідність параметрів моделі пропонується провести її уточнення на основі розв’язку оберненої просторової задачі інтегральної інтерпретації гравіметричних та інших геолого–геофізичних даних.

158. Оперативная оценка перспектив нефтегазоносности участков в Днепровско–Донецкой впадине по результатам обработки данных ДЗЗ / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин [и др.] // Теоретичні та прикладні аспекти геоінформатики : зб. наук. пр. / Всеукр. асоц. геоінформатики, Центр менеджменту та маркетингу в галузі наук про Землю ІГН НАН України. – Київ, 2012. – Вип. 9. – С. 4–15. Р 341311 55

Представлены новые результаты оценки перспектив нефтегазоносности трех участков в районе Северного борта Днепровско–Донецкой впадины. Они получены с использованием технологии частотно–резонансной обработки и интерпретации данных дистанционного зондирования Земли (ДЗЗ) с целью “прямых” поисков и разведки месторождений углеводородов (УВ), рудных полезных ископаемых, водоносных коллекторов. Эта технология работает в рамках “вещественной” парадигмы геолого–геофизических исследований, сущность которой состоит в “прямых” поисках конкретного вещества: нефти, газа, золота, серебра, платины, цинка, железа, воды и др. Она позволяет оперативно обнаруживать и картировать аномальные зоны типа “залежь нефти” и (или) “залежь газа”, которые обусловлены крупными и средними месторождениями УВ. В результате экспериментальных исследований получена новая (дополнительная) и, главное, независимая информация о перспективах нефтегазоносности обследованных площадей. Эта информация в комплексе с имеющимися геолого–геофизическими материалами может быть использована для выбора объектов первоочередного детального изучения и разбуривания. С помощью технологии частотно–резонансной обработки и дешифрирования данных ДЗЗ может быть выполнена оперативная оценка перспектив нефтегазоносности недостаточно изученных участков и структур в нефтегазоносных регионах Украины.

159. Оптимізація роботи свердловин Наріжнрянського та Юліївського НГКР / В. Б. Воловецький, О. М. Щирба, В. В. Величко [та ін.] // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 4. – С. 127–136. P/1771

Висвітлено основні ускладнення, які виникають під час експлуатації свердловин Наріжнрянського і Юліївського нафтогазоконденсатних родовищ та запропоновано комплекс заходів для їх усунення. Так, для газоконденсатних свердловин Наріжнрянського НГКР рекомендовано облаштування лінії для продувок свердловин через сепаратор, періодичні закачування ПАР, виконання водоізоляції та шляхи підвищення ефективності КРС. Для нафтової свердловини – поступове переведення її на періодичний газліфтний спосіб експлуатації та утилізація попутного газу шляхом його подачі на АГРС або за допомогою ежекторного пристрою. Запропоновано оптимізувати роботу газоконденсатних свердловин, підключених до УППГ Східного блоку Юліївського НГКР, шляхом їх пуску в роботу трьома міжпромисловими газопроводами, що дасть можливість понизити тиск першої ступені сепарації та тиск на виході з технологічної установки в результаті чого вдасться збільшити видобуток. Проаналізовано роботу свердловин, що експлуатуються методом накопичення тиску. Для забезпечення стабільної роботи свердловин, пропонується приділити значну увагу до вибору оптимального технологічного режиму їх роботи, що приведе до збільшення видобутку вуглеводнів. Для контролю параметрів роботи свердловин необхідно встановити, як на гирлі так і на вхідних нитках датчики тиску та температури, за допомогою яких ми зможемо здійснювати постійний моніторинг за роботою свердловин на персональному комп'ютері, тобто чітко відображати на екрані, фіксувати і архівувати цифрові значення тиску та температури. Виконання наведених рішень дозволить стабілізувати видобуток вуглеводнів.

160. Опыт практического использования аппаратуры комплекса “Поиск” по определению границ нефтегазоносных участков и выбора точек под бурение скважин / Н. И. Ковалев,

Рассматривается опыт использования аппаратуры комплекса глубинного зондирования недр Земли “Поиск” для дистанционного поиска и оконтуривания прямым методом участков углеводородных залежей на глубинах залегания до 5000 м. С помощью аппаратуры комплекса “Поиск” отработывались методики идентификации, оконтуривания и предварительной экспресс-оценки пригодности для промышленной разработки выявленных участков месторождений углеводородов путем измерения дистанционной аппаратурой типов пород-коллекторов. Практические работы подтверждают возможность применения разработанного дистанционного комплекса для идентификации пород-коллекторов до начала бурения, что обеспечивает эффективный выбор точек под бурение результативных разведочных скважин. Предложен расчет приближенных объемов запасов участков нефтяных залежей по построенным глубинным профилям и выявленным дистанционным способом типам нефтеносных пород-коллекторов.

161. Опыт применения мобильных геофизических технологий для поисков залежей углеводородов в кристаллических породах / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин [и др.] // Теоретичні та прикладні аспекти геоінформатики : зб. наук. пр. / Всеукр. асоц. геоінформатики, Центр менеджменту та маркетингу в галузі наук про Землю ІГН НАН України. – Київ, 2013. – Вип. 10. – С. 4–31. P 345924 55

Анализируются результаты применения геоэлектрических методов становления короткоимпульсного электромагнитного поля (СКИП) и вертикального электро-резонансного зондирования (ВЭРЗ), а также технологии частотно-резонансной обработки и интерпретации данных дистанционного зондирования Земли (ДЗЗ) при поисках скоплений газа в кристаллических породах. Апробированные методы работают в рамках “вещественной” парадигмы геолого-геофизических исследований, сущность которой состоит в “прямых” поисках конкретного вещества: нефти, газа, золота, цинка, железа, воды и др. С помощью метода СКИП и технологии обработки данных ДЗЗ оперативно обнаруживаются и картируются аномальные зоны типа “залежь нефти” и (или) “залежь газа”. В пределах аномалий глубины расположения аномально поляризованных пластов типа “газ” определяются зондированием ВЭРЗ. Мобильные технологии позволяют оперативно получать новую (дополнительную) и, главное, независимую информацию о перспективах нефтегазоносности обследованных площадей. Эта информации в комплексе с имеющимися геолого-геофизическими материалами может быть использована для выбора объектов первоочередного детального изучения и разбуривания. Анализ полученных материалов показывает, что аномальные зоны фиксируются в пределах крупных тектонических нарушений. Результаты экспериментов свидетельствуют, что технология СКИП-ВЭРЗ может применяться при поисках и разведке скоплений углеводородов в кристаллических массивах и в тектонически нарушенных (разломных) зонах кристаллического фундамента. С помощью мобильных геофизических технологий может быть выполнена оперативная оценка перспектив нефтегазоносности недостаточно изученных участков и площадей в различных регионах Украины.

162. Орлов О. Геологічні особливості видобування газу в кам'яновугільних басейнах України / О. Орлов // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2012. – № 3–4. – С. 49–54.

Р/о 118

Світові запаси вугільного газу, який складається в основному з метану, становлять приблизно 260 трлн м³. У вугільних пластах Донецького і Львівсько–Волинського басейнів його кількість – близько 25 трлн м³. Інтенсивний розвиток видобування метану в Україні є важливим, тому що: по–перше, метан, видобутий із вугільних пластів, стане потужним енергоресурсом у загальному енергобалансі України; по–друге, дегазація вугільних пластів знизить небезпеку роботи шахтарів. Розглянуто геологічні умови залягання газу у вугільних пластах, методи видобування метану з вугілля й особливості заходів у процесі виклику припливу газу з вугільного пласта. Дегазації вугільних пластів певною мірою можна досягнути ударобуровими методами та безпосередньо при бурінні свердловин і видобуванні з них метану.

163. Орлов О. О. Геологічні особливості розвідки і розробки покладів вугільного газу / О. О. Орлов // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2011. – № 3. – С. 5–8.

Р/1771

Світові запаси вугільного газу, який складається, в основному, з метану, оцінюються до 260 трлн м³, зокрема у вугільних пластах Донецького і Львівсько–Волинського басейну – до 25 трлн м³. Інтенсивний розвиток видобування метану в Україні є актуальною проблемою з двох причин: по–перше, видобуток метану з вугільних пластів стане потужним енергоресурсом у загальному енергобалансі України; по–друге, дегазація вугільних пластів знизить небезпеку роботи шахтарів під час видобування вугілля. Розглядаються геологічні умови залягання газу у вугільних пластах, методи видобування метану з вугілля й особливості заходів в процесі виклику припливу газу з вугільного пласта. Наводиться інформація про проведення ядерного вибуху на шахті Юнком з метою дегазації вугільних пластів, що є дуже небезпечним в екологічному відношенні, адже дегазація вугільних пластів певною мірою може бути досягнута при бурінні свердловин і видобутку з них метану.

164. Орлов О. О. Новий підхід до нафтогазоносного районування і перспективи промислової нафтогазоносності Волино–Подільської плити та платформового схилу Передкарпатського прогину / О. О. Орлов, Т. В. Калиній, А. В. Локтев // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 3. – С. 17–25.

Р/1771

Наведено можливі джерела видобування вуглеводневої сировини в межах Волино–Подільської плити і Зовнішньої зони Передкарпатського прогину, які віднесено до єдиної бітумонафтогазоносної області. Розглянуто перспективи нафтогазоносності, як традиційних, так і нетрадиційних колекторів. В межах Волино–Подільської плити існує можливість наявності традиційних колекторів в нижньо–палеозойських відкладах, що пов'язані з рифогенними утвореннями за аналогією з Західно–Канадською НГО. Можливими нетрадиційними колекторами в межах Волино–Подільської плити авторами вважаються вугленосні товщі Львівсько–Волинського кам'яновугільного басейну, причому переваги видобування газу надаються не вугільним пластам, а вміщуючим їх породам. Акцентовано увагу на те, що вугілля є також цінною корисною копалиною. У Зовнішній

зоні Передкарпатського прогину перспективи видобування газу (за умови буріння горизонтальних свердловин) надаються в першу чергу піщано–глинистим відкладам неогену, які значно збагачені органічною речовиною. Всі вище згадані питання розглядаються з позиції збереження нормальної екологічної ситуації.

165. Орлов О. О. Перспективи нафтогазоносності ВолиноПодільської плити і Зовнішньої зони Передкарпатського прогину / О. О. Орлов, Т. В. Калиній, Ю.А. Калиній // Нафтогазова галузь України. – 2014. – № 3. – С. 11–15. P/423

Наведено можливі нові джерела видобування вуглеводневої сировини в межах Волино–Подільської плити і Зовнішньої зони Передкарпатського прогину як у традиційних, так і нетрадиційних колекторах. Висловлено думку про переваги видобування газу і нафти в районі робіт із позиції збереження нормальної екологічної ситуації.

166. Орлов О. О. Проблема видобування нафти і газу із бітумінозних товщ України / О. О. Орлов, В. Г. Омельченко // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2010. – № 4. – С. 28–33. P/1771

Наводиться інформація про органічний матеріал, з якого утворюються горючі корисні копалини нафтового і вугільного рядів, що необхідно враховувати при плануванні пошуково–розвідувальних робіт з метою видобутку вуглеводневих енергоносіїв із бітумних сланців.

167. Орлюк М. И. Магнитная характеристика и разломная тектоника земной коры Шебелинской группы газжовых месторождений как составная часть комплексных поисковых критериев углеводородов / М. И. Орлюк, И. К. Пашкевич // Геофизический журнал. – 2011. – Т. 33, № 6. – С. 136–151. P/299

Показано, что в Шебелинском районе Днепровско–Донецкой впадины газовые месторождения и газоносные структуры контролируются расположением региональных и локальных источников магнитного поля (ΔT), а также разломно–блоковой тектоникой. Этот главный вывод обосновывается результатами теоретических и экспериментальных разработок, а также и анализом аномального магнитного поля, построением региональной магнитной модели, теоретических моделей нефтегазоносных структур, выявлением системой разломов и нефтегазоносности земной коры. Использование данных о нефтегазоносных коллекторах в кристаллических породах северного борта впадины и результатов магнитного моделирования позволило предложить в качестве критериев неорганического происхождения углеводородов приуроченность месторождений к области глубинных магнитных образований и разломам разного типа как к путям их миграции. Критерием органического генезиса углеводородов может быть приуроченность месторождений к локальным магнитным аномалиям с источниками в осадочной толще. Обсуждается возможность "комбинированного" генезиса углеводородов, когда месторождения органического происхождения "подпитываются" глубинными флюидами по зонам глубинных разломов, как нефтегазоподводящим каналам. К таким месторождениям, по–видимому, относится уникальное Шебелинское месторождение.

168. Орлюк М. І. Прогноз шляхів проходження і місць накопичення вуглеводнів Чернігівського сегмента Дніпровсько–Донецького авлакогену за геомагнітними даними / М. І. Орлюк, В. В. Друкаренко // Геофизический журнал. – 2018. – Т. 40, № 2. – С. 123–140. Р/299

Виконано аналіз магнітної неоднорідності всього розрізу земної кори в комплексі з наявними геолого–геофізичними даними про прогнозуванні шляхів міграції глибинних вуглеводнів і місць їх накопичення у верхній частині кристалічного фундаменту і осадовому чохла. Викладено результати лабораторних досліджень об'ємної магнітної сприйнятливості і щільності порід осадового чохла і кристалічного фундаменту з 8 свердловин, пробурених в північно–західній частині Дніпровсько–Донецького авлакогена, в межах якого знаходиться Чернігівський сегмент, з метою встановлення зв'язку з його структурно–речовими комплексами, а також з можливими шляхами проходження і скупчення вуглеводнів. Виявлено інтервали розуцільнених порід з підвищеними значеннями магнітної сприйнятливості в 5 свердловинах. Ці інтервали можуть бути маркерами проходження вуглеводнів, що, певною мірою, підтверджується приливами флюїдів на сусідніх із свердловинами площах в Строевское, Борзнянської та Зорьковской свердловинах. Підтверджено, що окремі в межах осадового чохла пов'язані з магнітними джерелами в кристалічному фундаменті, а також з глибинними крайовими розломами авлакогена і тектонічним швом Херсон–Смоленськ з супутніми розломами. Це дає можливість розглядати такі зони в якості перспективних на нафту і газ, а самі розломи – як підводять канали глибинних вуглеводнів. Встановлені закономірності зміни магнітної сприйнятливості і щільності, а також результати експериментальних досліджень генетичного зв'язку областей підвищених значень намагніченості з шляхами міграції і накопичення вуглеводнів запропоновано використовувати, в комплексі з іншими геолого–геофізичними даними, як локальні прогностні ознаки нафтогазоносності, що доповнюють регіональні прогностні критерії.

169. Основні геологічні чинники, які зумовлюють неоднозначність геофізичної інформації в процесі дослідження неогенових відкладів у свердловинах Хідновицького газового родовища / Д. Д. Федоришин, О. М. Трубенко, С. Д. Федоришин, Т. В. Потятинник // Нафтогазова галузь України. – 2014. – № 3. – С. 41–45. Р/423

Розглянуто можливість ідентифікації виділених складнобудованих порід–колекторів неогенових відкладів у пошукових свердловинах газоконденсатних родовищ різної тектонічної будови в межах Більче–Волицької зони Передкарпатського прогину. Встановлено основні фактори, які зумовлюють спотворення геофізичної інформації, отриманої в процесі електрометрії свердловин.

170. Особливості введення апріорних статичних поправок за ЗМШ у нафтогазоносних регіонах України / А. М. Коваль, М. В. Тищенко, М. П. Рогачук [та ін.] // Нафтогазова галузь України. – 2014. – № 4. – С. 30–34. Р/423

Розглянуто проблему виникнення похибок під час вивчення геологічного розрізу нафтогазоносних територій за рахунок існування зон малих швидкостей (ЗМШ) у верхній частині розрізу (ВЧР), а також основні чинники, які спричиняють періодичні коливання потужності ЗМШ у різних нафтогазоносних регіонах України. Наголошується на

необхідності всебічного вивчення ВЧР та розроблення методики отримання апріорних статичних поправок за ЗМШ з максимально можливою точністю залежно від ландшафтно-геоморфологічних і геологічних умов.

171. Особливості видобування вуглеводнів на Юліївському НГКР / В. Б. Воловецький, О. М. Щирба, О. Ю. Витязь [та ін.] // Науковий вісник Івано–Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2017. – № 1. – С. 33–45. P/1802

Розглянуто особливості видобування вуглеводнів на Юліївському нафтогазоконденсатному родовищі (НГКР). Для досягнення високого рівня видобутку вуглеводнів на всіх стадіях розробки родовища проводять різні промислові дослідження та впроваджують організаційні заходи. Так, наприклад, введено в експлуатацію низькотемпературний турбодетандерний агрегат, впроваджено технологію низькотемпературної абсорбції, здійснено модернізацію сепараторів та реконструкцію автоматизованої газорозподільчої станції, оптимізовано експлуатацію свердловин і побудовано дотисковуючу компресорну станцію. Розглянуто методи боротьби з ускладненнями, що виникають у процесі експлуатації газоконденсатних свердловин Юліївського НГКР. Для боротьби з гідратоутворенням в газоконденсатних свердловинах здійснюється подача метанолу на устя свердловин інгібіторопроводами, а також періодичні закачування його у свердловини та їх шлейфи за допомогою пересувного насосного агрегату у різний спосіб. Спосіб та періодичність подавання інгібітора гідратоутворення обирають за результатами експериментальних досліджень із врахуванням умов конкретної свердловини. Запропоновано ефективний спосіб боротьби з гідратоутвореннями в шлейфах свердловин за рахунок руху швидкісного газового потоку разом з інгібітором гідратоутворення. Рідину, яка накопичується в свердловинах, видаляють шляхом періодичного закачування розчину ПАР різного складу та концентрації у затрубний простір та шлейфи. Протикорозійний захист підземного обладнання свердловин забезпечують закачуванням розчину інгібітора корозії.

172. Особливості геологічної будови і перспективи нафтогазоносності глибокозанурених горизонтів Дніпровсько–Донецької западини : монографія / В. М. Бенько, Б. Й. Маєвський, А. А. Лагутін, В. Р. Хомин ; за ред. Маєвського Б. Й. ; Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 208 с. С 19833 55

Уточнено геологічну будову глибокозанурених відкладів Дніпровсько–Донецької западини, на окремих площах підтверджено нафтогазоносність девонських та нижньо-середньокам'яновугільних відкладів, а також перспективні ділянки розповсюдження структурних і неструктурних пасток. Оцінено перспективи нафтогазоносності території дослідження та прогнозні ресурси вуглеводнів для кожного стратиграфічного комплексу. Обґрунтовано основні напрями геологорозвідувальних робіт та першочергові об'єкти пошуків і розвідки покладів нафти і газу.

173. Особливості тектоніки та перспективні нафтогазоносні комплекси Волино–Поділля / Б. Різун, Г. Гривняк, І. Побігун, О. Сенів // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2015. – № 1–2. – С. 24–31. P/o 118

У межах Волино–Поділля розташована однойменна нафтогазоносна область, яка входить до складу Балтійсько–Чорноморського перикратонного прогину та генетично пов'язана з південно–західним краєм Східноєвропейської платформи. За структурно–тектонічними особливостями, які зумовлюють формування пасток нафти і газу, Волино–Поділля по Радехівському розлому можна поділити приблизно на дві частини: східну – моноклінальний схил і західну – Львівський прогин. На Волино–Поділлі у відкладах девону відкрито два невеликі родовища природного газу – Локацьке і Великомоствівське. Також встановлено такі нафтогазоносні комплекси: кам'яновугільно–девонський (реальний) та перспективні – силурійський і кембрійський. Перспективними можуть бути і відклади верхнього венду та верхнього рифею, а також кора вивітрювання кристалічного архейсько–протерозойського фундаменту. Останнім часом великі надії пов'язують із «сланцевим» газом, запаси якого на Волино–Поділлі оцінюють приблизно в декілька трильйонів кубометрів. Проте без буріння і випробування розвідувальних свердловин такі прогнози передчасні і малодостовірні.

174. Павлюх О. Й. Шляхи міграції газу в Зовнішній зоні Передкарпатського погину : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Павлюх Оксана Йосифівна ; НАН України, Ін–т геології та геохімії горючих копалин. – Львів, 2012. – 23 с. К 94381 55

175. Пашкевич И. К. Магнитная неоднородность, разломная тектоника консолидированной земной коры и нефтегазоносность Днепровско–Донецкого авлакогена / И. К. Пашкевич, М. И. Орлюк, Т. В. Лебедь // Геофизический журнал. – 2014. – Т. 36, № 1. – С. 64–80. P/299

Основні перспективи виявлення нафтогазових родовищ у кристалічному фундаменті та низах осадового чохла пов'язані з глибинними розривними порушеннями різних рангів, вузлами їх перетину та наявністю в них зон розуцільнення й тріщинуватості. Проаналізовано аномальне магнітне поле (ΔT), його регіональну та локальну компоненти, розроблену 3D магнітну модель у сукупності з магматизмом і схемою розломної тектоніки Дніпровсько–Донецького авлакогену (ДДА). На підставі комплексного аналізу та інтерпретації отриманих даних встановлено глибинну будову земної кори і розглянуто можливі шляхи міграції на місця нагромадження глибинних вуглеводнів. Така інтерпретація дала змогу уточнити знайдені та позначити нові перспективні місця надходження вуглеводнів у земній корі ДДА та сформулювати регіональні геомагнітні ознаки нафтогазоносності фундаменту і можливості поповнення родовищ осадового чохла глибинними вуглеводнями. Визначено, що потенційно газоносними можуть бути зони розуцільнення і тріщинуватості фундаменту осадових басейнів над глибинними магнітними блоками консолидированої кори ДДА, а потенційно нафтоносною є зона слабомагнітної земної кори між сильномагнітними блоками Чернігівського і Лохвицького сегментів.

176. Перспективи видобування шахтного метану в межах Західного Донбасу (на прикладі Павлоградсько–Петропавлівської площі) / Є. О. Непапашев, Р. К. Радул, В. О. Макеєва, П. І. Бойко // Нафтогазова галузь України. – 2014. – № 3. – С. 19–22. P/423

Розглянуто перспективи освоєння метану вугільних родовищ на прикладі Павлоградсько–Петропавлівської площі Західного Донбасу. Наведені геолого–промислові показники дають можливість розглядати цю площу як перспективну для подальшого вивчення з метою виділення в її межах полігона для постановки дослідно–промислових робіт із видобування метану вугільних товщ.

177. Перспективи освоєння дрібних та дуже дрібних родовищ газу в Україні / М. В. Гунда, Д. О. Єгер, Ю. О. Зарубін [та ін.] // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 1. – С. 37–42. Р/423

Розглянуто поточний стан відкриття родовищ, структури їх запасів та проблеми, пов'язані з ефективним освоєнням дрібних та дуже дрібних родовищ газу. Охарактеризовано можливості та переваги використання сучасних технологій та виробництва і реалізації високоліквідних синтетичних вуглеводневих продуктів. Сформовано основні принципи базових підходів ефективного планування освоєння запасів дрібних та дуже дрібних газових родовищ під час геологічного вивчення з використанням сучасних інноваційних технологій.

178. Перспективи південно–східної бортової частини Дніпровсько–Донецької западини на вільний газ та метан вугільних родовищ / М. І. Євдошук, Е. А. Ставицький, В. П. Стрижак [та ін.] // Геологічний журнал. – 2013. – № 2. – С. 7–16. Р/300

Рассмотрены вопросы возможного освоения нетрадиционных природных ресурсов углеводородов, связанных с метаном угольных месторождений. Оценены ресурсы газа, содержащиеся в угольных пластах в отложениях среднего и верхнего карбона. Обосновано заложение параметрической скважины на более перспективные объекты нижнего карбона как в угольных пластах, так и в традиционных терригенных коллекторах газовых залежей.

179. Перспективи промислової вугленості глибоких горизонтів Львівсько–Волинського кам'яновугільного басейну. Стаття 3. Петрографічний склад, якісна характеристика, запаси вугілля і ресурси метану серпуховського вугільного пласта v_6 / І. Костик, М. Матрофайло, М. Король, В. Шульга // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2015. – № 1–2. – С. 40–63. Р/о 118

Схарактеризовано петрографічний склад і якість вугілля пласта v_6 , його хімічний склад і технологічні властивості, запаси вугілля на найбільш вивчених ділянках та полях шахт, а також особливості природної газоносності, запаси, перспективні і прогнозні ресурси вугільних газів на Волинському, Забузькому, Межиріченському, Тягівському та Любельському родовищах та перспективній ділянці Межиріччя–Західна Львівсько–Волинського басейну. Проведено огляд вивченості речовинно–петрографічного складу і газоносності вугілля басейну. Показано, що перспективи вугільного пласта v_6 пов'язані з запасами вугілля високої якості, яке належить до більш високих технологічних груп Ж і К (окрім Волинського і Забузького родовищ), а його запаси є резервом для продовження терміну роботи діючих шахт басейну. Найбільш придатними для промислового освоєння є центральна і південно–західна частини басейну, які знаходяться у внутрішній зоні басейну на північ і північний схід, південь і південний захід від м. Червонограда, де на значних

ділянках пласт має стійкий розвиток, робочу потужність і позитивні хіміко–технологічні показники та кондиційні запаси вугілля. Окрім значних запасів вугілля басейну, пласт v_6 має найвищу природну метаносність. Він залягає в метановій газовій зоні, де вміст метану (62–99 %) і його природна газосність (2,5–30 м³ /т с. б. м.) закономірно змінюються з північного сходу на південний захід (від Волинського до Любельського родовища) і зі стратиграфічною глибиною залягання пласта. Запаси за категорією C_2 , перспективні і прогнозні ресурси вуглеводневих газів за категоріями C_3 і D_1+D_2 у вугільному пласті становлять 5 463 989 тис. м³, що дозволяє розглядати їх як супутню корисну копалину – при видобутку вугілля, так і самостійну – при випереджувальній дегазації і утилізації метану через спеціальні свердловини з поверхні.

180. Перспективні напрямки підвищення якості розкриття продуктивних пластів і методів інтенсифікації / М. В. Боровик, М. В. Гордійчук, А. О. Васильченко, Р. Р. Матушек // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2015. – № 2. – С. 19–27. Р/1771

Родовища Дніпровсько–Донецької западини (ДДЗ) переважно перебувають на завершальній стадії розробки. При цьому тут спостерігається зниження градієнтів пластових тисків, що створює умови для підвищення ступеня забруднення привибійної зони колекторів на етапах первинного, вторинного розкриття і освоєння свердловин. Для усунення цих чинників розроблено рецептуру інгібуючого бурового розчину, що забезпечує високі показники відновлення проникності колекторів під час проведення різних технологічних операцій. Проведено порівняльний аналіз розробленої рецептури із відомими розчинами, що застосовують у світовій практиці. Розглянуто механізми хімічної взаємодії кислот з породами та мінералами пластів–колекторів та виявлено основні недоліки та негативні наслідки кислотних обробок. З урахуванням властивостей різних органічних кислот до застосування запропоновано кислотну обробку колекторів сповільненої дії. Проаналізовано новітні технології освоєння свердловин, що набувають широкого застосування у світовій практиці.

181. Петрофізична модель нафтонасичення порід–колекторів башкирського ярусу Яблунівського родовища ДДЗ / С. О. Паюк, Г. Я. Стебельська, М. Ю. Нестеренко, Р. С. Балацький // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 2. – С. 19–21. Р/423

На базі проведених досліджень створено модель нафтонасичення, яка є основою для побудови відповідних карт із класифікацією запасів за ступенем вилучення на активну, важковидобувну та залишкову складові та побудови об'ємних гідродинамічних моделей фільтрації пластових флюїдів із урахуванням відкритої пористості, нафтонасичення та ефективної товщини. Диференціювання нафти за ступенем її рухливості здійснено за параметрами витіснення з урахуванням співвідношення гідродинамічних і капілярних сил. Це дає змогу аргументовано обґрунтовувати видобувні запаси покладів нафти основних об'єктів розробки Яблунівського родовища ДДЗ.

182. Петрофізичні властивості карбонатних порід башкирського ярусу Великобубнівського нафтогазоконденсатного родовища / В. Й. Прокопів, С. Ф. Кучер, М. Ю. Нестеренко [та ін.] // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 4. – С. 5–8. Р/423

За результатами проведеного комплексу петрофізичних досліджень зразків керна, відібраних із горизонту Б–10, для порід–колекторів виділено три характерних діапазони значень водонасичення – з областю однофазної фільтрації нафти, двофазної фільтрації флюїдів (нафти і води) і однофазної фільтрації води, які можуть слугувати петрофізичною основою для прогнозування можливих припливів флюїдів у новопробурених свердловинах після проведення комплексу ГДС.

183. Петрофізичні параметри нетрадиційних порід–колекторів Південного нафтогазового регіону / С. А. Вижва, В. А. Михайлов, Д. І. Онищук, І. І. Онищук // Геоінформатика. – 2013. – № 3. – С. 17–25. P/1766

Розглянуто особливості методики та результати петрофізичних досліджень складнобудованих колекторів. Показано зв'язок петрофізичних параметрів з ємнісними властивостями пісковиків, алевролітів і вапняків із перспективних на вуглеводні інтервалів свердловин Південного нафтогазового регіону. Побудовано кореляційні залежності петрофізичних параметрів від ємнісних властивостей досліджуваних порід.

184. Петрофізичні параметри порід, перспективних на сланцевий газ (ділянки східного сектору Дніпровсько–Донецької западини) / С. А. Вижва, В. А. Михайлов, Д. І. Онищук, І. І. Онищук // Геофизический журнал. – 2014. – Т. 36, № 1. – С. 145–157. P/299

Рассматриваются особенности методики и результаты петрофизических исследований при изучении сложнопостроенных терригенных коллекторов. Приведены результаты определения петрофизических параметров и их связь с емкостными свойствами песчаников, алевролитов и аргиллитов из перспективных на сланцевый газ интервалов скважин восточного сектора Днепровско–Донецкой впадины. Построены корреляционные зависимости петрофизических параметров от емкостных свойств исследованных пород.

185. Петрунчак І. М. Організаційно–економічний механізм освоєння залишкових запасів вуглеводнів нафтогазовидобувними підприємствами / І. М. Петрунчак, О. М. Ганущак // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 5. – С. 10–12. P/423

Наведено організаційно–економічний механізм освоєння залишкових запасів вуглеводнів нафтогазовидобувними підприємствами. Визначено, що використання всіх структурних елементів механізму в рамках стратегії розвитку підприємств дасть змогу підвищити ефективність їх діяльності.

186. Петруняк Г. М. Головні критерії нафтоносності "бориславського пісковика" / Г. М. Петруняк // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2016. – № 2. – С. 7–16. P/1771

Ряд формаційних ознак, мінералогенез, метасоматичні зміни порід, встановлені закономірності міграційно–еміграційних процесів з фракціонуванням нафти в горизонті "бориславського пісковика" в південно–східній частині Бориславо–Покутської зони дають підстави стверджувати про ймовірність залягання покладів нафти в пластах пологого,

крутоспадаючого і перекиненого залягань на незначних глибинах у випадках наявності тектонічних, стратиграфічних, (а інколи і гідродинамічних) екранів.

187. Підвищення газовилучення з виснаженого покладу горизонту ВД–13 Залужанського газоконденсатного родовища / Р. М. Кондрат, О. Р. Кондрат, Л. І. Хайдарова, Р. С. Кликоцька // Науковий вісник Івано–Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2017. – № 2. – С. 18–25. P/1802

На прикладі виснаженого покладу горизонту ВД–13 Залужанського газоконденсатного родовища досліджено можливість підвищення кінцевого коефіцієнта газовилучення за рахунок зниження тиску на устях свердловин, оброблення привибійних зон пласта з метою зменшення коефіцієнтів фільтраційних опорів А і В і забезпечення стабільної експлуатації низькодебітних обводнених свердловин. За результатами аналізу процесу розробки покладу уточнено початкові запаси газу і прогнозне значення кінцевого коефіцієнта газовилучення різними методами. За результатами теоретичних досліджень оцінено вплив на кінцевий коефіцієнт газовилучення ступеня зниження коефіцієнтів фільтраційних опорів привибійної зони пласта А і В, тиску на устях свердловин і мінімально рентабельного дебіту газу. Встановлено оптимальні значення досліджуваних визначальних параметрів для умов покладу горизонту ВД–13. Результати виконаних досліджень свідчать, що за рахунок зниження коефіцієнтів фільтраційних опорів А і В і тиску на устях свердловин і забезпечення стабільної роботи низькодебітних обводнених свердловин можна підвищити кінцевий коефіцієнт газовилучення покладу горизонту ВД–13 з прогнозного значення 72,215 % за існуючої системи розробки до значення близько 90 %.

188. Підвищення якості розкриття продуктивних відкладів при бурінні свердловин Передкарпаття / М. І. Чорний, О. М. Чорний, Я. М. Коваль [та ін.] // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 2. – С. 117–124. P/1771

Висвітлюються питання первинного розкриття, випробування, дослідження чинників зниження продуктивності свердловин. Проведений аналіз якості розкриття продуктивних відкладів при бурінні свердловин Передкарпаття свідчить, що розкриття пластів без належного врахування фізико–хімічних властивостей порід і насичуючих їх флюїдів, величин тисків, температур спричиняє зменшення проникності колекторів, зниження продуктивності свердловин і збільшення часу їх випробування. У роботі приведено приклади, коли за сприятливих прямих і опосередкованих ознак нафтогазоносності пласти при випробуванні не давали промислових припливів нафти та газу. Основними чинниками, що призводять до погіршення якості розкриття продуктивних пластів є пластовий тиск, температура, тип промивальної рідини, репресія на пласт, поровий тиск та ін. Авторами роботи розглядаються рекомендації з підвищення ефективності буріння та збільшення продуктивності свердловин у процесі розроблення нафтогазових родовищ. Дані рекомендації полягають у постійній оцінці та прогнозуванні порових і пластових тисків у процесі буріння свердловини.

189. Потятинник Т. В. Аналіз впливу структури порового простору на коефіцієнт проникності порід–колекторів з гнисто–карбонатним цементом / Т. В. Потятинник // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2018. – № 1. – С. 17–26. P/1771

Розробка родовищ нафти і газу вимагає створення детальних геолого–фільтраційних моделей. Такого роду моделі будуються за результатами геолого–геофізичної інформації. Одним із головних параметрів, що визначає фільтраційні властивості порід–колекторів, є структура порового простору. Вивчення структури порового простору можливе тільки за результатами лабораторних досліджень керна матеріалу. На прикладі неогенових відкладів Хідновицького газового родовища встановлено, що на величину проникності, крім карбонатності, суттєво впливає структура порового простору. Для охарактеризування порового простору та фільтраційно–ємнісних параметрів запропоновано використовувати коефіцієнт (M) як співвідношення діаметрів зерен мінералів. Коефіцієнт співвідношення діаметрів M характеризує умови накопичення осадів в процесі формування породи, та вказує на зернистість порід пісковиків. Результати проведення аналізу лабораторних досліджень малоглинистих пісковиків візейського віку з ДДЗ та порід пісковиків з глинисто–карбонатним цементом неогенових відкладів Карпатського регіону підтвердили залежність коефіцієнта проникності від коефіцієнта пористості та характерного розміру порового простору для порід колекторів різного віку. Запропоновано уніфікований комплексний підхід до оцінки параметру геометрії порового простору, який поєднує структуру порового простору, діаметр пор, характеристику водонасиченості та інші параметри.

190. Потятинник Т. В. Оцінка впливу карбонатно–глинистого цементу на коефіцієнт проникності порід–колекторів за геофізичними даними / Т. В. Потятинник // Науковий вісник Івано–Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2018. – № 1. – С. 48–56. P/1802

Контроль за процесом обводнення продуктивних пластів дає можливість проводити ефективну та раціональну експлуатацію родовища вуглеводнів. Контроль за процесом обводнення вимагає створення геолого–фільтраційних моделей. Основою фільтраційної моделі родовища є коефіцієнт проникнення, достовірність визначення якого залежить від різних чинників. Доведено, що на достовірність визначення коефіцієнта проникнення Хідновицького родовища суттєво впливає карбонатність. Проведено дослідження зв'язку інтенсивності природного гамма–поля з інтенсивністю радіаційного захоплення нейтронів на основі використання свердловинних геолого–геофізичних досліджень Хідновицького газового родовища. Модель нейтронних властивостей породиколектора відображає вміст водню в поровому просторі і характеристику мінерального складу цементу породи–колектора. Така характеристика дає обґрунтування можливості використання методу нейтронного–гамма каротажу для оцінки впливу карбонатності при визначенні коефіцієнта проникнення. Для оцінки карбонатності пропонується використовувати відносний параметр G , який вказує на частку дисперсної фракції породи в одиниці водневмісту. За результатами лабораторних вимірів на кернавому матеріалі та даних геофізичних досліджень в свердловині комплексом методів радіоактивного каротажу побудована залежність величини параметру G від карбонатності. Отримана залежність дозволить за значенням параметра G визначати частку карбонатів в глинистому цементі і вносити поправку в рівняння для визначення коефіцієнта проникнення.

191. Практический опыт поисков и картирования геоэлектрическими методами скопленных свободного метана на шахтах Донбасса / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин [и др.] // Теоретичні та прикладні аспекти геоінформатики : зб. наук. пр. / Всеукр.

Приведены практические результаты экспериментального применения в 2001–2009 гг. нетрадиционных геоэлектрических методов становления короткоимпульсного электромагнитного поля (СКИП) и вертикального электрорезонансного зондирования (ВЭРЗ) (экспресс–технологии СКИП–ВЭРЗ) на локальных участках трех угольных шахт в Донбассе. Площадной съемкой методом СКИП на площади работ обнаружены и закартированы аномальные геоэлектрические зоны типа “залежь” газа (свободного метана). Глубины расположения аномально поляризованных пластов (АИЛ) типа “газ” определены зондированием ВЭРЗ. По данным измерений методами СКИП–ВЭРЗ определены оптимальные места расположения скважин для дегазации шахтных выработок. Результаты экспериментов свидетельствуют, что технология СКИП–ВЭРЗ может быть успешно применена в ходе поисков и разведки скоплений свободного газа (метана) в пределах распространения углей и вмещающих пород, а также служат еще одним веским аргументом в пользу целесообразности более широкого ее применения в процессе геологоразведки на нефть и газ.

192. Применение частотно–резонансного метода обработки данных ДЗЗ в детализационном режиме для оценки нефтегазоносности локального поискового участка / С. П. Левашов, Б. Х. Батырова, Н. А. Якимчук [и др.] // Геоінформатика. – 2017. – № 1. – С. 5–18. Р/1766

Анализируются результаты применения мобильной прямопоисковой технологии для оперативной оценки перспектив нефтегазоносности крупного поискового блока и определения прогнозируемых ресурсов нефти в пределах обнаруженных локальных аномальных зон. Поисковые работы проведены с использованием частотно–резонансного метода обработки и декодирования данных дистанционного зондирования Земли. На этапе рекогносцировочных исследований в пределах Владимирской площади (около 8000 км²), Республика Казахстан, обнаружено и закартировано 27 аномальных зон типа “залежь углеводородов”. Детализационными работами в пределах одной из аномальных зон уточнены ее контуры, установлена центральная точка, в которой проведено вертикальное сканирование разреза, рассчитан объем наиболее перспективных аномально поляризованных пластов типа “нефть”, оценены прогнозируемые ресурсы нефти. Обнаружен вертикальный канал миграции глубинных флюидов. Прямопоисковую технологию рекомендуется использовать в комплексе с традиционными геофизическими методами (прежде всего сейсмическими) для оперативной оценки перспектив нефтегазоносности крупных поисковых блоков и локальных участков. Ее применение может принести значительный эффект при поисках промышленных скоплений углеводородов в нетрадиционных коллекторах. Мобильная технология может также успешно применяться при исследованиях слабоизученных участков и блоков в пределах известных нефте– и газоносных бассейнов.

193. Проблеми розробки приграничного Марківського родовища / Л. О. Ільченко, Т. В. Гілеб, В. П. Колесниченко, Е. Р. Гасумов // Нафтова і газова промисловість. – 2010. – № 6. – С. 14–18. Р/423

Розглянуто проблеми розробки приграничного Марківського родовища, площа газоносності якого розташована на території Російської Федерації та України. Для вирішення питань раціонального використання надр приграничного Марківського ГКР запропоновано визначити єдиного оператора для ведення робіт із підрахунку (перерахунку) запасів вуглеводнів, створення повної (єдиної) тривимірної геологічної і газо–гідродинамічної моделі родовища, проектування розробки та ведення авторського супроводу відповідно до проектних документів.

194. Прогноз перспективності ділянки “Кальміуський рудник” (шахта ім. О. Ф. Засядька) на наявність скупчень вільного метану / В. В. Лукінов, К. А. Безручко, О. В. Приходченко, Д. П. Гуня // Геоінформатика. – 2012. – № 1. – С. 26–31. P/1766

Наведено прогнозну оцінку ділянки “Кальміуський рудник” (шахта ім. О. Ф. Засядька) на наявність газових скупчень. Виконано розрахунок ресурсів вільного метану у виявленій структурі.

195. Прогнозирование и поиск месторождений нефти и газа на основе спектрофотометрирования растительного покрова / А. Д. Федоровский, В. Г. Якимчук, А. И. Архипов [и др.] // Геоінформатика. – 2010. – № 3. – С. 44– 47. P/1766

Рассмотрены подходы к обработке результатов полевого спектрометрирования растительности в задаче прогнозирования наличия месторождения углеводородов. Предложена комплексная методика поиска месторождений на основе метода многокритериальной оптимизации с использованием информации спектрометрирования растительности. Выполнена апробация методики на участке Восточно–Рогинцевского нефтяного месторождения Днепровско–Донецкой впадины.

196. Прогнозування глибинних пасток вуглеводнів у Долинському нафтогазопромисловому районі за результатами геогустинного моделювання / Б. Маєвський, Л. Мончак, В. Степанюк [та ін.] // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2010. – № 3–4. – С. 19–26. P/o 118

Дослідження геологічної будови глибокозанурених горизонтів можливе лише за поєднання різних методів досліджень та новітніх методів їхньої інтерпретації. Наведено результати геогустинного моделювання для Долинського нафтогазопромислового району. При послідовному моделюванні отримані різні варіанти зіставлення кривих спостережного і модельного гравітаційних полів. Із побудованого з допомогою комплексної геологічної інтерпретації матеріалів геогустинного моделювання профілю виділений найбільш занурений у цій частині Передкарпатського прогину четвертий ярус структур, представлений флішовими відкладами, що значно збільшує перспективи відкриття родовищ вуглеводнів на великих глибинах.

197. Прогнозування фазового стану вуглеводнів на великих глибинах у Передкарпатському прогині / Б. Й. Маєвський, В. Р. Хомин, М. І. Манюк [та ін.] // Геоінформатика. – 2011. – № 3. – С. 30–35. P/1766

Проаналізовано фактичні дані щодо нафтогазоносності глибокостанурених горизонтів світу. Звернено увагу на нафтогазоносність великих глибин Передкарпатського прогину, відзначено нафтогазопрояви в процесі буріння надглибоких свердловин у цьому районі. Отримано геолого–статистичні залежності зміни початкових пластових тисків і температур у прогині з достатньо встановленою достовірністю результатів. За допомогою геолого–статистичної обробки фактичних даних визначено обернений лінійний тісний зв'язок між пластовою густиною і газовмістом нафти, що дало можливість спрогнозувати вертикальну зональність фазового стану вуглеводнів у надрах прогину.

198. Про деякі літолого–фізичні аспекти порід–колекторів баденського ярусу північнозахідної частини Більче–Волицької зони / Ю. І. Федоришин, С. О. Паюк, М. Ю. Нестеренко [та ін.] // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 1. – С. 3–6. Р/423

Результати проведених досліджень теригенних порід баденського ярусу показали наявність значної кількості рудної фази (до 15%) та її шарувато–вкраплене поширення. Такий об'єм рудної фази та характер її поширення може призводити до зниження питомого електричного опору у породах. У зв'язку з цим подібні об'єкти необхідно у кожному випадку випробовувати на продуктивність, оскільки інтерпретація отриманих даних ГДС може виявитися хибною, а продуктивні пласти здебільшого інтерпретуються як водонасні або водонасичені. Насамкінець це може призвести до пропусків у розрізі свердловин газонасичених пластів.

199. Про деякі особливості хвильового поля фундаменту Південного борту Дніпровсько–Донецької западини (у зв'язку з нафтогазоносністю) / С. О. Слободянюк, В. М. Полохов, А. П. Толкунов, Г. Д. Сидоренко // Геоінформатика. – 2012. – № 3. – С. 22–25. Р/1766

Виконання сейсморозвідувальних робіт у межах Південного борту Дніпровсько–Донецької западини, який, за оцінками науковців і багатьох фахівців, є нафтогазоперспективним, дало змогу виділити певні об'єкти в осадовому чохлаі. За результатами сейсмічних досліджень на Самарсько–Вовчанському виступі у кристалічному фундаменті виявлено сейсмічні відбиття, які характеризують його геологічної будову.

200. Про перспективи та проблеми нафтогазовидобування у Карпатському регіоні / Л. С. Мончак, С. Г. Анікеєв, Т. В. Здерка [та ін.] // Нафтогазова галузь України. – 2016. – № 1. – С. 10–13. Р/423

Досліджено потенціал нафтогазоносності Західноукраїнського нафтогазоносного регіону. Наведено перспективи нафтогазоносності неогенових та мезозойських відкладів Зовнішньої зони та флішових порід Внутрішньої зони Передкарпатського прогину, а також Складчастих Карпат та газоносності Закарпатського прогину і Волино–Подільської плити. Запропоновано першочергові об'єкти для пошуково–розвідувального буріння і подальших геологорозвідувальних робіт.

201. Прокопів В. Й. Експрес–метод визначення зон залишкових запасів нафти на пізній стадії розробки покладів / В. Й. Прокопів, В. А. Пітоня, О. М. Придачина // Нафтогазова галузь України. – 2013. – № 4. – С. 3–6. P/423

Пропонується експрес–метод для виявлення невироблених (або мало вироблених) зон нафтових покладів на пізній стадії розробки. Метод апробований на прикладі горизонту П– 1+2 Гнідинцівського родовища.

202. Про перспективи газонасиченості глибокостанурених горизонтів Крукеницької западини / Л. С. Мончак, С. Г. Анікеєв, Б. Й. Маєвський, С. С. Куровець // Нафтогазова галузь України. – 2014. – № 3. – С. 16–18. P/423

Розглянуто перспективи газонасиченості нижньої частини розрізу неогенових відкладів і кори вивітрювання фундаменту Крукеницької западини Зовнішньої зони Передкарпатського прогину. На основі інтерпретації гравіметричних матеріалів рекомендовано низку об'єктів для постановки пошуково–розвідувальних робіт.

203. Пукіш А. В. Науково–практичні основи захисту довкілля під час розробки нафтогазових родовищ України на завершальній стадії : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня д–ра техн. наук : [спец.] 21.06.01 "Екологічна безпека" / Пукіш Арсен Володимирович ; МОН України, Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2019. – 38 с. 721198 К 622

204. Пятковська І. О. Особливості виділення газонасичених товщ у тонкошаруватих відкладах Передкарпатського прогину за даними геофізичних досліджень : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.22 "Геофізика" / Пятковська Ірина Олегівна ; Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2013. – 20 с. К 104705 55

205. Радковець Н. Я. Еволюція осадових товщ південно–західного схилу Східноєвропейської платформи впродовж пізнього протерозою–фанерозою у зв'язку з їх потенційною нафтогазонасиченістю : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня д–ра геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Радковець Наталія Ярославівна ; НАН України, Ін–т геологічних наук. – Київ, 2019. – 41 с. 715267 К 55

206. Разломная тектоника Днепровско–Донецкой впадины по данным томографической инверсии / Е. В. Коломиец, М. В. Козленко, Ю. В. Козленко, Д. В. Лысинчук // Геологічний журнал. – 2013. – № 2. – С. 59–67. P/300

На основі інтерпретації даних ГСЗ вздовж профілів Диканька – Дружківка і Решетилівка – Синівка методом томографічної інверсії перших вступів сейсмічних хвиль отримано розподіли швидкостей, за якими було виділено зони порушень. Проведені дослідження показали, що родовища вуглеводнів, які перетинаються профілем Решетилівка – Синівка, приурочені до області мінімальних швидкостей осадового чохла. Сагайдацьке пов'язане із

солянокупольною структурою, а Семиренківське і Тимофіївське – з глибинними розломами. В перетині профілю Диканька – Дружківка всі локальні западини характеризуються різними параметрами розломних зон (глибина закладання, напрям падіння, кут нахилу). На межі Чутівської і Розпашнівської западин на глибині 30 км виявлено високошвидкісну аномалію з приуроченими до неї розломними зонами, які можуть слугувати каналами надходження вуглеводнів в осадовий чохол.

207. Результаты детальных геофизических исследований с целью поисков скоплений углеводородов в пределах Украинского щита / С. П. Левашов, Н. А. Якимчук, И. Н. Корчагин [и др.] // Геоінформатика. – 2014. – № 2. – С. 5– 21. P/1766

Анализируются результаты применения технологии частотно–резонансной обработки и интерпретации данных дистанционного зондирования Земли (ДЗЗ), а также геоэлектрических методов становления короткоимпульсного электромагнитного поля (СКИП) и вертикального электрорезонансного зондирования (ВЭРЗ) при поисках скоплений углеводородов (УВ) на трех поисковых участках (“Юг”, “Запад”, “Север”) в различных частях Украинского щита. В результате обработки данных ДЗЗ в пределах обследованных участков обнаружены и закартированы аномальные зоны типа “залежь нефти”, “залежь конденсата”, “залежь газа”. Аномалии подтверждены и детализированы съемкой методом СКИП. В их пределах глубины залегания аномально поляризованных пластов (АПП) типа “нефть”, “конденсат” и “газ” определены зондированием ВЭРЗ. Для всех участков по результатам детальных исследований оценены прогнозируемые ресурсы газа, газоконденсата и нефти. Для первоочередного разбуривания рекомендован поисковый участок “Север”. В его пределах выделена наиболее оптимальная зона для заложения поисковой скважины. Результаты исследований свидетельствуют, что мобильные методы могут применяться при поисках и разведке скоплений УВ в кристаллических массивах и в тектонически нарушенных (разломных) зонах кристаллического фундамента. С помощью мобильных геофизических технологий может быть выполнена оперативная оценка перспектив нефтегазоносности недостаточно изученных участков и площадей в различных регионах Украины.

208. Результаты применения геолого–геофизического метода прогноза зон скопления метана (на примере шахты им. А. Ф. Засядько) / Л. И. Пимоненко, А. А. Каргаполов, Д. П. Гуня, В. К. Свистун // Геоінформатика. – 2012. – № 4. – С. 22–27. P/1766

На основе компьютерной технологии в опытном порядке выделены зоны скопления метана структурного типа в области залегания угольного пласта m_3 и песчаника $m_4Sm_4^1$ на шахте им. А.Ф. Засядько и прилегающем участке “Кальмиусский рудник”. Результаты анализа построенных карт и сопоставление их с данными бурения свидетельствуют об эффективности применения комплекса геолого–геофизических методов для прогноза зон скопления метана на угольных шахтах Донбасса.

209. Розловська С. Є. Сучасний стан ефективного використання акустичного каротажу для вирішення нафтогазопошукових завдань / С. Є. Розловська // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 2. – С. 129–140. P/1771

У прикладній геофізиці акустичний каротаж має широке застосування. Цей метод використовується для розв'язання великої кількості задач у ході дослідження свердловин на нафту і газ та призначений для вивчення параметрів хвильового поля гірських порід навколосвердловинного простору та неоднорідностей у затрубному просторі. Інтерпретація результатів акустичного каротажу у багатьох випадках орієнтована на досить спрощене уявлення про середовище. Як правило, цього буває достатньо для досягнення поставленої мети розчленування розрізу, але існує низка практично важливих задач, під час розв'язання яких необхідно звертатися до уявлень про складний характер хвильового поля в середовищі. Проаналізовано сучасний стан таких важливих для нафтогазової геофізики задач як визначення коефіцієнта пористості, оцінки характеру насичення порід–колекторів за даними акустичного каротажу та параметричного забезпечення сейсморозвідки. Найбільш широко у літературі висвітлено питання визначення коефіцієнта пористості за різними параметрами пружних хвиль. Описано поодинокі результативні спроби виділити тріщинуваті породи (але не зазначена можливість визначення кількісного параметра – коефіцієнта тріщинуватості) та визначення структурних параметрів геологічного розрізу. Іде пошук рішень щодо оцінки проникності порід на основі аналізу параметрів хвилі Стоунлі. Багато публікацій присвячено питанню ідентифікації типу флюїду в поровому просторі гірських порід, хоча значна кількість способів оцінки типу флюїду в поровому просторі колекторів не знайшла практичної реалізації через їх складність та неможливість врахування усіх чинників, і лише в окремих працях демонструється можливість кількісного визначення коефіцієнтів флюїдонасичення.

210. Розроблення заходів щодо ефективного використання попутного нафтового газу свердловин Микуличинського родовища / А. П. Джус, І. Б. Галюк, В. В. Борківський, М. О. Боян // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 1. – С. 187–196. P/1771

Розглядається актуальна науково–практична задача, що полягає у вирішенні проблем, які виникають під час експлуатації Микуличинського родовища через необхідність транспортування газорідної суміші до установки комплексної підготовки нафти на значну відстань гористою місцевістю. Вирішення цієї задачі досягається шляхом виділення попутного нафтового газу із газорідного потоку за мінімальних втрат тиску потоком рідини і з максимально можливою якістю відсепарованого газу та подальшого його використання з врахуванням потреб регіону відповідно до запропонованої схеми. Запропоновано варіанти конструкцій резервуарів високого тиску з вмістимістю відповідною до споживання і комплектацією, що забезпечує можливість їх під'єднання до споживачів, зокрема віддалених об'єктів туристичної сфери та індивідуальних господарств з невеликими обсягами споживання. Доведено економічну доцільність запропонованого способу постачання попутного нафтового газу та встановлено необхідність вибору параметрів резервуарів високого тиску з врахуванням потреб споживачів та аналізу витратної складової з обов'язковим моментом оптимізації витрат.

211. Рудий С. М. Використання карпатолау для дії на продуктивні пласти нафтових і газоконденсатних свердловин / С. М. Рудий, М. І. Рудий, О. Р. Кондрат // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 2. – С. 156–164. P/1771

Проведені експериментальні дослідження та результати дослідно–промислових випробувань розроблених технологій дії з використанням нафтових сульфонатів свідчать про те, що значний економічний ефект від застосування карпатола досягається завдяки: значному зниженню міжфазного натягу на межі водний розчин ПАР – вуглеводень (нафта, конденсат, гас); підвищенню коефіцієнта витиснення залишкової нафти; руйнуванню водо–нафтових емульсій; частковому відновленню початкової проникності забруднених взірців гірської породи; покращанню проникної здатності розчинів ПАР в неоднорідні за проникністю та в гідрофобні пласти; впливу на реологію високов'язких нафт; покращанню процесу освоєння свердловин після проведення дії на пласт; достатньо високої технологічній ефективності технологій дії на пласт з використанням карпатола; підвищенню коефіцієнта продуктивності пласта після обробки.

212. Рудько Г. І. Екологічна безпека родовищ вуглеводнів нетрадиційного типу в Україні : [наук. вид.] / Г. І. Рудько, В. Г. Гриль, Г. В. Сімаченко ; за ред. Г. І. Рудька ; Державна коміс. України по запасах корисних копалин. – Київ ; [Чернівці] : [Букрек], 2017. – 368 с.

С 21695 55

На прикладі Олеської та Юзівської площ охарактеризовано геологічні передумови та екологічні загрози, перспективи видобутку та екологічні наслідки розробки сланцевого газу, розкрито технологічні особливості, стадійність освоєння родовищ сланцевого газу та застосування технології гідророзриву пласта, диференційовано вплив розробки родовищ сланцевого газу на навколишнє природне середовище, наведено головні чинники екологічної небезпеки в межах перспективних на нетрадиційний газ регіонів України, окреслено шляхи мінімізації ризиків забруднення підземних вод внаслідок видобування сланцевого газу. Наведено методика оцінки ресурсів газу сланцевих товщ.

213. Рудько Г. І. Методичні аспекти застосування PRMS–SPE для геолого–економічної оцінки запасів нафти й газу в Україні / Г. І. Рудько // Мінеральні ресурси України. – 2018. – № 4. – С. 37–44.

P/667

Наведено історію становлення та детальну характеристику PRMS–SPE як однієї з провідних міжнародних систем оцінювання запасів і ресурсів вуглеводнів. Керівні принципи цієї системи класифікації стосуються рідких, газоподібних і твердих вуглеводнів, орієнтовані на реальні проспекти та використовуються як для традиційних, так і нетрадиційних ресурсів. Установлено, що Національна класифікація України та PRMS–SPE дуже споріднені за основними принципами і підходами до виділення категорій і груп запасів нафти й газу, а алгоритм зіставлення та дальшої апробації нормативно–методичних матеріалів з гармонізації класифікацій.

214. Сабан В. З. Удосконалення методів зменшення техногенного забруднення гідросфери на кінцевій стадії експлуатації нафтових родовищ (на прикладі Долинського нафтового родовища) : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. техн. наук : [спец.] 21.06.01 "Екол. безпека" / Сабан Віталій Зіновійович ; МОН України, Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2014. – 20 с.

К 111134 5

215. Савчак О. Геодинамічні і геохімічні особливості залягання нафтових і газових родовищ Азово–Чорноморського регіону / О. Савчак // Вісник Національної академії наук України. – 2011. – № 11. – С. 34–44. Р/250

Висвітлено низку теоретично і практично важливих питань нафтогазової геології. Досліджено будову, умови формування, особливості нафтогазоносності локальних структур–пасток, виявлено геодинамічні і геохімічні особливості розміщення родовищ нафти і газу, міграції природних вуглеводнів Південного нафтогазоносного регіону України. Вивчено структурно–тектонічні характеристики умов формування структур–пасток природних вуглеводнів на основі теорії тектоніки літосферних плит. Установлено зв'язок нафтогазоносності з типами структур і стилем локальної складчастості в регіоні, побудовано геодинамічні моделі пасток вуглеводнів. Надано кількісну оцінку складкоформуванню в межах регіону. Досліджено зміни фізико–хімічних властивостей газоконденсатів і нафт з глибиною і по латералі, виявлено тісний зв'язок різних за складом нафт з напрямком і джерелом міграції вуглеводнів. Визначено основні фактори латеральної та вертикальної міграції, а також акумуляції вуглеводнів Півдня України.

216. Савчак О. Геодинамічні та геохімічні аспекти нафтогазонагромадження Західного нафтогазоносного регіону України / О. Савчак // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 3–4. – С. 5–20. Р/о 118

Західний нафтогазоносний регіон є найголовнішим нафтогазовидобувним регіоном України та найстарішим за часом відкриття промислових родовищ вуглеводнів. Усього в регіоні відкрито 94 родовища: шість великих, вісім – середніх і 80 дрібних. Найбільше родовищ у Більче–Волицькому (47) та Бориславсько–Покутському (39) нафтогазоносних районах. У Закарпатській газоносній області відомо п'ять газових родовищ, у Карпатській – два нафтових і в межах Волино–Подільської – два газових. Проаналізовано геохімічний склад нафти і конденсату трьох структурно–тектонічних елементів регіону: зовнішня, внутрішня зони Передкарпатського прогину та складчасті Карпати. Порівняно склад природних вуглеводнів у межах регіону. На основі аналізу особливостей геологічної будови і нафтогазоносності та наявних геохімічних даних зроблено висновок про те, що формування покладів нафти і газу в Західному нафтогазоносному регіоні зумовлено як латеральною, так і вертикальною міграцією вуглеводнів.

217. Савчак О. Геолого–геохімічні особливості міграції та формування газових родовищ у нафтогазоносних регіонах України / О. Савчак // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2019. – № 1. – С. 21–40. Р/о 118

Проаналізовано геохімічний склад основних компонентів природного газу трьох нафтогазоносних регіонів України: Західного (40 родовищ Передкарпатського прогину, 4 родовища газу Закарпатського прогину та 2 родовища в межах Львівського палеозойського прогину), Східного (склад природних газів на 12 родовищах) та Південного (аналіз даних хімічного складу природних газів 8 родовищ акваторії прогину та 13 родовищ суходолу). Порівняно склад природних вуглеводнів у межах Західного регіону по основних структурно–тектонічних елементах регіону: зовнішній, внутрішній зонах Передкарпатського прогину, Закарпатський прогин та Львівський палеозойський прогин; у межах Східного регіону – Північний борт западини, Південний борт западини та сама

западина; в межах Південного – акваторія і суходіл. На основі цього визначено певну зональність поширення вуглеводневих компонентів природного газу в межах нафтогазоносних регіонів. Такий різний склад газів свідчить про самостійні джерела постачання вуглеводнів та різну тривалість шляху міграції останніх. Аналіз особливостей поширення компонентів природного газу основних нафтогазоносних регіонів України та газоносності в сукупності дав змогу визначити основні аспекти процесів як латеральної, так і вертикальної міграції вуглеводнів.

218. Савчак О. Геохімічні аспекти процесів міграції та акумуляції вуглеводнів Східного нафтогазоносного регіону України / О. Савчак // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2017. – № 3–4. – С. 9–28. Р/о 118

Східний нафтогазоносний регіон України є наймолодшим за часом відкриття промислових родовищ вуглеводнів і найбільшим за обсягом розвіданих запасів і прогнозних ресурсів. Він приурочений до Дніпровсько–Донецької западини. У ньому відкрито понад 240 родовищ вуглеводнів. Проаналізовано геохімічний склад нафт і конденсатів трьох основних структурно–тектонічних елементів регіону: північного, південного бортів і западини та порівняно склад природних вуглеводнів у межах регіону. Аналіз особливостей геологічної будови і нафтогазоносності в сукупності з наявними геохімічними даними дозволив зробити висновок про те, що формування покладів нафти і газу в Східному нафтогазоносному регіоні зумовлено як латеральною, так і вертикальною міграцією вуглеводнів.

219. Савчак О. Особливості розповсюдження вуглеводневих компонентів природного газу Західного нафтогазоносного регіону України / О. Савчак // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2018. – № 1–2. – С. 109–110. Р/о 118

Проаналізовано склад природних газів 40 родовищ Передкарпатського прогину, 4 родовища газу Закарпатського прогину та 2 родовища газу, розташовані в межах Львівського палеозойського прогину.

220. Самчук І. М. Геолого–геофізичні передумови виявлення пасток вуглеводнів у нижньопермських відкладах Орчиківської палеодепресії Дніпровсько–Донецької западини : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Самчук Ірина Миколаївна ; НАН України, Ін–т геологічних наук. – Київ, 2017. – 21 с. К 127283 55

221. Самчук І. М. Новий спосіб виділення тектонічно та літологічно екранованих пасток / І. М. Самчук // Науковий вісник Івано–Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2016. – № 2. – С. 7–12. Р/1802

Розглянуто приклад нового методичного підходу для обробки даних сейсмозвідки. Пошуки нових структурних форм, які можуть слугувати пастками вуглеводнів, автором запропоновано здійснювати через комплексування карт по двох сейсмічних відбивальних горизонтах, що не мають між собою стратиграфічного чи кутового неузгодження. Отримана

у такий спосіб підсумкова карта надасть змогу виділити перспективні для накопичення вуглеводнів пастки. Як приклад, наведено побудови, зроблені на ділянці Кобзівського родовища, та загальні побудови по південному сходу Дніпровсько–Донецької западини у межах Орчиківської депресії (вік досліджуваного комплексу – нижньопермський).

222. Святенко Г. Є. Особливості геологічної будови та перспективи нафтогазоносності мезозойського комплексу Дніпровсько–Донецької западини : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Святенко Геннадій Євгенович ; НАН України, Ін-т геологічних наук. – Київ, 2018. – 22 с. К 129773 55

223. Слободянюк С. О. Про перспективи нафтогазоносності південного борту ДДЗ за геофізичними методами (на прикладі досліджень на Східномагдалинівській площі) / С. О. Слободянюк, В. В. Омельченко, А. П. Толкунов // Геоінформатика. – 2011. – № 4. – С. 17–23. P/1766

Відкриття значної кількості родовищ нафти і газу у межах північного борту Дніпровсько–Донецької западини дало змогу аргументувати перспективи нафтогазоносності її південного борту. Розглянуто результати геофізичних досліджень у межах південного борту западини, які підтверджують наявність нафтогазоперспективних об'єктів в осадовому чохла, а також перспективних ділянок для пошуків вуглеводнів у фундаменті.

224. Старостін В. А. Фільтраційна модель нафтогазових родовищ як критерій контролю виявлення пропущених продуктивних інтервалів / В. А. Старостін, Р. І. Нагорняк // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 1. – С. 140–150. P/1771

Визначення інтервалів пропущених пластів, виділених при проведенні переінтерпретації попередніх геофізичних матеріалів на завершальній стадії розробки нафтогазових родовищ, потребує перевірки достовірності наявності цих пластів. Виділення пропущених пластів забезпечує збільшення видобування вуглеводнів, що представляє важливий інтерес для нафтогазової промисловості. Пласти–колектори, які можуть бути пропущені на етапі первинної інтерпретації, в більшості випадків характеризуються складною будовою порового простору, полімінеральним складом скелету породи, дисперсною фракцією породи та ін. Такого роду породи характеризуються невизначеністю зв'язку між геологічними і фізичними параметрами. Геологічні параметри не завжди відображаються у фізичному полі, яке реєструється геофізичними вимірювальними приладами у свердловинах. Така ситуація призводить до ускладнень при визначенні характеру насичення порід–колекторів, а як наслідок їх пропущення у розрізі свердловини. Запропоновано критерій оцінки достовірності виявлення пропущених пластів–колекторів на основі побудови фільтраційної моделі, за даними геофізичних досліджень, та визначення розбіжностей дебетів реальних і теоретично розрахованих на свердловині. Результати досліджень підтверджені фактичним матеріалом та графічними побудовами.

225. Стебельська Г. Я. Геолого–промислові передумови розвідки та розробки покладів високов'язкої нафти і природних бітумів родовищ Дніпровсько–Донецької западини : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти

і газу" / Стебельська Галина Ярославівна ; МОН України, Харківський нац. ун-т імені В. Н. Каразіна. – Харків, 2015. – 20 с. К 116828 55

226. Стефаник Ю. Глибини утворення нафтоподібних систем у надрах Землі за співвідношенням ізомерів бутану та пентану (на прикладі Новогригорівського нафтогазоконденсатного родовища) / Ю. Стефаник, Ю. Герльовський, Л. Кульчицька–Жигайло // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2012. – № 1–2. – С. 5–17. Р/о 118

Досліджено декілька методів для визначення глибини утворення нафтоподібних систем у надрах Землі за співвідношенням компонентів системи. Розроблено методику розрахунку тиску і температури за співвідношенням ізомерів бутану та пентану для нафти. Визначено розподіл температур і тиску, а також глибин у надрах Землі, що відповідають цим термодинамічним умовам. Методику можна використовувати для розрахунку глибини, нижче якої флюїд такого хімічного складу буде перебувати в газоподібному стані. Визначено термодинамічні умови утворення нафти Новогригорівського родовища.

227. Схили виступів фундаменту – перспективні об'єкти пошуку вуглеводнів на Чернігівщині / В. В. Гладун, О. Ю. Зейкан, Б. Л. Крупський [та ін.] // Нафтова і газова промисловість. – 2010. – № 1. – С. 4–9. Р/423

Запропоновано новий напрям ГРР із оцінки продуктивності пасток на схилах виступів кристалічного фундаменту у Східному нафтогазоносному регіоні України, виділено перспективні ділянки їх пошуку.

228. Тарко Я. Б. Стан та перспективи термохімічних та термокислотних технологій оброблення привибійної зони пласта / Я. Б. Тарко // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2016. – № 1. – С. 13–18. Р/1771

Проведено огляд та аналіз основних напрямків розвитку термохімічних та термокислотних методів дії на привибійну зону пластів з метою підвищення їх продуктивності. Показано, що внутрішньопластові оброблення мають суттєві переваги над внутрішньосвердловинними технологіями. Однак, у зв'язку з високою вартістю екзотермічних реагентів та технологічною складністю внутрішньопластових оброблень у разі використання дрібнозернистих матеріалів, застосування цієї технології в свердловинах вітчизняних родовищ значно скоротилося. Наведено результати досліджень нових високоенергетичних реакцій, а саме розрахунки їх екзотермічних ефектів, експериментальних досліджень швидкості корозії синтезованої соляної кислоти та особливості взаємодії азотної кислоти з карбонатами та продуктами корозії. Описано технологічні схеми термохімічних та термокислотних оброблень привибійної зони пластів.

229. Терещенко В. А. Гидрогеологические условия газонакопления в Днепроовско–Донецкой впадине : монография / В. А. Терещенко ; Харьковский нац. ун-т имени В. Н. Каразина. – Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2015. – 244 с. Р 353473 55

Рассматривается строение водонапорной системы Днепроовско–Донецкой впадины до глубин 6,0–6,3 км. Предложена схема вертикальной гидрогеологической зональности.

Анализируется генезис и формирование состава вод нефтегазоносных комплексов. Показана генетическая связь Размещения газовых залежей с распространением зоны углеводородных растворенных газов. Впервые рассмотрены закономерности традиционного и нетрадиционного газонакопления на фоне гидрогеологической и катагенетической зональности.

230. Техника и технология бурения геологоразведочных скважин на газ–метан на угольных месторождениях Донбасса : [науч. изд.] / А. А. Крамаренко, А. А. Захаров, А. А. Кожевников [и др.]. – Донецк : Донбасс, 2011. – 182 с. Б 15014 55

Рассмотрено состояние газоносности горных пород Новосветловских газовых куполов и Новоанновских газоносных флексур. Раскрыты геологические условия бурения скважины. Освещены вопросы выбора способа бурения и конструкции скважин. Обоснована возможность использования для буровых работ оборудования, которое используется при поисках твердых полезных ископаемых. Описаны технологии бурения скважин, встречи и перерубки газоносных горизонтов, крепления скважины и цементирования обсадных колонн. Приведены схемы обвязки устья скважины при бурении.

231. Технології ударно–хвильової та депресійно–репресійної хімікогідро-динамічної дії на ПЗП / В. А. Кучернюк, І. С. Печерський, І. В. Бубнов, С. Б. Полатайко // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 4. – С. 31–35. P/423

Розглянуто технологію ударно–хвильової дії на привибійну зону пласта (ПЗП) із використанням електророзрядного та ультразвукового пристроїв та технологію депресійно–репресійної хімікогідродинамічної дії (ДРХГДД) на ПЗП за допомогою гідровакуумного пристрою. Наведено результати та досвід упровадження технологій на родовищах ПАТ «Укрнафта».

232. Технологія розкриття пластів на рівновазі пластового та вибійного тисків під час буріння свердловин Передкарпаття / О. М. Чорний, Г. М. Левицька, І. М. Кузів, Е. О. Чорний // Нафтогазова галузь України. – 2015. – № 3. – С. 14– 18. P/423

Розглянуто технологію розкриття пластів на рівновазі пластового та вибійного тисків під час буріння свердловин Передкарпаття. Завдяки постійній оцінці та прогнозуванню порових і пластових тисків у процесі проводки свердловини спостерігаємо підвищення ефективності буріння і розкриття продуктивних пластів.

233. Трубенко О. М. Виділення порід–колекторів підвищеної електропровідності за даними ГДС (на прикладі неогенових відкладів Гуцулівського газового родовища) / О. М. Трубенко, С. Д. Федоришин, В. В. Федорів // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2011. – № 3. – С. 9–16. P/1771

Розглядається проблема виділення порід–колекторів підвищеної електропровідності за даними геофізичних досліджень свердловин (ГДС). Наведено фактичні результати визначення гранулометричного складу порід, виконано комплексну інтерпретацію даних

ГДС складнобудованих баденських відкладів на прикладі св. 1–Гуцулівська. Встановлено критерії, що впливають на покази електричних методів у процесі обробки та інтерпретації результатів свердловинних геофізичних досліджень складнобудованих порід–колекторів.

234. Тунік О. В. Вторинні зміни візейських карбонатних порід у приосьовій зоні Дніпровсько–Донецької западини (Котелевсько–Березівський та Солохівсько–Диканський вали) / О. В. Тунік, В. В. Огар // Науковий вісник Івано–Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2017. – № 1. – С. 7–16. P/1802

Наведено результати літолого–петрографічних досліджень візейських карбонатних і карбонатно–глинистих порід приосьової зони Дніпровсько–Донецької западини. Описано постседиментаційні зміни, серед яких найпоширеніші – перекристалізація, кальцитизація, доломітизація, силіцитизація, силуговування, вторинна тріщинуватість, піритизація. Виявлено тенденцію до збільшення значень пористості і проникності в доломітизованих первинно біокластичних вапняках. Встановлено дві системи вторинних тріщин, по одній з яких ймовірно відбувалась міграція вуглеводнів.

235. Умови формування комбінованих газових пасток на території Західного Донбасу / К. Безручко, О. Приходченко, А. Каргаполов, М. Уразка // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2016. – № 1–2. – С. 26–37. P/o 118

З'ясовано геологічні чинники газопроявів, що мали місце в процесі буріння розвідувальних свердловин під час геологічної розвідки в південній частині поля шахти «Західно–Донбаська». Встановлено, що газопрояви в межах двох антиклінальних структур 1–го порядку пов'язані зі скупченнями вуглеводневих газів, переважно метану, комбінованого (літолого–структурно–тектонічного) типу. Це зумовлено приналежністю до структур, у яких верхні шари пісковиків у склепінних частинах складок є тріщинуватими. Кількісна оцінка умов осадоагромадження із застосуванням коефіцієнта відносної потужності пісковіку засвідчила, що газопрояви належать до стрижневої ділянки палеопотоку, що існував під час формування пісковіку в інтервалі с5–с8 і в якому товщина пісковіку с6Sc8 є максимальною (до 27 м) відносно загальної площі його поширення в межах шахтного поля. Результати роботи доцільно використовувати для інтерпретації геолого–геофізичних даних з виявлення потенційних колекторів та газонасичених зон під час розробки і реалізації науково–технічних проектів із дегазації вугільних пластів та промислового видобутку вугільного метану, а відтак його утилізації.

236. Умови формування метаноносності вугільних пластів Донбасу / В. Лукінов, Л. Пимоненко, О. Бурчак, Л. Кузнецова // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2012. – № 3–4. – С. 5–16. P/o 118

Запропоновано нову гіпотезу формування газоносності вугільних пластів, за якою вугільні гази, насамперед, вуглеводневі, генетично пов'язані з органічною речовиною кам'яного вугілля. Залежно від термодинамічних умов на різних етапах розвитку Донбасу існує два способи походження газів: перший – метаноутворення (Vутв), що є наслідком структурних трансформацій вугільної речовини під час метаморфізму при нагромадженні вугленосної

товщі; другий – метаногенерація (Vген), що відбувається в післяінверсійний час унаслідок релаксації вугільним пластом нагромадженої вільної енергії під впливом статичних та динамічних навантажень, викликаних техногенною або тектонічною дією. Обсяги газів, генерованих речовиною під механічним впливом, значно менші, ніж газів, утворених на першому етапі. За запропонованою гіпотезою саме швидкоплинними процесами метаногенерації можна пояснити великі обсяги газів, що супроводжують раптові викиди вугілля. Зміна напруженого стану масиву також призводить до механохімічних реакцій та генерації газів, які нагромаджуються у відпрацьованих виробках закритих шахт.

237. Федак І. О. Літофаціальне зонування продуктивних горизонтів нафтогазових родовищ з використанням штучної нейронної мережі / І. О. Федак, Я. М. Коваль // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2020. – № 1. – С. 96–105. P/1771

Якість проєкту розроблення нафтогазового родовища значною мірою залежить від точності прогнозування процесів, які будуть відбуватися у поровому просторі пластів–колекторів під час вилучення вуглеводнів за визначених технологічних умов у експлуатаційних свердловинах. Таке прогнозування можливе за умови наявності геологічної моделі родовища. І чим детальніша модель, тим точніше прогнозування. Увесь об'єм інформації, який використовується для створення геологічної моделі родовища, має дискретний характер, а її детальність визначається кількістю свердловин, які розкрили продуктивні пласти. Характер зміни колекторських властивостей продуктивних пластів за їх простяганням та перпендикулярно до нашарування є одним з найважливіших елементів геологічної моделі. Створення елементів даного типу потребує інформації лабораторних досліджень керна матеріалу, інтерпретації результатів геофізичних досліджень та методики прогнозування характеру зміни колекторських властивостей у міжсвердловинному просторі. Наявність згаданих елементів дає змогу встановити, у якій обстановці відбувалося нагромадження осадів у межах існуючих свердловин та якому типу фації відповідають геологічні розрізи відкритих продуктивних інтервалів. Літофаціальне зонування площі продуктивного пласта за даною інформацією дає змогу прослідкувати закономірності розповсюдження фацій різного типу, встановити їх взаємне розташування, та, відповідно, прогнозувати характер зміни колекторських властивостей у міжсвердловинному просторі. Відсутність достатньої кількості керна матеріалу, що є типовою проблемою, суттєво ускладнює можливість ідентифікації фацій. Існує інший спосіб вирішення даної задачі – це ідентифікація фацій за морфологією геофізичних кривих. У наш час така задача вирішується на якісному рівні. У даній роботі запропоновано застосувати кількісну методику ідентифікації фацій з використанням штучної нейронної мережі. Зокрема, морфологія кривих формалізується рядом параметрів, які формують вхідний вектор штучної нейронної мережі. На виході мережі формуються кластери каротажних кривих з подібною морфологією, які аналітичним шляхом відносять до певного виду фацій. На основі отриманої інформації проводять літофаціальне зонування продуктивних горизонтів.

238. Федоришин Д. Д. Геолого–петрофізична характеристика олігоценово–нижньоміоценового комплексу за результатами геофізичних досліджень / Д. Д. Федоришин, О. М. Трубенко, С. Д. Федоришин // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2015. – № 4. – С. 7–11. P/1771

Розглянуто результати вивчення колекторських властивостей порід–колекторів геологічного розрізу олігоценово–нижньоміоценового комплексу південного нафтогазопромислового району. Наведено дані про колекторські властивості продуктивних порід, що отримані за результатами досліджень відкладів геологічних розрізів газових, газоконденсатних та нафтових родовищ південного нафтогазопромислового району. За результатами експериментальних досліджень зразків відібраного із порід–колекторів керну, які виповнюють олігоценово–нижньоміоценовий комплекс, встановлено характер розподілу коефіцієнту відкритої пористості і абсолютної проникності. За результатами математично статистичної обробки встановлено залежність коефіцієнта залишкового водонасичення від ємності катіонного обміну для пісковиків олігоценово–нижньоміоценового віку.

239. Федоришин Д. Д. Застосування індикаторних та геофізичних досліджень свердловин на родовищах, що розробляються з підтриманням пластового тиску / Д. Д. Федоришин, Р. І. Нагорняк // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 3. – С. 77– 83. P/1771

Розробка родовищ шляхом заводнення є актуальним рішенням для більшості родовищ, що знаходяться на пізній стадії розробки, тому важливим питанням є вивчення шляхів обводнення, відслідковування руху флюїду в пласті та закономірності розповсюдження колекторів в межах родовища. Контроль за заводненням – одна з найскладніших проблем розробки родовищ. У статті розглядається застосування індикаторних та комплексних геофізичних досліджень свердловин, проведених на одному з родовищ Передкарпатського прогину, з метою прийняття рішень з врегулювання розробки родовищ для подальшого підвищення ефективності вилучення вуглеводнів з покладів нафти і газу. За результатами комплексних геофізичних досліджень у експлуатаційних свердловинах можна зробити висновки про інтервали поступлення води, межу перерозподілу пластового флюїду та виявити способи врегулювання розробки того чи іншого пласта з метою підвищення нафтовіддачі.

240. Федоришин Д. Д. Застосування статистичних центральних моментів для експрес–інтерпретації даних ГДС у тонкошаруватих сарматських відкладах Більче–Волицької зони / Д. Д. Федоришин, Р. П. Морошан, І. О. Пятковська // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2011. – № 4. – С. 36–40. P/1771

Тонкошарувата будова теригенних відкладів та неоднозначність матриці породи–колектора значно ускладнює вирішення питання визначення її фільтраційно–ємнісних властивостей та характеру флюїдонасичення. Запропоновано новий підхід до вирішення цього питання. Обґрунтовано спосіб експрес–інтерпретації даних ГДС з використанням статистичних центральних моментів вищих порядків (асиметрія, ексцес), які розраховуються за каротажними кривими. Результати продемонстровані на прикладі тонкошаруватого розрізу дашавської світи Вижомлянського та Вишнянського газових родовищ Більче–Волицької зони.

241. Федоришин Д. Д. Особливості геологічної будови неогенових відкладів за результатами ядерно–фізичних методів / Д. Д. Федоришин, О. М. Трубенко,

С. Д. Федоришин // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2017. – № 1. – С. 43–49. P/1771

Розглянуто результати вивчення мінералогічної будови матриці порід–колекторів неогенових відкладів газових та газоконденсатних родовищ Більче–Волицької зони Передкарпатського прогину за результатами ядерно–фізичних методів. Наведено розподіл мінералів, що входить до складу матриці порід у гелветських, баденських та сарматських ярусів Більче–Волицької зони Передкарпатського прогину. Встановлено особливості будови відкладів геологічного розрізу неогенової системи, які негативно впливають на покази та результати геофізичних методів. Встановлено основні складові будови матриці порід, їх структуру, а також розроблено ряд методик оперативної та заключної інтерпретації результатів комплексу ГДС з врахуванням мінерального складу та структури породи–колектора.

242. Федорів В. В. Використання гамма–спектрометрії та гамма–гамма–густинного каротажу для вивчення порід–колекторів складнобудованих розрізів / В. В. Федорів // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2018. – № 2. – С. 41–46. P/1771

Розглянуто результати дослідження фільтраційно–ємнісних характеристик порід–колекторів складнобудованого розрізу неогенових відкладів Летнянського газоконденсатного родовища. Наведено петрофізичну модель для визначення об'ємного вмісту основних компонентів порід–колекторів нафти і газу за даними гамма–гамма–густинного каротажу та спектрометричного гамма–каротажу. Показано петро–фізичну модель спільного використання результатів гамма–спектрометрії та гамма–гамма–густинного каротажу. У результаті аналізу даних встановлено, що між вмістом урану та об'ємною густиною існує тісний зв'язок. Вказано на тісний зв'язок між твердою органічною речовиною та вмістом торію. Показано, що за умов складнобудованих колекторів комплексна обробка даних СГК і ГГК–Г дозволяє кількісно визначати в складних колекторах такі параметри, як глинистість, пористість, вміст твердої органічної речовини та густину породи.

243. Фільтраційна неоднорідність порід–колекторів та її вплив на нафтогазонасичення продуктивного розрізу Субботінського нафтового родовища / М. Нестеренко, В. Владика, Р. Балацький, І. Колодій // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2013. – № 3–4. – С. 19–29. P/o 118

Розглянуто методичні аспекти у вивченні фільтраційної неоднорідності продуктивного розрізу за близьких значень відкритої пористості. Об'єктом досліджень стали майкопські відклади Субботінського родовища в Прикерченському шельфі. Встановлено, що фільтраційна неоднорідність порід–колекторів контролюється складовими структури їхнього порового простору – відсотковим вмістом надкапілярних, капілярних і субкапілярних пор як складових структури флюїдонасичення. За загальним параметром неоднорідності зразки згруповані в три класи. Анізотропія фільтраційних властивостей зумовлена, в основному, вмістом у породі частки субкапілярних пор, заповнених залишковою водою. За загальним параметром неоднорідності (P_{Σ}) можна стверджувати про особливості флюїдонасичення порід. Мінімальні значення ($P_{\Sigma} < 1$) характерні для досліджених колекторів з найкращими фільтраційними властивостями. Якщо $P_{\Sigma} = 1-2$, то

це колектори з середнім значенням проникності, 2–3 і більше – неколектори. Для підвищення тісноти кореляційних зв'язків виникає необхідність умовного поділу порід на класи. Його критерієм може слугувати загальний параметр неоднорідності порового простору порід–колекторів. Впровадження описаного методичного підходу є перспективним напрямом досліджень для нафтогазоносних регіонів України, оскільки це сприятиме достовірній інтерпретації ГДС, виділенню в розрізі колекторів, об'єктивному обліку наявних у надрах запасів вуглеводнів.

244. Фільтраційно–ємнісна характеристика порід–колекторів Качалівського нафтогазоконденсатного родовища / В. В. Федорів, Я. М. Фтемов, І. О. П'ятковська, А. О. Трубенко // Науковий вісник Івано–Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2018. – № 1. – С. 18–24. P/1802

Розглянуто результати лабораторних і геолого–геофізичних методів дослідження порід–колекторів складного типу візейських і турнейських відкладів Качалівського нафтогазоконденсатного родовища. Обґрунтовується зв'язок структурних і літологічних характеристик з геофізичними параметрами. В окремих випадках у візейських та турнейських відкладах багатоконпонентний склад матриці породи впливає на дійсне значення геофізичного параметра, що призводить до помилкових висновків про породу–колектор, характер насичення та глибину залягання. У результаті статистичної обробки експериментальних лабораторних досліджень та даних геофізичних досліджень свердловин візейських та турнейських відкладів Качалівського нафтогазоконденсатного родовища побудовано петрофізичні моделі порід–колекторів, що дозволяють достовірно визначати фільтраційно–ємнісні параметри колекторів даного типу. Встановлені моделі можна використовувати як для визначення колекторських параметрів порід–колекторів даних відкладів, так і при проведенні оперативної інтерпретації результатів геофізичних досліджень свердловин.

245. Формування апріорної просторової моделі Оболонської площі на основі сейсмогравітаційного моделювання / Ю. В. Аніщенко, Н. С. Ганженко, Т. О. Федченко, Я. М. Кропивницький. // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2012. – № 4. – С. 45–53. P/1771

На теперішній час у світовій практиці нафтогазової геології значна частина досліджень спрямована на пошуки та розвідку таких типів об'єктів, які раніше не привертали уваги спеціалістів галузі. До них відносяться так звані імпактні структури або астроблеми – тектонічні структури, які утворилися у результаті метеоритного бомбардування земної поверхні. У багатьох випадках з місцями їх падіння пов'язані сукупчення родовищ різноманітних корисних копалин, у тому числі й вуглеводневих. Промислова нафтогазоносність таких структур встановлена по всьому світі. В межах території України відомо вісім імпактних структур. Оболонська імпактна структура (астроблема) розташована на території Південного борту Дніпровсько–Донецької западини. У дослідженнях значної кількості фахівців з нафтогазової геології України вона розглядається як високopersпективна у нафтогазовому відношенні. На даній території, починаючи з 60–х років ХХ сторіччя, проводилися геологічні, геофізичні, геохімічні та інші дослідження. Наявність значного обсягу різноманітної геолого–геофізичної інформації є підґрунтям для вирішення актуальної проблеми пошуків та розвідки нових умов для розміщення покладів

нафти і газу на території Дніпровсько-Донецької западини на основі детального вивчення глибинної будови Оболонської астроблеми. Ефективним шляхом вирішення цієї задачі є створення інтегральної фізико-геологічної моделі Оболонської площі. Наведено характеристику вихідних даних та досліджено способи формування геолого-геофізичної моделі Оболонської площі на основі використання матеріалів свердловинної та площинної сейсмозвідки. За результатами розв'язання прямих задач сейсмозвідки та гравірозвідки обрано геологічно змістовну апіорну модель для подальшого визначення її оптимальних параметрів з метою деталізації особливостей глибинної будови території Оболонської площі.

246. Фтемов Я. М. Особливості будови структури порового простору карбонатних колекторів на Лопушнянському нафтовому родовищі / Я. М. Фтемов. // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2012. – № 4. – С. 54–61. P/1771

Описано основні риси геологічної будови Лопушнянського нафтового родовища. Висвітлено процес відкриття та освоєння родовища (зокрема юрських відкладів). Охарактеризовано модель пастки і екрануючих покришок родовища, яка є моделлю нового типу в Карпатській нафтогазовій провінції і поки що єдиною продуктивною в Більче-Волицькій зоні Передкарпатського прогину, зокрема в піднасуві Карпат. Запропоновано уточнену структурну модель юрських відкладів Лопушнянського нафтогазового родовища. Проведено комплексні петрофізичні дослідження карбонатних колекторів верхньоюрського продуктивного горизонту. Висвітлено особливості будови структури порового простору карбонатних колекторів. Для оцінки коефіцієнта пористості колекторів окрім взірців керну запропоновано більше зосередити увагу на використанні даних ГДС – НГК (нейтронний гама-каротаж) і ГК (гама-каротаж).

247. Харченко М. В. Пріоритетні напрями освоєння ресурсів вуглеводнів Глинсько-Солохівського нафтогазоносного району Дніпровсько-Донецької западини / М. В. Харченко, Т. Л. Попова, Л. С. Пономаренко // Нафтогазова галузь України. – 2013. – № 3. – С. 6–9. P/423

Охарактеризовано ресурсний потенціал Глинсько-Солохівського нафтогазоносного району, виділено зони нафтогазонакопичення. Методом графічного аналізу визначено ступінь освоєння ресурсного потенціалу району та виділених зон НГН. Проведено аналіз розподілу нерозвіданих ресурсів (у т. ч. локалізованих) по зонах, перспективних комплексах та глибинах. Визначено найбільш перспективні зони. Надано рекомендації щодо проведення подальших ГРР із метою підвищення ефективності робіт на нафту і газ.

248. Хомин В. Р. Геоекологічні засади пошуку вуглеводневого газу в слабопроникних породах-колекторах Карпатського регіону : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня д-ра геол. наук : [спец.] 21.06.01 "Екол. безпека" / Хомин Володимир Романович ; Івано-Франківський нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2013. – 38 с. К 103612 55

249. Хомин В. Р. Про перспективи відкриття покладів сланцевого газу на Прикарпатті / В. Р. Хомин, А. Р. Клюка, Л. С. Мончак // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2013. – № 1. – С. 13–21. P/1771

Проаналізовано перспективи газоносності нетрадиційних колекторів відкладів нижнього палеозою в зоні зчленування Східноєвропейської платформи з Передкарпатським прогином. Наведено їх літологічний опис, літолого–фаціальні особливості та виділено поля поширення літофацій відкладів силуру. Для більшості свердловин проведена переінтерпретація геолого–геофізичних матеріалів пробурених свердловинах з метою визначення літологічних особливостей відкладів силуру та істинної товщини досліджуваних порід. Відзначено, що максимальний вміст розсіяної органічної речовини приурочений до нижньосилурійських порід. Побудовано схематичні карти поверхні відкладів силуру і палеозою. Перспективи пошуків сланцевого газу пов'язуються з теригенними відкладами, в першу чергу силуру в зоні зчленування Східноєвропейської платформи з Передкарпатським прогином, причому про перспективи газоносності свідчать висока ступінь катагенетичних перетворень досліджуваних порід і газопрояви у процесі буріння свердловин.

250. Хоха Ю. Газогенераційний потенціал бітумінозних аргілітів Українських Карпат за формалізмом Джейнса / Ю. Хоха, О. Любчак, М. Яковенко // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2019. – № 1. – С. 47–62. P/o 118

Проаналізовані літературні джерела та встановлені основні критерії визначення газогенераційного потенціалу порід. Зроблено спробу розширити спектр цих критеріїв, використовуючи відомості щодо елементного складу органічної речовини, розсіяної в породах. Розрахунки проведені на базі рівноважної термодинаміки в поєднанні з формалізмом Джейнса. Результати розрахунків порівнювали з результатами, одержаними методом Рок–Евал. Виявлено, що обчислення термодинамічним методом дає занижені результати щодо кількості газу, генерованого органічною речовиною. Натомість він дозволяє встановлювати зміни хімічної структури органічної речовини порід. Окреслено шляхи вдосконалення методу.

251. Храмов В. Глибини термодинамічної рівноваги вуглеводневих сумішей, що формують газові та газоконденсатні родовища Дніпровсько–Донецької западини / В. Храмов, Ю. Хоха, О. Любчак // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2010. – № 2. – С. 36–43. P/o 118

З позицій класичної термодинаміки розглянуто основні стадії перетворення суперглибинного флюїду з утворенням вуглеводневої компоненти. Запропоновано ділення земної кори та мантії на зони перетворень. Для кожної зони наведено опис та пояснення. Опрацьовані дані по 171 газовому, газоконденсатному та нафтогазоконденсатному родовищах Дніпровсько–Донецької западини (ДДЗ). Проведено розрахунок рівноважних глибин утворення для 118 родовищ. Побудовано картосхеми полів глибин для ДДЗ. Методом поліноміальної регресії показано рівномірне збільшення значень рівноважних глибин у північно–західному напрямку від 80 до 150 км. Методом тріангуляції з наступною лінійною інтерполяцією відображені локальні ускладнення положення та конфігурації зони рівноваги. Деякі з ускладнень мають концентричні замкнуті контури, крім того, такі

кільцеві форми можуть бути як “від’ємними”, так і “додатними”. Побудовано графік розподілу глибин утворення для родовищ ДДЗ, який має два виражені максимуми – для глибин в районі 115 та 140 км, та один слабо виражений – для глибин 170– 180 км.

252. Чепіль В. П. Геологічні умови формування та освоєння нетрадиційних вуглеводневих джерел Волино–Поділля : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Чепіль Володимир Петрович ; НАН України, Ін–т геологічних наук. – Київ, 2019. – 24 с. 721371 К 55

253. Чепіль В. П. Особливості проведення геологорозвідувальних робіт на сланцевий газ Волино–Поділля на регіональній стадії вивчення / В. П. Чепіль // Мінеральні ресурси України. – 2019. – № 2. – С. 21–24. Р/667

Особливості структурних умов залягання, газонакопичення, літолого–фаціальних, петрофізичних і геомеханічних параметрів, чинників скранування, характеру газонасичення газоносних сланців принципово відрізняються від традиційних покладів газу. Для оконтурювання газоперспективних сланцевих формацій Волино–Поділля запропоновано комплексувати регіональну сейсмічну зйомку 2Д для великих глибин з методами електророзвідки різних модифікацій та іншими методами за профілями сітки регіональної сейсмозвідки, великомасштабної атмогеохімічної зйомки та інших прямих методів.

254. Чернов Б. О. Універсальний метод оцінки початкових запасів вуглеводнів / Б. О. Чернов, В. І. Коваль // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2014. – № 3. – С. 101–106. Р/1771

Розглянуто особливості оцінки початкових запасів пластових вуглеводневих систем, що розробляються як на виснаження пластової енергії, так і з підтриманням пластового тиску. Описано особливості використання різних формул матеріального балансу та методів оцінки початкових запасів газу, що на них ґрунтуються. Запропоновано нову методику та виведено формулу матеріального балансу з врахуванням покомпонентного видобутку пластових флюїдів, зміни їх фізичних властивостей в процесі розробки покладу, стисливості породи та поступлення в поклад води. Перевагою запропонованої методики є можливість її застосування як для газового покладу, так і для нафтового без модифікації – незалежно проводиться розрахунок при тиску, вище або нижче тиску насичення, з нагнітанням води чи без нього.

255. Чорний О. М. Геологічні чинники впливу на розкриття і розробку газоносних пластів Зовнішньої зони Передкарпатського прогину : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Чорний Олександр Михайлович ; М–во освіти і науки, молоді та спорту України, Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2011. – 20 с. К 88080 55

256. Шестопалов В. М. Розробка концепції гідрогеоекологічного моніторингу видобутку сланцевого газу (Одеська площа) / В. М. Шестопалов, П. Ф. Гожик, І. Д. Багрій // Геологічний журнал. – 2014. – № 2. – С. 7–16. Р/300

Поряд із традиційними, у структурі світового паливно–енергетичного комплексу стрімко зростає роль нетрадиційних (неконвенційних) джерел вуглеводнів – насамперед газових, до яких належить сланцевий, центральnobасейновий і вугільний газ. Перспективи освоєння ресурсів природного сланцевого газу в Україні пов'язані з давніми чорними сланцями в зоні мезокатагенезу нафтогазоносних басейнів. Зокрема, низка перспективних на сланцевий газ об'єктів розглянута на Юзівській та Олеській площах. Видобуток сланцевого газу створює великі екологічні труднощі. Проведення гідророзриву може призвести до забруднення підземних джерел питної води, активізувати техногенні землетруси, зсуви тощо. Мета цих досліджень полягає у виділенні першочергових прогнозно–пошукових об'єктів геологорозвідувальних робіт на сланцевий (та центральnobасейновий) газ. Особливу увагу слід приділити комплексним тектоно–геодинамічним (включаючи сейсмологічний моніторинг), гідрогеологічним (включаючи гідрогеохімічний моніторинг артезіанських, ґрунтових та поверхневих вод), еманційно–геохімічним (з визначенням аномальних концентрацій метану, гелію, радону та його похідних у приповерхневих утвореннях) та аерокосмічним (з картуванням сучасно активних зон тектонічних порушень) дослідженням. В подальшому ці дані доцільно використати як комплексні критерії оцінки екологічних ризиків, що супроводжують видобування неконвенційного природного газу.

257. Шлапінський В. Є. Геологічна будова Скибового, Кросненського і Дуклянсько–Чорногорського покривів Українських Карпат та перспективи їх нафтогазоносності : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геолог. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Шлапінський Володимир Євгенович ; НАН України, Ін–т геології та геохімії горючих копалин. – Львів, 2015. – 24 с. К 117267 55

258. Шляхи зменшення втрат вуглеводнів під час експлуатації газоконденсатних свердловин Юліївського НГКР / В. Б. Воловецький, О. М. Щирба, В. І. Коцаба, О. Ю. Витязь. // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2012. – № 2. – С. 31– 39. Р/1771

Запропоновано комплексний підхід щодо зменшення втрат вуглеводнів під час експлуатації газоконденсатних свердловин Юліївського НГКР. Рекомендуються заходи: попередження гідратоутворення по шлейфах газоконденсатних свердловин в місцях зосередження значної кількості місцевих опорів шляхом підключення перемичок від існуючих інгібіторопроводів, збирання рідини під час продування свердловини та шлейфу на технологічних установках комплексної підготовки газу УКПГ–1 та УКПГ–2 через існуючі сепаратори шляхом їх переобв'язки, поступове переведення свердловин УКПГ–2 з високим водним фактором в роботу на вертикальний сепаратор УКПГ–1 для розділення потоків газу та кращого очищення, використання газу вивітрювання з розділювача для власних потреб на вогневі підігрівачі двох технологічних установок. Виконання наведених рішень дозволить раціональніше використовувати вуглеводневу сировину.

259. Шморг Я. С. Літолого–петрографічні особливості порід Юліївського родовища як ознака нафтогазоносності / Я. С. Шморг, А. М. Кришталь // Нафтова і газова промисловість. – 2010. – № 1. – С. 15–17. P/423

Розглянуто результати дослідження гранулометричного складу порід Юліївського родовища і встановлено характер взаємозв'язку коефіцієнта відсортваності з фільтраційно–ємнісними параметрами пласта–колектора. Поряд із геофізичними даними запропоновано використовувати гранулометричний коефіцієнт як критерійну ознаку нафтогазоносності під час проведення пошуково–розвідувальних робіт.

260. Щодо впровадження полімерного заводнення на нафтових родовищах України / В. М. Дорошенко, В. Й. Прокопів, М. І. Рудий, Р. Б. Щербій // Нафтогазова галузь України. – 2013. – № 3. – С. 29–32. P/423

Розглянуто питання можливості впровадження полімерного заводнення для умов Бугруватівського родовища. Подано результати дослідження впливу температури, складу води та механічної деструкції на загущувальну здатність полімерного розчину. Підібрано оптимальну концентрацію полімеру в розчині та об'єм облямівки полімерного розчину для ефективного витіснення залишкової нафти.

261. Щодо комерціалізації освоєння перспективних нафтогазоносних ділянок суходолу України / О. Г. Драчук, Є. А. Мельник, Ю. С. Левандович, М. І. Юрова // Нафтогазова галузь України. – 2016. – № 3. – С. 3–6. P/423

Розглянуто умови забезпечення успішної комерціалізації проектів освоєння перспективних нафтогазоносних ділянок суходолу, що потребують застосування особливого підходу до проектування свердловин, на прикладі Рунівщинської площі Будищансько–Чутівської ліцензійної ділянки.

262. Щодо реальних перспектив відкриття нових родовищ та нарощення видобутку нафти і газу у Західному регіоні України / Л. С. Мончак, С. Г. Анікеєв, Г. О. Жученко [та ін.] // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. – 2019. – № 2. – С. 7–19. P/1771

Проаналізовано геолого–геофізичну інформацію по усіх структурно–тектонічних елементах Західного регіону України, з метою обґрунтування перспектив їх нафтогазоносності та впровадження напрямків подальших геологорозвідувальних робіт. Наведено перспективи нафтогазоносності неогенових та мезозойських відкладів Зовнішньої зони та флішових порід Внутрішньої зони Передкарпатського прогину. Схарактеризовано перспективи нафтогазоносності крейдових та палеогенових відкладів Складчастих Карпат. Окреслено перспективні напрямки подальших нафтогазопошукових робіт у межах зазначених тектонічних елементів Карпатського регіону та запропоновано першочергові об'єкти. Для усіх виділених об'єктів пропонується постановка пошукового буріння і подальших геологорозвідувальних робіт. Найперспективніші нафтогазопошукові об'єкти, що виділені за результатами проведених досліджень проілюстровано відповідними картами та розрізами на невеликих глибинах (до 2000 м) найперспективнішими є Південносливкінське, Ангелівське, Гошівське, та Верхньогутинське підняття. На седеніх глибинах – Печеніжинське, Ключівське, Угільнянське та Боратицьке підняття. На глибинах

понад 4000 м – Городищенська структура, Посадське, Дублянське Південнолопушнянське, Бісківське Слободадолинське та Міжрічинське підняття, Підберезька та Добромиль–Стрільбицька складки. Виконано оцінку ресурсного потенціалу виділених нафтогазопошукових об'єктів.

263. Юник Н. В. Оптимальні напрямки освоєння вуглеводнево–сировинної бази України за рахунок резервного фонду нафтогазоперспективних об'єктів (на прикладі Західного нафтогазоносного регіону) : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.19 "Екон. геологія" / Юник Наталія Володимирівна ; КНУ імені Т. Шевченка. – Київ, 2012. – 20 с. К 97815 55

264. Явний П. Оцінка метаносності вугленосної товщі Львівсько–Волинського басейну / П. Явний, І. Бучинська // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2012. – № 3–4. – С. 17–28. Р/о 118

Оцінено метаносність вугленосної товщі Львівсько–Волинського басейну, розподіл та кількість метану вугільних пластів у межах Волинського родовища Червоноградського вуглепромислового району, Тягівського та Любельського родовищ Південно–Західного вугленосного району. Оцінюючи загальну газосність вуглепородного масиву, необхідно враховувати вміст метану у вугільних пластах і вмісних породах. Сумарну газосність підраховано в Південно–Західному районі та двох шахтах Червоноградського вуглепромислового району. Прогнозні запаси вуглеводневих газів Південно–Західного вугленосного району у вугільних пластах та вуглевмісних породах для інтервалу, що містить вугільні пласти від v_5^4 до b_4 і породні прошарки $n_7Sn_0^6$, n_9Sn_8 , b_4Sn_9 , оцінюються в 9,6 млрд m^3 . Для шахт № 10 і 2 Великомоствівська Червоноградського вуглепромислового району сумарні запаси метану вугільних пластів та вмісних порід інтервалу між пластами n_7 н і n_8 становлять 2,2 млрд m^3 . У Львівсько–Волинському басейні наявна значна кількість метану у вугільних пластах і вуглевмісних породах. Його запаси оцінюються першими десятками млрд m^3 .

265. Ярема А. В. Особливості поширення та перспективи нафтогазоносності палеогенових порід–колекторів у межах Бориславського нафтогазпромислового району : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. геол. наук : [спец.] 04.00.17 "Геологія нафти і газу" / Ярема Андрій Володимирович ; МОНмолодьспорт, Івано–Франківський нац. техн. ун–т нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2012. – 20 с. К 97935 55

Використані джерела:

1. Каталоги та картотеки ДНТБ України. 2010–2020 рр.

Укладач: Луговська А. В.